

**T.C.
ERZİNCAN BİNALİ YILDIRIM ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ
ANA BİLİM DALI
RESİM İŞ EĞİTİMİ BİLİM DALI**

**GÜZEL SANATLAR LİSESİ MÜZE EĞİTİMİ DERSİ
SANAL MÜZE UYGULAMALARI ETKİNLİK ÖRNEĞİ
(BİR EYLEM ARAŞTIRMASI)**

Yüksek Lisans Tezi

**Hazırlayan
Ebru AKSAK**

**Danışman
Doç. Dr. Selma TAŞKESEN**

Şubat 2023, ERZİNCAN

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK

Bu çalışmadaki tüm bilgilerin, akademik ve etik kurallara uygun bir şekilde elde edildiğini beyan ederim. Aynı zamanda bu kural ve davranışların gerektirdiği gibi, bu çalışmanın özünde olmayan tüm materyal ve sonuçları tam olarak aktardığımı ve referans gösterdiğimi belirtirim.

Ebru AKSAK

T.C.
ERZİNCAN BİNALİ YILDIRIM ÜNİVERSİTESİ
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü

Ana Bilim Dalı : Güzel Sanatlar Eğitimi
Program Adı : Tezli Yüksek Lisans
Tez Başlığı :Güzel Sanatlar Lisesi Müze Eğitimi Dersi Sanal Müze Uygulamaları Etkinlik Örneği (Bir Eylem Araştırması)

Yukarıda bilgileri verilen tez çalışmasının a) Giriş, b) Ana bölümler ve c) Sonuç kısımlarından oluşan (Kapak, Ön söz, Özet, İçindekiler ve Kaynakça hariç) toplam sayfalık kısmına ilişkin 15/02/2023 tarihinde **IThenticate/Turnitin** intihal programından aşağıda belirtilen filtreleme uygulanarak alınmış olan özgünlük raporuna göre tezin benzerlik oranı: %18' dir.

Filtrelemeye tırnak içindeki **alıntılar dahil** edilmemiştir. Filtrelemede **yedi (7) kelimeden daha az** örtüşme içeren metin kısımları hariç tutulmuştur.

Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tez İntihal Raporu Uygulama Esaslarını inceledim ve bu uygulama esaslarında belirtilen azami benzerlik oranlarına göre tez çalışmasının herhangi bir intihal içermediğini, aksinin tespit edilmesi durumunda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

Gereğini bilgilerinize arz ederim.

15/02/2023

Danışman: Doç. Dr. Selma TAŞKESEN

Öğrenci: Ebru AKSAK

KILAVUZA UYGUNLUK

“Güzel Sanatlar Lisesi Müze Eğitimi Dersi Sanal Müze Uygulamaları Etkinlik Örneği (Bir Eylem Araştırması) ” başlıklı Yüksek Lisans Tezi, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Lisansüstü Tez Yazım Kılavuzuna uygun olarak hazırlanmıştır.

Hazırlayan

Ebru AKSAK

Danışman

Doç. Dr. Selma TAŞKESEN

KABUL VE ONAY TUTANAĞI

Doç. Dr. Selma TAŞKESEN danışmanlığında **Ebru AKSAK** tarafından hazırlanan “**Güzel Sanatlar Lisesi Müze Eğitimi Dersi Sanal Müze Uygulamaları Etkinlik Örneği (Bir Eylem Araştırması)**” adlı bu çalışma jürimiz tarafından Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü **Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim** Dalı’nda **Yüksek Lisans** tezi olarak kabul edilmiştir.

15/02/2023

JÜRİ:

Danışman	: Doç. Dr. Selma TAŞKESEN	İmza
Üye	: Dr. Öğr. Üyesi Yasemin GÜL	İmza
Üye	: Dr. Öğr. Üyesi Muhammet İNCEAĞAÇ	İmza

ONAY:

Bu tezin kabulü Enstitü Yönetim Kurulu'nun /.... /..... tarih ve sayılı kararı ile onaylanmıştır.

..... / /

Prof. Dr. Necdet TOZLU

Enstitü Müdürü

ÖN SÖZ

Sanatın kesin ve eksiksiz bir tanımının yapılması mümkün değildir. Çünkü toplumdan topluma insanların yaşamlarından, kültürlerinden tamamen bağımsız kalmayarak farklılık göstermekle birlikte insanlığın tüm yaşanmışlığını ve güzeli temsil etmektedir. Güzeli olan her şey de sanatın içinde yer almakta ve bir sanat yapısına dönüşmektedir. Sanat eserlerinin sergilendiği, saklanıp korunduğu yerler ise müzelerdir. Müzeler aynı zamanda sanata ruhen bağlı olarak bütün yaşanmışlıkların belli bir düzen içinde biriktirilerek sergilendiği mekânlardır.

Sanat, sanat eğitimi ile beraber öğretilabilir bir kavram olmuştur. Sanat eğitiminin, bireye içinde bulunduğu çağdan bağlarını koparmadan, toplum içinde birbirini anlayan, eleştiren ve saygı duymanın gerekliliğini düşünen bireylerin gelişmesinde olumlu katkı sağladığı görülmektedir. Sanat eğitimi hem okulda hem de okul dışında farklı mekânlarda verilebilmektedir. Bunlardan biri de müzelerdir. Birçok disiplin gibi sanat eğitimi de müze eğitimi ile içiçe girmektedir. Buna bağlı olarak Müze eğitimi, ayrıldığı alt dallarıyla birlikte geniş bir perspektifle geniş öğretim alanları sunup öğrencilerin bilgiyi ilk kaynaktan alarak öğrenmenin kalıcılığını ve öğrenme isteğini artırarak sanat eğitimine büyük ölçüde katkı sağlamaktadır.

Müzelerin çeşitleri mevcuttur. Bunlardan biri de teknolojik gelişmeler ışığında ortaya çıkan sanal müzelerdir. Sanal müzeler geleneksel müzecilik yapısına ve kavramına daha geniş alan sağlayarak bireyin kendi kültürü ile birlikte dünya kültürünü de öğrenmesinde önemli bir yere sahip olup bireyin sanat gelişimini desteklemektedir. Araştırmanın alanyazın taraması yapıldığında özellikle son zamanlarda Covid-19 salgınıyla birlikte uzaktan eğitime geçilmesiyle sanal müzelere olan ilginin arttığı ve birden çok disiplin tarafından ele alındığı görülmüştür. Bu duruma bağlı olarak araştırmanın çıkış noktası Güzel Sanatlar Liseleri öğretim programlarında bulunan Müze Eğitimi dersini alan öğrencilere sanal müze etkinlikleri ile daha geniş öğrenme imkânlarının sağlanacağı ve müze etkinlikleri uygulamalarının dersi zenginleştireceği, düşüncesiyle doğmuştur. Ayrıca Müze Eğitim dersi ile ilgili yapılan etkinliklerin ve çalışmaların az olması böyle bir araştırmanın yapılmasını gerekli hale getirmiştir. Kültürel miras ve bireyin sanatsal gelişimi açısından öneminin artırılması gerektiği vurgulanmıştır. Bunun yanında “Güzel Sanatlar Lisesi Müze Eğitimi Dersi Sanal Müze

Uygulamaları Etkinlik Örneği(Bir Eylem Araştırması)” adlı yüksek lisans tezimin etkinlikler sonucunda elde edilen olumlu bulgularıyla kuramsal evrenine katkı sunarak Müze Eğitim alanında çalışacak olan tüm araştırmacılara kaynak oluşturmasını, yapacakları etkinlik ve araştırmalarında fikir vermesini temenni ederim.

Bu araştırmanın ortaya çıkmasında, en az benim kadar emeği geçen birçok değerli insan var. Başta bana verdiği büyük emeği, sabrı ve tecrübeleriyle sadece sanat eğitimi kimliğimi şekillendirmemde değil hayatımın diğer alanlarında da yol göstericim olan, cesaretlendiren sayın değerli hocam ve danışmanım Doç. Dr. Selma TAŞKESEN’ e en içten teşekkürlerimi sunarım.

Daima, her koşulda yanımda olan ben inancımı yitirdiğimde yeniden inanç veren, zorluklar içinde sabırla büyüten canım anneme ve yine bana olan inançları ve sonuna kadar verdikleri desteklerinden dolayı canım aileme ve dostlarıma sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Son olarak araştırmanın uygulama aşamasını birlikte yürüttüğüm Güzel Sanatlar Lisesi 12. sınıf öğrencilerine ve eğitim kadrosuna, mezun olduğun lisede öğretmenlik deneyimim adına çok şey öğrenmeme katkı sağlayıp heyecanıma ortak oldukları için sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Ebru AKSAK,2023/Erzincan

GÜZEL SANATLAR LİSESİ MÜZE EĞİTİMİ DERSİ SANAL MÜZE UYGULAMALARI ETKİNLİK ÖRNEĞİ (BİR EYLEM ARAŞTIRMASI)

Ebru AKSAK

Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi

Sosyal Bilimler Enstitüsü

Yüksek Lisans Tezi, Şubat 2023

Danışman: Doç. Dr. Selma TAŞKESEN

ÖZET

İçinde bulunduğumuz çağın en belirgin özelliği teknolojik gelişmelerin hızlı bir şekilde akmasıdır. Teknoloji her şeyde olduğu gibi eğitim sistemi içinde de yerini almıştır bu süreçte sanat eğitiminde de teknoloji kullanımı etkin hale gelmiştir. Sanat eğitimi içinde bulunan müze eğitimi de teknolojiden bağımsız kalmamıştır. Teknolojinin gelişmesine bağlı olarak müzelerde sanal ortamda yerini almıştır. Bu bağlamda Sanal Müze Etkinlikleri Müze Eğitimi dersi kazanımlarını eksiksiz ve ekonomik olacak şekilde sağlanması amacıyla önem arz etmektedir bu doğrultuda araştırmada, Güzel Sanatlar Lisesi'ndeki Müze Eğitimi derslerinin sanal müze uygulamalarıyla etkililiğinin artırılması amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda araştırmanın yöntemi eylem araştırması olarak planlanmıştır. Çalışmaya uygunluğu bakımından ise eylem araştırmalarından katılımcı eylem araştırması modeli olarak tasarlanmıştır. Araştırmanın evreni Türkiye'deki Güzel Sanatlar Lisesi, örneklemi ise Bingöl ilindeki Güzel Sanatlar Lisesi oluşturmuştur. Araştırma 2021/2022 yılı bahar döneminde Güzel Sanatlar Lisesi ölçüt örneklem yöntemiyle seçilen on 12. Sınıf öğrencileriyle yürütülmüştür. Araştırmanın verileri 15 Mart 2022 -24 Mayıs 2022 tarihleri arasında 8 haftalık etkinlik sürecinde toplanmıştır. Araştırmanın veri toplama aracı olarak araştırmacı günlüğü, öğrenci günlükleri, Çalışma yaprakları, yarı yapılandırılmış görüşmeler ve gözlemler kullanılmıştır. Araştırmada elde edilen verilerin çözümlemesinde nitel araştırma yöntemine dayalı betimsel analizden yararlanılmıştır. Sanal müze etkinlikleri sonucunda öğrencilerin derse karşı olumlu tutum geliştirerek öğrenmeye olan isteklerinin arttığı, özgün ve başarılı çalışmalar üreterek Müze Eğitimi dersi etkinliklerinin verimli geçtiği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Sanat, Sanat Eğitimi, Müze, Müze Eğitimi, Sanal Müze

**ARTS HIGH SCHOOL MUSEUM EDUCATION COURSE VIRTUAL
MUSEUM APPLICATIONS ACTIVITY EXAMPLE (An ACTION RESEARCH)**

Ebru AKSAK

Erzincan Binali Yıldırım University

Graduate School of Social Sciences

Master's Thesis, February 2023

Thesis Supervisor: Assoc. Prof. Dr. Selma TAŞKESEN

ABSTRACT

The most obvious feature of the current era is the rapid flow of technological developments. Technology has taken its place in the education system as in everything else, and in this process, the use of technology in art education has become effective. Museum education, which is included in art education, has not remained independent of technology either. Depending on the development of technology, it has taken its place in the virtual environment in museums. In this context, Virtual Museum Activities are important in order to ensure that the achievements of Museum Education courses are complete and economical. In this direction, the purpose of the research is to increase the effectiveness of Museum Education courses at Fine Arts High School with virtual museum applications. For this purpose, it has been designed as a participatory action research model from the action research model in terms of the suitability of the research with the model study. The universe of the research was formed by the High School of Fine Arts in Turkey and the sample was formed by the High School of Fine Arts in Bingöl province. Research In the spring semester of 2021/2022, Fine Arts High School was selected by the criterion sampling method on 12. It was conducted with classroom students. The March 15, 2022 - 24, 2022 The data of the research were collected during the 8-week activity period between the dates of May 2022. Researcher diary, student diaries, work sheets, semi-structured interviews and observations were used as data collection tools of the research. Descriptive analysis based on qualitative research method was used in the analysis of the data obtained in the research. At the end of the virtual museum activities, it was seen that the students' desire to learn increased by developing a positive attitude towards the lesson, and the effectiveness of the Museum Education course was increased by producing original and successful studies.

Keywords: Art, Art Education, Museum, Museum Education, Virtual Museum

İÇİNDEKİLER

GÜZEL SANATLAR LİSESİ MÜZE EĞİTİMİ DERSİ SANAL MÜZE UYGULAMALARI ETKİNLİK ÖRNEĞİ (BİR EYLEM ARAŞTIRMASI)

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK	i
TEZ ÖZGÜNLÜK SAYFASI.....	ii
KILAVUZA UYGUNLUK	iii
KABUL VE ONAY TUTANAĞI.....	iv
ÖN SÖZ	v
ÖZET	vii
ABSTRACT	viii
İÇİNDEKİLER.....	ix
KISALTMALAR LİSTESİ	xii
TABLolar LİSTESİ	xiii
RESİM LİSTESİ	xiv
GİRİŞ.....	16

BİRİNCİ BÖLÜM

KURAMSAL ÇERÇEVE

1.1. Sanat	19
1.2. Sanat Eğitimi	20
1.3. Müze	20
1.3.1. Koleksiyonlarına Göre Müzeler	22
1.3.2. Bağlı Oldukları Kurumlara Göre Müzeler	24
1.3.3. Hizmet Alanına Göre Müzeler	25

1.3.4.	Hizmet Ettikleri Kitleye Göre Müzeler	25
1.3.5.	Koleksiyonlarını Sergiledikleri Mekânlara Göre Müzeler.....	25
1.3.6.	İşlevlerine Göre Müzeler.....	26
1.3.6.2.	Devrim Müzeleri.....	26
1.3.6.3.	Sanal Müzeler	26
1.3.7.	Müzenin Toplama Görevi	27
1.3.8.	Müzelerin Belgeleme (Arşivleme) Görevi.....	27
1.3.9.	Eserlerin Korunması.....	27
1.3.10.	Eserlerin Sergilenmesi.....	28
1.4.	Müze Eğitimi	28
1.5.	Sanal Müzeler	30

İKİNCİ BÖLÜM

LİTERATÜR TARAMASI

2.1.	Benzer Araştırmalar.....	32
------	--------------------------	----

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

YÖNTEM

3.1.	Araştırma Modeli.....	37
3.2.	Evren ve Örneklem/Çalışma Grubu	39
3.3.	Veri Toplama Araçları.....	39
3.4.	Verilerin Toplanması.....	39
3.5.	Verilerin Analizi	42
3.6.	Geçerlilik ve Güvenirlilik	42

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR

4.1.	Öğrenciler sanal müze etkinliklerinde gördükleri eserleri nasıl incelemişlerdir?	44
------	---	----

4.2. Öğrenciler Sanal Müze Etkinliğinde İnceledikleri Sanat Eserlerini Ürünlerine Nasıl Yansıtmışlardır?	71
4.3. Öğrencilerin Müze Eğitimi Dersinde Uygulanan Sanal Müze Etkinlikleri Hakkında Görüşleri Nelerdir?	105
TARTIŞMA VE SONUÇ	109
ÖNERİLER.....	116
KAYNAKÇA.....	117
EKLER	120
ÖZGEÇMİŞ	127

KISALTMALAR LİSTESİ

KEA

: Katılımcı Eylem Araştırması

TABLolar LİSTESİ

Tablo 4.1: 1.Hafta Günlük Ders Planı	44
Tablo 4.2: Öğrencilerin Müzelere İlişkin Ön Bilgileri	46
Tablo 4.3: 2. Hafta Günlük Ders Planı	51
Tablo 4.4: 3.Hafta Ders Planı	54
Tablo 4.5: Öğrencilerin Sanal Müze Hakkındaki Ön Bilgileri	55
Tablo 4.6: 4. Hafta Ders Planı	62
Tablo 4.7: Öğrencilerin Sanal Müze Gezisi Sonrası Görüşleri.....	64
Tablo 4.8: 5.Hafta Hafta Ders Planı.....	71
Tablo 4.9: 6.Hafta Ders Planı	78
Tablo 4.10: 7.Hafta Ders Planı	89
Tablo 4.11: 8.Hafta Ders Programı.....	92
Tablo 4.12: Öğrencilerin Sanal Müze Turlarından Sonra Sanal Müzelerin Müze Eğitimi Dersine Katkılarıyla İlgili Görüşleri.....	105

RESİM LİSTESİ

Resim 4.1: Öğrenci İrem ve Büşra'nın Afiş Tasarımı Çalışması	72
Resim 4.2: Öğrenci Lezin ve Zeynep'in Afiş Tasarımı Çalışması	73
Resim 4.3: Öğrenci Rana ve Hamza'nın Afiş Tasarımı Çalışması.....	74
Resim 4.4: Öğrenci Berfin ve Ayhan'nın Afiş Tasarımı Çalışması	75
Resim 4.5: Öğrenci Yusuf ve Fatma'nın Afiş Tasarımı Çalışması	76
Resim 4.6: Tutsaklar (Martin Van Den Bogaert Cuptives,1694), Öğrenci Lezin'in Desen Çalışması	79
Resim 4.7: Cupid'in Öpücüğü (Antonio Canova,1822), Öğrenci Fatma'nın Desen Çalışması	80
Resim4.8: Satyr and Baccharto (James Pradier ,1830-1834), ÖğrenciRana'nın Desen Çalışması	81
Resim 4.9: Cupid'in Öpücüğü (Antonio Canova,1822), Öğrenci Büşra'nın Desen Çalışması	81
Resim 4.10: Varsay Dianası (Leochares,MÖ 325)Öğrenci Berfin'in Desen Çalışması. 82	
Resim 4.11: Nymph (Possibly by Polly,1805), Öğrenci Yusuf'un Desen Çalışması.....	83
Resim 4.12: Milo Venüsü (Alexandros of Antioch,1820), Öğrenci Zeynep'in Desen Çalışması	84
Resim 4.13: Çıplak Tanrıça Heykelciği (Frigler,MÖ 1200) Öğrenci İrem'in Desen Çalışması	85
Resim4.14: Polyksena'nın Götürülmesi (Loggia dei Lanzi1855-1865), Öğrenci Hamza'nın Desen Çalışması.....	86
Resim 4.15: Arles Venüsü (François Girardon, 1681), Öğrenci Ayhan'nın Desen Çalışması	87
Resim 4.16: Öğrenci Lezin ve Zeynep'in Çalışması	93
Resim 4.17: Öğrenci Berfin'in Çalışması.....	94
Resim 4.18: İrem'in Çalışması	95

Resim 4.19: Öğrenci Fatma'nın Çalışması	96
Resim 4.20: Öğrenci Hamza'nın Çalışması	97
Resim 4.21: Öğrenci Rana'nın Çalışması	99
Resim 4.22: Öğrenci Yusuf'un Çalışması	100
Resim 4.23: Öğrenci Ayhan'ın Çalışması	101
Resim 4.24: Öğrenci Büşra'nın Çalışması	102

GİRİŞ

Çağın getirmiş olduğu ve küreselleşen dünyada internet, iletişim ve ulaşım gibi kaynaklara hızlı erişim hayatımızın birçok alanında yeniliğe yol açmaktadır. Bulunduğumuz çağda bu alanlardan en çok etkilenen bir alan da şüphesiz eğitimidir.

Karasar (2004)'a göre artan nüfus ve gereksinimlere cevap verebilmek için, her konuda, büyük kitlelerle iletişim kurma gereği doğmuştur. İçinde bulunulan çağa iletişim çağı denmesinin ana nedenlerinden biri de, iletişim teknolojisindeki yeniliklerin günlük yaşama hızla girmesidir. Eğitim ortamı, bu teknolojilerle hızla değişmektedir. Eğitim araç ve gereçlerinin, teknolojideki bu yeniliklerle birlikte yenilenmesi, günün gereksinimlerine cevap verebilir duruma gelmesi kaçınılmazdır. Uğurlu (2008)'ya göre bu durum sanat eğitimi için de geçerlidir. Nitekim sanat içinde bulunduğu çağın gelişim ve değişiminden bağımsız olarak ilerleyemez. Hem sanat hem sanat eğitimi bulunduğu çağın gereklilikleriyle, sorunları ve bu sorunlara getirilecek çözüm yolları ile ilerlemektedir. Kırıçoğlu (2005)'na göre 20. yüzyılın ilk yıllarından itibaren özellikle Avrupa ve Amerika' da eğitime yönelik araştırmalar önem kazanmış, sanat eğitimi ile ilgili olarak da birçok görüş ve savlar ileri sürülmüştür. 1960'larda yayınladığı kitaplarında Lowenfeld, psikoloji biliminin yardımıyla sanat eğitimi bilimsel temellere oturtmaya çabalamış, Read, "Sanat Yoluyla Eğitim" görüşüne öncülük etmiş, Simmern ise sanat eğitiminin insan zekâsının içsel durumlarına dayanması gerektiğini öne sürmüştür. Sanatın geçmişi incelendiğinde birçok gelişime öncülük ettiği görülmektedir. Sanatın bir ayağı da teknoloji ile iç içe olan boyutudur. Tüm gelimler ışığında 19. yüzyılda fotoğraf makinesi, radyo, televizyon gibi buluşların gerçekleşmesi insanlık için artık eskisinden çok daha hızlı ve dur durak bilmeyen bir dönemi başlatmıştır. Bu buluşlar toplumu birçok anlamda değiştirirken görsel sanatlarda da kurumsal ve biçimsel açıdan köklü değişimlere neden olmuştur. Artık sanat doğa görünümelerini taklitten öte farklı arayışlar içine girmiştir. (Türker,1988, s.193) Bu gelişmeler ışığında ortaya çıkan dijital etkileşimler sanatı ve sanat eğitimi farklı boyutlara taşımıştır.

Günden güne sürekli gelişen ve oldukça fazla çeşitlilik gösteren bilgisayar programlarıyla önceden sadece iki boyutlu tasarımlar yapan sanatçılar, bu gelişime bağlı olarak artık üç boyutlu sanal bir ortamda çalışma olanağı bulmuşlardır. Çalışmalarını bu yolla artık dünyanın her yerinde üç boyutlu olarak sergilemektedirler. Sanat ve

teknolojinin birlikte geldiği noktaya baktığımızda sanatın teknoloji sayesinde ulaşılması zor mekânlardan çıkıp eğitimin her kademesiyle birlikte toplumunda rahatlıkla ulaşabildiği gerçekçi ortamlar oluşturduğunu görmekteyiz. Bununla doğru orantılı olarak müzelerin de sanal ortamlara taşınmasıyla müze eğitimi dersinin daha verimli geçeceği düşünülmektedir. Bu çalışmada Güzel Sanatlar Lisesi'ndeki Müze Eğitimi derslerinin sanal müze uygulamalarıyla etkililiğinin artırılması amaçlanmıştır.

1. Problem

Güzel Sanatlar lisesindeki Müze Eğitimi derslerinin sanal müze etkinlikleriyle desteklenerek verimliliğinin artırılabilmesi için çalışmanın problemi oluşturmuştur.

2. Amaç

Araştırma, Güzel Sanatlar Lisesi'ndeki Müze Eğitimi derslerinin sanal müze uygulamalarıyla etkililiğinin artırılacağı amaçlanmıştır. Bu amaçla aşağıdaki alt amaçlara cevap aranmıştır.

Alt amaçlar;

- 1.Öğrenciler sanal müze etkinliklerinde gördükleri eserleri nasıl incelemişlerdir?
2. Öğrenciler sanal müze etkinliğinde inceledikleri sanat eserlerini ürünlerine nasıl yansıtmıştır?
- 3.Öğrencilerin müze eğitimi dersinde uygulanan sanal müze etkinlikleri hakkında görüşleri nelerdir?

3. Önem

İçinde bulunduğumuz çağın en belirgin özelliği teknolojik gelişmelerin hızlı bir şekilde akmasıdır. Teknoloji her şeyde olduğu gibi eğitim sistemi içinde de yerini almıştır bu süreçte sanat eğitiminde de teknoloji kullanımı etkin hale gelmiştir. Sanat eğitimi içinde bulunan müze eğitimi de teknolojiden bağımsız kalmamıştır. Teknolojinin gelişmesine bağlı olarak müzelerde sanal ortamda yerini almıştır. Bu bağlamda Sanal Müze Etkinlikleri Müze Eğitimi dersi kazanımlarını eksiksiz ve ekonomik olacak şekilde sağlanması amacıyla önem arz etmektedir. Sanal Müzelerin erişim imkânı ve ekonomik olması özelliği önemlidir. Öğrenciler gerçek müze gezilerini deneyimleyemedikleri durumlarda gerçek bir müze bilinci kazanmaları, müzelerin işlevlerini bilme, müzede ki eserleri inceleme, sanatsal ve eleştirel bir bakış açısıyla inceleme gibi kazanımlarının

eksik kalması durumunda sanal müze gezileri öğrencilere destek sağlayacaktır. Sanal müze etkinlikleri sonunda öğrencilerin farkındalıklarının artacağı ve çalışmalarında özgün tavrın oluşacağı düşünülerek önemli görülmüştür.

4.Tanımlar, temel kavramlar

Teknoloji:

“Fen, mühendislik ve matematiği kullanarak insanların daha rahat ve konforlu yaşamaları için gerekli olan araç ve yeniliklerin tümüdür.” (Yıldırım, 2016).

Yaratıcılık:

Torrance (1974)’a göre Yaratıcılık (Creative); sorunlara, bozukluklara, bilgi eksikliğine, kayıp öğelere, uyumsuzluğa karşı duyarlı olma, güçlüğü tanımlama, çözüm arama, tahminlerde bulunma ya da eksikliklere ilişkin denenceler geliştirme, bu denenceler’ i değiştirme ya da yeniden sınama, daha sonra sonucu başkalarına iletmektir biçiminde tanımlamaktadır.

Özgünlük:

“Özgünlük kavramı için, bir nesnenin, başka bir nesneyi taklit etmeme yani tek, orijinal ya da benzersiz olma durumudur denilebilir.” (Özkan ve Akengin,2021, s.29).

Sanal gerçekçilik:

Bayraktar ve Kaleli (2007)’ye göre Sanal Gerçeklik, katılımcılarına gerçekmiş hissi veren, bilgisayarlar tarafından yaratılan dinamik bir ortamla karşılıklı iletişim olanağı tanıyan, üç boyutlu bir benzetim modelidir.

BİRİNCİ BÖLÜM

KURAMSAL ÇERÇEVE

1.1. Sanat

Sanatın kesin ve eksiksiz bir tanımının yapılması mümkün değildir çünkü varlığının başlangıcı insanoğlunun doğayla iletişimiyle başlayıp içinde bulunduğu her dönemde farklı amaçlar doğrultusunda farklı anlamlar kazanmıştır. Geçmişe baktığımızda toplumda din, siyaset, felsefe gibi olguların dönem dönem baskın gelerek sanatın anlamını ve hizmet alanını ciddi biçimde değiştirdiğini ve düşünceleri maddeye dönüştürdüğü söylenebilir. Ersoy (1983)' e göre sanatın geçmişten günümüze yolculuğuna baktığımızda insanlık tarihi ile yaşıt olduğunu ve insanlık tarihi boyunca farklı biçimde ifade edildiğini söylemek mümkündür. Sanatın nasıl olduğu kesin olarak bilinmemekle beraber resim, heykel, barınak ve dokuma gibi faaliyetler sanat olarak kabul edildiği zaman, tarihte sanat ve sanatçının bulunmadığı toplum yoktur.

Sanat, bireyin yaşamının hemen hemen her anında onun ayrılmaz bir parçasıdır denilebilir. Çünkü “insanlar her nereye bakarlarsa baksınlar sanat ve tasarım çalışmalarını görebilirler. Sanat biçimleri ve tasarım ürünleri hemen her gün insanlara, kullandıkları bir sabah kahvaltısı tabağında, elbiselerinde, mobilyalarında, sofrta takımlarında görünür” (Brommer & Horn, 1985 s., 8)

Son olarak idealist felsefesinin en önemli düşünürlerinden biri olan Henri Bergson' düşünlerine göre ister resim sanatı, ister heykeltçilik, şiir ya da müzik olsun, sanatın tek amacı, bizleri gerçeğin kendisiyle yüz yüze getirmek için pratik olarak faydalı sembolleri, uzlaşım sal ve toplumsal olarak kabul edilen genellikleri ve nihayetinde gerçeği bizden gizleyen her şeyi saf dışı bırakmaktır. Sanat, gerçeğin daha doğrudan bir biçimde görülmesinden değildir. Fakat algılamadaki bu aralık, yarar sağlayan uzlaşım sal

olan bir kopuş, duygularla ya da bilinçle ilgili doğuştan gelen bir ilgisizlik ve nihayetinde adına idealizm denilen, belli bir yaşam özdeksizliği içerir. (Farago 2020)

1.2. Sanat Eğitimi

İnsanlığın varoluşundan bu yana eğitimin en temel amacı insanların toplumda birlikte bir uyum içinde yaşaması için insan davranışlarına istendik, olumlu ve ileriye dönük bir gelişim kazandırılmasıdır.

Eğitim, bir milletin kültürünün geleceğe aktarılmasını, aynı zamanda o toplumun bireylerinin çağdaş değerlere ve becerilere ulaşmasını sağlayan bir süreçtir. Eğitim, bireylerin kişisel ve mesleki gelişimlerinde önemli rol oynadığı için bir ülkenin gelişmişlik düzeyini belirleyen birçok faktörle ilişkilidir. Bu bağlamda bir ülkenin eğitim politikaları ve vatandaşlarına sunduğu eğitim hizmetleri oldukça önemlidir (Arı & Top, 2017, s. 244).

Sanat eğitimi, bireye içinde bulunduğu çağdan bağımsız yaşamadan, toplum içinde birbirini anlayan, eleştiren ve saygı duymasını gerektirdiğini düşünen bireylerin gelişmesinde katkı sağladığını söyleyebilir. Bireye özgün düşünce bakışı vermektedir. Sadece kendi kültürünü değil başka kültürlerle de saygı duyması gerektiğini bunun yanında kendi kültürümüze sahip çıkma, onu yaşatma ve gelecek kuşaklara aktarmada etkin bir rolü olduğu söylenebilir. Bu bağlamda görsel sanatlar eğitimi, eğitim kademelerinin her basamağında ve herkes için bir gereklilik arz ettiği düşünülebilir. Çünkü çağdaş dünyada var olma şartlarından biri kaliteli bir sanat eğitimi ile mümkün olabilir. Sanat eğitiminin birden fazla tanımı olması onun birden fazla alana hitap etmesiyle alakalıdır. Sanat eğitimi çocukların okullarda kendilerini farklı şekillerde ifade edebilecekleri ve sanatın bütün alanlarını kapsayacak şekilde ifade tarzının tümünü karşıladığı söylenebilir.

1.3. Müze

Müze fikri, ilk defa bilimsel amaca hizmet edecek bir disiplin olmasının ötesinde, insanların güzel sanatlara ruhen bağlı olmalarından doğmuştur. Müze kelimesine ilk çağlarda Ege havzasında büyük bir medeniyet kurmuş Akaların lejantlarında rastlandı. Akaların en büyük tanrıları Zevs'in (Romalılar buna Jüpiter derdi) Muses-Müz denilen dokuz tane kızı vardı. Bu kızlardan her biri güzel sanatlardan birini himaye ederdi.

Müzeler daha sonra Olimp'in yamaçlarında Parnasos'a gelerek yerleşti. Müzeler bu tepede onlara tahsis edilmiş binada (müze) barınırlardı (Şapolyo,1936).

Genel olarak müzecilik tanımını araştırdığımızda karşımıza ilk örnekleri Antik Yunan Döneminde ortaya çıktığını görmekteyiz. İnsanların değerli eşyalarını biriktirmesi, saklaması ve koleksiyon oluşturma isteği fikri müzecilik kavramının temellerini oluşturmuştur. İlk çağlardan beri görülen Anadolu, Eski Mısır ve Mezopotamya uygarlıklarında Tümülüs, saray ve konutlarda kutsal eşya ve silah aletleri gibi eserlerin toplanıp saklanması bunun en önemli örneklerindendir. Geçmiş zaman içinde önemli bilim merkezleri, kütüphaneler ve etkinlik alanlarının da günümüzde önemli müze mekânları olması görülmektedir. Müzecilik fikri dogmatik bir sistemle değil yenilikleri takip ederek kendini sürekli yenilemiş ve geliştirmiştir. Buna bağlı olarak müzecilik farklı yelpazelerde kendini genişlettiğini ve binlerce farklı türe ulaştığını göstermekte.

Müzeler şu an ne kadar farklı dallara ayrılmış olsa da aslında hepsi bir ağacın kökleri gibi birbirinden bağımsız değildir ve ortak bir amaca sahiptir bu amaç toplumun kendi köklerine yolculuk yaparak toplumun kültür deposu tanımının yani; etnik, sosyal, doğa, fen, bilim, eğitim, teknoloji ve sağlık gelişimini kişiye doğrudan bir yaşantı sunarak bilgiyi ilk kaynaktan alma fırsatı sunmakta bu da toplumun geçmişini iyi analiz edip içinde bulunduğumuz zamanı bellekte karşılaştırıp harmanladığında gelecek için daha yaratıcı, bilinçli bireylerin oluşmasına katkı sağladığı söylenebilir.

Müzeler, birçok farklı alana ait objeyi içinde barındırırlar; farklı mekânlarda eserlerini sergilerler; bağlı oldukları kurumlar farklılık gösterebilir; kuruluş amaçları değişik olabilir. Tüm bu değişiklikler müzelerin sınıflandırılmasını zorunlu kılmıştır. Aşağıda, detaylı bir müze çeşitleri sınıflandırılması verilmiştir. (Buyurgan vd., 2010)

1. Koleksiyonlarına Göre Müzeler,
2. Bağlı Oldukları Yönetim Birimine Göre Müzeler,
3. Hizmet Ettikleri Bölgeye Göre Müzeler,
4. Hizmet Ettikleri Kitleye Göre Müzeler,
5. Koleksiyonlarını Sergiledikleri Mekânlara Göre Müzeler (Madran, 1999),
6. İşlevlerine Göre Müzeler,

1.3.1. Koleksiyonlarına Göre Müzeler

1.3.1.1. Genel Müzeler

Bu tür müzelere daha çok küçük şehirlerde rastlamak mümkündür. Özellikle olarak içlerinde birden fazla koleksiyonu barındıran bu müzelerde arkeolojik buluntular ve etnografik eserler farklı ortamlarda sergilenir.

1.3.1.2. Arkeoloji Müzeleri

Türk müzeciliğinin zenginliklerini en iyi şekilde yansıtan bu müzeler, kazı buluntularını değerlendiren, Anadolu'nun Prehistorik devirlerinden Bizans'ın son dönemlerine kadar hem maddi hem manevi unsurları sergileyen müzelerdir. Bu müze türleri Türkiye’de birçok şehirde görmek mümkün Ankara, İstanbul, İzmir, Konya, Bursa Arkeoloji müzeleri sadece birkaç örnektir.

1.3.1.3. Etnografya Müzeleri

Ülkemizde oldukça fazla bulunan bu müzeler toplumun yaşantılarını, inançlarını, sanatını, kültürünü, giyim tarzını (el işlemeleri, gelinlikler, çoraplar, yöresel kıyafetler), geleneğini, dil ve el ürünlerinin eşsiz örneklerini bize en iyi gözler önüne seren müzelerdir. Türkiye’de bulunan Ankara'daki "Etnografya Müzesi” en güzide örneklerindendir.

1.3.1.4. Tarih Müzeleri

Bu müzeler toplumun siyasi, tarih kronolojisini, iktisadi durumunu sistematik bir şekilde inceleyen ve koleksiyonlarında bir araya toplayan müzelerdir. Gazi Müzesi bu müzelere örnek müzelerdir.

1.3.1.5. Sanat Müzeleri

Koleksiyonlarında farklı alanlardan, (resim, heykel, baskı resim, seramik) eserleri bir araya getirerek kronolojik bir sıra izleyerek eserlerini sergileyen müzelerdir. Bu alanlarda farklı sanat dallarından eserler bulunduran müzeler çağdaş sanatçıların çalışmalarını da sanat alanındaki varlığını ve tüm eserleri ile bu müzelerde yaşatılabilir. Genellikle sanattaki son gelişmeler, değişimler sanat müzelerinde takip edilir, dünden bugüne yaşanan bütün gelişmeleri bir çatı altında gözler önüne sererler.

1.3.1.6. Planetaryumlar

Özellikle Gökbilim ile alakalı olan bu müzeler gökyüzünün sanal ortamda canlandırıldığı müzelerdir. Bu tür müzelerin örneklerine dünyada en çok Amerika’da rastlanır. Bilim ve Tabiat müzeleri içinde yer alan bu müze, Amasya Planetaryum ve Gözlem Evi, Gaziantep, Samsun ve Sakarya Planetaryumları bu müze türüne örnek gösterilebilir.

1.3.1.7. Endüstri Müzeleri

Ulaşım, endüstri ve haberleşme alanındaki tüm değişimleri içlerinde bulunduran ve kara, hava, demiryolu ve deniz ulaşımına ait araçların oluşumu, nitelikleri, ilk aletten makineleşmeye, insanoğlunun ortaya çıkardığı her tür değişim ve gelişim bu müzelerde gözler önüne serilmektedir.

1.3.1.8. Panoramik Müze

Geniş açılı perspektife sahip olan bu müzeler, değerli tarihi konuları, resim ve belgelerle yeniden yaşattığı yerlerdir. Bu müze yansıttığı savaş izlenimi ile tam olarak unvanını taşıyor. İstanbul'un en özel mekânları arasında bulunan müze, İstanbul'un fethini konuklarına yeniden tanık etmelerini o atmosferi tam anlamıyla hissetmelerini sağlıyor.

1.3.1.9. Ekonomüze

Bu müzelerde eseri bir araya getirme, muhafaza etme, sergilemenin yanı sıra ticari faaliyet de gösterilir. Endüstrileşme karşısında hızla gerileyen geleneksel üretim metotlarının tanıtıldığı, uygulama yoluyla canlı tutulmaya çalışıldığı bu müzelerde, tarım ve zanaat konuları (elma, çikolata yapımı, cam Üfleme teknikleri gibi) yer alır (Madran, 1999)

1.3.1.10. Doğa Tarihi ve Jeoloji Müzeleri

Bu tür müzeler doğanın oluşumu gelişmesi açısından oluşan bütün önemli bulguların sergilendiği yerlerdir. Bütün canlı sisteminin gelişim süreçlerini, yer kabuğunun oluşumu, madenler nesli tükenmiş hayvan fosilleri, ayak izleri, uzay ve gezegen sistemi burada sergilenir.

1.3.1.11. Bilim Müzeleri

Bu müzelerde ilim ve fen alanındaki değişimler incelenir. Bu birçok farklı teknik ve gözlem ile izleyicilere etkili öğrenme alanı oluşturularak sağlanır. Örneğin, yer çekim kuvveti farklı deneylerle gösterilirken, insan vücudunun yapısı, nasıl olduğu, büyük yapay bir insan vücudu maketi içerisinde yürüyüş yapılarak hissettirilir.

1.3.2. Bağlı Oldukları Kurumlara Göre Müzeler

Devlet müzeleri, yerel yönetim müzeleri, üniversite müzeleri, askeri müzeler, bağımsız ya da özel müzeler, ticari amaçlı kuruluş müzeleri bu müze türleri içinde sayılabilir.

1.3.2.1. Devlet Müzeleri

Devlete ait olan bu müzeler, korunması gerekli eski eserleri korumak ve değerlendirmek amacıyla kurulmuşlardır. Türkiye'de bu müzelerin büyük bölümü Kültür ve Turizm Bakanlığı'na bağlı Eski Eserler ve Müzeler Genel Müdürlüğü'nün sorumluluğundadır.

1.3.2.2. Belediye Müzeleri

Bu tür müzelerin asıl amaçları doğrudan halka hizmettir. Bu müzeler devlet tarafından desteklenmekte ve denetlenmektedir. Bu müzelere örnek olarak İstanbul Büyükşehir Belediyesi bünyesinde bulunan Karikatür ve Mizah, İstanbul 1453 Panaromik Müzesi'nde verilebilir.

1.3.2.3. Kent Müzeleri

Kent müzeleri, bir kentin hafızası olarak kabul görmüş müze çeşitlerindendir. Kent müzelerinde, kentin özelliklerine göre içerisinde bir kentin tarihi sürecini oluşturan haritalar, resimler, yazılı kağıtlar, maketler, eğitim bölümleri, toplantı ve projeksiyon salonları, arkeolojik ve yöresel sanatlarına ait örnek yapıtlar ile geleneksel el sanatlarının uygulanarak gösterildiği ve konukların da uygulama yaparak kavrayabilecekleri yapılar yer alabilir.

1.3.2.4. Özel Müzeler

Yönetim bakımından özerk olan müze türleridir. Fakat yine de devlet kuruluşları tarafından denetlenen müzelerdir. Bu müzeler arasında Rahmi M. Koç Müzesi, Devrim Erbil Müzeleri en çok bilinenlerdir.

1.3.3. Hizmet Alanına Göre Müzeler

1.3.3.1. Bölge Müzeleri

Daha çok büyük merkezlerden uzakta bulunan müzelertamamen coğrafik, bölgesel ya da etnografik konularla alakalı müzelerdir. Türkiye'deki başlıca örnekleri Bergama ve Efes Açık hava müzeleridir.

1.3.3.2. Çevre Müzeleri (Ekomüze)

Hem maddi kültür belgelerini hem de geçmişi, içinde yaşanan günlere bağlayan bu müzeler, ata hatıralarının canlı örneklerini ve izlerini barındırır. Halk müzeleri bir bina içerisinde yer alabileceği gibi bir ev, kasaba veya çiftlik de olabilir. Türkiye'de bu tür müzelere örnek olarak Safranbolu evleri verilebilir. (Doğan&Sülpük,2021)

1.3.4. Hizmet Ettikleri Kitleye Göre Müzeler

1.3.4.1. Uzmanlık Müzeleri

Belirli bir alana ait gelişim ve değişim müzeleridir. Sağlık Müzesi, Oyuncak Müzesi, karikatür ve mizah müzeleri, Grafik Sanatları Müzesi bu tür müzelerden bazılarıdır. (Doğan & Sülpük 2021)

1.3.4.2. Çocuk, Sanat ve Gençlik Müzeleri

Özellikle çocukların ve gençlerin sanatı tanıma, anlama ve sevmelerine yönelik oluşturulmuş müzelerdir. Açılan sergi ve düzenlenen etkinlikler, amaca yönelik fiziki özellikler de dikkate alınarak düzenlenmektedir. (Doğan & Sülpük 2021)

1.3.5. Koleksiyonlarını Sergiledikleri Mekânlara Göre Müzeler

1.3.5.1. Açık Hava Müzeleri

Eserlerin açık alanlarda sergilendiği müzelerdir. Bu müzeler belli bir toplumun kültürünü, mimarisini bize gözler önünde sergiler. Dünyada ve ülkemizde örnekleri

oldukça fazladır. Türkiye' deki eşsiz örnekleriyle Kapadokya, Truva, Nemrut, Bergama ve Ahlât gibi birçok açık hava müzeler sadece birkaçıdır.

1.3.5.2. Anıt Müzeler

Hem mimari hem de tarihi açıdan değerli olan yapıların müze olarak kullanılmasına izin verilerek oluşan kurumlardır. Önemli ibadet yerlerinden cami, kilise ve tapınak alanlarının müzeye çevrilmesiyle oluşur. Türkiye'den Dolmabahçe Sarayı, Topkapı Sarayı, Anıtkabir en önemli örnekleridir.

1.3.5.3. Müze Evler

Tarihi, mimarisi ve içindeki değerler gereğiyle koruma altına alınan konak ve evlerdir. Bu yapılara baktığımızda dönemin sivil mimarisini yansıttıklarından dolayıyla itibariyle dikkate değerdir. Ülkemizde Çakırağa Konağı, Eskişehir Osmanlı Evi, Amasya bu müze evlere birkaç örnek yapılarıdır.

1.3.6. İşlevlerine Göre Müzeler

1.3.6.1. Atatürk ve Türk Büyükleri Müzeleri:

Atatürk müzeleri; Atatürk'ün savaş yıllarında karargâh olarak kullandığı, gezilerinde konuk olduğu, toplantılar yaptığı, dinlendiği, çalıştığı ve yaşadığı ev, köşk, saray ve resmi yapılarıdır.. Günümüzde birçok il ve ilçemizde Atatürk müzeleri bulunmaktadır. Bu başlıktaki önemli müzeler şunlardır: Bursa Atatürk Evi Müzesi, Mudanya Mütareke Müzesi, Selanik Atatürk Müze Evi, Sivas Kongre Binası ve Müzesi, TBMM Müzesi, Kurtuluş Savaşı Müzesi.(Doğan & Sülçük 2021)

1.3.6.2. Devrim Müzeleri

Kapsamı ve içinde bulunduğu nesnelerden dolayı diğer müze türlerinden oldukça farklı olan bu müzelerde amaç sergilediği nesne değildir o nesnenin bize verdiği mesajlardır. Daha çok ulusal olan bu müzelerin duvarlarından kahramanların resimleriyle süslüdür ve ulusal müzikler çalmaktadır. Bu müzelere örnek olarak Anıtkabir'deki Atatürk ve Kurtuluş Savaşı Müzesi, Küba Devrim Müzesini verebiliriz

1.3.6.3. Sanal Müzeler

Sanal müzeler internet altyapılarıyla oluşturulan gerçek dünya müze ortamının sanala taşınmasıyla oluşturulmuştur. Bu müzeler genel olarak ulaşım ve erişim açısından

sorunlara yönelik kolayca ulaşabilmenin önünü açmıştır. Bu müze türünün örnekleri oldukça fazladır bunlardan bazıları Bergama Sanal Müze, Louvre Sanal Müze, Eczacıbaşı Sanal Müzesi, Anıtkabir ve Sabancı Sanal Müzeleri, Ankara Etnografya Müzesi, Anadolu Medeniyetler müzesidir. Dünyanın her yerinden kolayca etkileşim sağlayarak müzelerin toplumun her kesimine ulaşmasını sağlamakta olduğu söylenebilir. Eğitimdeyse öğrencilere kültürel miras kazanımlarının yanında diğer disiplinlerde de zengin bir öğrenim sağlamaktadır.

Müzelerin işlevleri oldukça geniştir. Ama genel hatlarıyla bütün müzelerin benimsediği bir amaç vardır. Bunlardan eserlerin toplanması, eserlerin korunması (bakım, onarım), eserlerin belgelenmesi, eserlerin sergilenmesi ve eğitim olarak bahsedebiliriz. Müzelerin bu işlevlerine daha detaylı bir şekilde değinmek yararlı olacaktır.

1.3.7.Müzenin Toplama Görevi

Müzelerin eserleri toplamasının birden fazla yolu vardı bunlar; arkeolojik kazı sonucunda çıkan eserler, bağış yapma, el koyma özellikle yasak kazılar sonucunda devletin el koyduğu eserler, satın alma ve karşılıklı eser değiştirme bu görevlerdendir. Toplanan bu eserler sonucunda müzeler eser türlerine göre çeşitli koleksiyonlarını oluştururlar. (Buyurgan & Buyurgan, 2012)

1.3.8.Müzelerin Belgeleme (Arşivleme) Görevi

Eserler müzelere ulaştıktan sonra müzelerin görevi, eserin ne olduğunu, nereden geldiğini tam ve doğru olarak belirlemek ve belgelemektir. Bir eser müzeye geldikten sonra ilk olarak ne zaman ve nasıl elde edildiğini gösteren bir etiket koyulur; ve bu bilgiler ayrıca numaralı bir fiş kataloğuna kaydedilir. (Buyurgan & Buyurgan, 2012)

1.3.9.Eserlerin Korunması

Belki de müzelerin en zor görevlerinden biri eserlerinin korumasıdır çünkü içinde bulundurdıkları malzeme bakımında farklılık gösteren eserleri ısı ve ışık karşısında bozulabilme ihtimali yüksektir bu yüzden titizlik gerektirir. Müzelerde eserler sergilenmeden aslına sadık kalarak konservasyon ve yenileme işleminden geçirilir. Bu işlem eserleri sadece sergilemek için yapılmaz depoda bulunan eserlerde aynı şekilde muhafaza edilir. (Doğan vd., 2019)

1.3.10. Eserlerin Sergilenmesi

Müzeler, eserlerin nitelikleri kadar önemli olan şey halka ulaştırmaları planlamaları ve iyi bir sunuş yamalarıdır. Bir müzenin sürekli olabilmesinin, ulaştığı kitle sayısı ile eşdeğer olduğu gerçeği akıldan çıkartılmamalıdır. Sergilemedeki asıl amacın halkı aydınlatmak olduğu bilinmeli ve her türlü materyal kullanılarak adımlar ona göre atılmalıdır. (Buyurgan vd., 2010 s. 67-68)

1.4. Müze Eğitimi

Müze eğitimi özellikle zaman ve mekân içinde kendini ve insanları anlama, kültürel ve doğal mirası devam ettirme, geçmişi, bugünü ve geleceği anlamlı bir biçimde ilişkilendirme, kültürel varlıkları ve eski eserleri anlama / koruma ve yaşatma, kendi kültürünü ve farklı kültürleri çok yönlü ve hoşgörülü bir yaklaşımla tanıma ve anlama, müzelere yaşayan kurum niteliğini kazandırma, kültürlerarası anlayış ve empati geliştirme gibi hedeflere hizmet eder (MEB,2019 s.39)

Müzelerin toplama, belgeleme, koruma ve sergileme gibi önemli sorumluluklarının yanında bugün birer eğitim ortamı olmaları müzelerin önemli bir misyonu daha üstelediğini göstermekte. Bu misyonu okul öncesi dönemden başlayarak eğitimin her kademesinde öğrenciyi daha aktif ve etkin hale getirip çok çeşitli öğrenme yöntemleriyle eğitim sisteminde zenginliğini göstermekte.

Bireyler için öğrenmenin ortamı olarak okullar önemli bir yere sahip olsa da bu görevi tek başına karşılaması mümkün değildir çünkü öğrenmenin en etkili yolu bireyin doğrudan yaşantı yoluyla elde etmesiyle olur. Bu durumda müze eğitimi dersinin de sadece teorik olarak öğrenciye aktarılması yetersiz kalmıştır ve müzeler öğrencilerin bilgiyi doğrudan yaşantı yoluyla öğreneceği ortamlar olarak eğitimi desteklemiştir.

Abacı (1996)'ya göre müzeler kişileri düşünmeye zorlar, gözlem yaptırarak ilişkiler kurdurur, karşıtlıkları gösterip belli bir yorumla sonuca ulaştırır. Bu nedenle diyebiliriz ki; müzeler gözlem, mantık, yaratıcılık hayal gücü ve beğeni duygusunun oluşmasına ve gelişmesine katkıda bulunan başlıca yaygın eğitim kurumlarıdır.

Ülkemiz ise kültür ve tarih bakımından zengin olması beraberinde çok çeşitli müzelerin varlığına da sebep olmuştur ancak konumları ve ekonomik koşulları

bakımından müzelere ulaşmanın güç olduğu durumlar vardır buda müze eğitimi için yeni yöntem arayışlarına sebep olmuştur.

San (1998)'a göre birçok ülkede müzeler önce, okullara ödünç malzeme ve ürettikleri kopya eşyaları vererek okullarda müze köşesinin oluşmasına katkıda bulunmuşlardır. Gönüllü öğretmenlere müze bilimi ve kendi müzeleri hakkında bilgiler vererek müze eğitim ilişkisini başlatmışlardır. 1894-1895 yıllarında İngiltere'de ilk eğitsel müze açılmıştır (Haslemere Müzesi).Okulların bu müzeyi ziyaret etmeleri ile okul-müze işbirliği gerçekleşmiştir.

İngiltere'de ve ardından da Galler'de bütün çocukların ve öğretmenlerin izleyeceği ayrıntılı öğrenme programları ilk kez hazırlanmıştır. Bu, müzelerin ve galerilerin okullarla çalışırken izleyebilecekleri belirli ilkeleri ve nesneleri, etkinlikleri sunabilecekleri belirli bağlamları olması demektir. (Hooper-Greenhill vd., 1999)

Müze eğitimi öğrencileri müzede gezdirmekten ibaret olmadığı gibi, okullarla çalışmakla da sınırlı değildir. Müze eğitimcisi müzedeki sergilerde söz sahibi olmaktan, müzede çeşitli eğitim programları yapmaya, müze dışında etkinlikler düzenlemeye kadar çok geniş bir yelpazede çalışır. Müze eğitiminin görevi hem müzenin işlevlerini zenginleştirmek, gücünü arttırmaktır; hem de bir tür halk eğitimi yapmaktır. (Hooper-Greenhill vd., 1999 s.7)

Okul-müze iş birliği kapsamında müzenin, sahip olduğu kaynaklar açısından sınıfın veya atölyelerin bir devamı olduğu unutulmamalıdır. Müze-okul iş birliği çerçevesinde okullar müzelere gereken önemi vermelidir. Okullar, öğrencilerini müzelere sadece yılda bir kez müzeler haftasında götürmekle kalmamalı, müzedeki eğitim çalışmalarını bütün bir yıla yaymalıdır (Doğan & Sülpük, s. 85-86, 2021)

Okullar müze eğitimi dersini daha işlevsel kılması, müzelerin çocukların severek gezeceği mekânlar haline getirmesi, çocuklarda yaratıcılık becerisinin desteklemesi ve katılımcı ve kalıcı öğrenmenin gerçekleştirilmesi amacıyla birçok etkinlik düzenlemektedir bunlardan bazılarını şöyle sıralayabiliriz; Meyve Sepeti, Müze Sepeti, Hareketi Kim Başlattı, Ayna Çalışması, Heykel Olma Alistirmaları, Donuk İmge, Fotoğraf Anı, Mektuplar, Günlükler, Gazeteler, Mesajlar, Sözsüz-Sessiz Canlandırma (Pandomim), Müzede Öykü Bulma Çalışması, Müzede Afiş Çalışması, Arkeolojik Kazı Havuzu. (Buyurgan vd., 2010)

Pekgözlü ve Karakuş (2012)’a göre bunların yanı sıra, müze eğitim programları dâhilinde, Müzelerin Eğitim Atölyesi Bölümünde çocuklara müzeleri ve eski eserleri sevdirmek, onlarda ilgi uyandırmak amacıyla basit küçük eser onarımları ile seramik, heykel, resim gibi konularda eğitsel çalışma olanakları sağlanabilir ve üretilen eserler sergilenebilir. Yine toplumun her kesimine eski eser ve kültürel miras bilincini aşlamak amacıyla çeşitli Eğitim-Kültür Etkinlikleri düzenlenebilir. Bu etkinlikler; konferans, uygulamalı anlatım, oyun (ilçe okullarına yönelik), sergi ve yayın şeklinde olabilir.

1.5. Sanal Müzeler

Müzelerde ilk başta sahip oldukları eserlerin envanterlerini çıkarmak gibi büro işlerinde bilişim teknolojilerini kullanmaya başlamıştır. Öncelikli olarak büro işleri için kullanılan bu teknoloji, ilerleyen zamanda eserlerin takip edilmesi, güvenliğinin sağlanması muhafaza edilmesi için gereken iklim kontrolü, alanlarında da kullanılmıştır. Sonradan ise eserlerin sergilenmesi ve ışıklandırılması gibi doğrudan ziyaretçilere yönelik olan işlerde de kullanılmıştır. Özellikle 1990’lı yılların başından itibaren internet kullanımının yaygınlaşmasıyla müzelerin söz konusu teknolojiyi kullanması etkin hale gelmiş ve bu gelişmelerin sonucu olarak sanal müze kavramı literatürdeki yerini almaya başlamıştır. (Kahraman, 2021)

Schweibenz (1998)’a göre sanal müzenin tanımı müze için yer kavramını tartışılır kılan, değişik medya olanaklarından faydalanılarak hazırlanmış sayısal nesneleri ve bunlarla ilgili bilgileri içeren, ziyaretçiyle iletişimin kesintisiz olması ve çeşitli erişim şekillerini karşılamak için alışıldık iletişim yöntemlerinin ötesine geçen, dünya çapında erişimini olanaklı kılmak amacıyla fiziksel anlamda bir mekâna ihtiyaç duymayan müzedir.

Loveless (2002) ‘a göre eğitim, sadece okul sınırları içinde kalmamalı hatta büyük bir kısmı okul dışı etkinliklerle gerçekleştirilmelidir. Okul dışında gerçekleştirilebilecek en güzel etkinliklerden birisi ise müze ziyaretleridir. Öğrencilerin her zaman okulca toplanıp müzeye gitmeleri mümkün olmasa da müzeler bilişim teknolojilerinin olanaklarından faydalanarak eserlerini web siteleri üzerinden yayınlamaya başlamışlardır. Bu durum da öğrencilerin müzelere ulaşımını kolaylaştırmıştır. Sanal müzeler sayesinde öğrenciler, sanatçılara, tasarımcılara,

mühendislere vb. ulaşabilir hale gelmişlerdir. Bunun yanında sanal müzelerde gördükleri şeyler öğrencilerde araştırmaya yönelik bir istek de uyandırabilmektedir.

Okan (2018)' ya göre "Sanal Müzecilik", günümüz modern müzeciliğinin görüntüsünü ve içeriğini en iyi şekilde yansıtan bir müzecilik türü olarak gelişmektedir. Örneğin dünyanın önde gelen müzelerinden Londra British Müzesi ve New York Metropolitan Müzesi gibi müzeler günümüzün modern teknolojilerini kullanarak sadece kendi ülkelerinin değil dünyanın çeşitli milletlerinden ziyaretçileri de kendilerine çekmektedirler. Bu şekilde müzeler sahip oldukları koleksiyonları ve sergileri geniş kitlelere hızlı ve pratik şekilde ulaştırmakta ve insanlarla hızlı bir iletişim sağlamaktadırlar.

Türkiye, dünyada sanal müze çalışmalarının öncülerinden olmuştur. 1990'da Topkapı Sarayı'ndaki bazı koleksiyonların CD ortamına aktarılmasıyla oluşturulan "Topkapı Saray Müzesi" Türkiye'de sanal müzeciliğin ilk örneklerindendir. Ardından 1993 yılında İstanbul Resim ve Heykel Müzesi'nin eserleri de web ortamına aktararak sanat alanında bir sanal müze oluşturulmuştur. Bunları Sakıp Sabancı'ya ait olan "Sabancı Resimleri ve Heykel Koleksiyonu'nun internet ortamına aktarılmasıyla oluşturulan aynı adlı sanal müze; 1996'da son on yılın Türk sanatçılarının çalışmalarını tüm araştırmacıların erişimine açan "Borusan Kültür ve Sanat Merkezi" ve 1997'de oluşturulan "Rahmi Koç Müzesi" takip etmiştir. (Atagök & Özcan, 2001)

Günümüzde ise bu müzeler çeşitli alanlarda, gezi, tanıtım, eğitim vb. çeşitli amaçlarla genişleyerek gerçek müzelere erişemeyen bireylerin faydalanabilecekleri bir platform olmuştur. Tuğbay (2012)'e göre kültürel bellek kurumlarından olan müzeler de zaman içerisinde değişmekte ve yeni teknolojilerden faydalanarak koleksiyonlarını kullanıcı odaklı ve daha erişilebilir hâle getirmektedir. Böylelikle müzeler, bilgi teknolojilerini ve sosyal medyanın getirdiği imkânları iş süreçlerine uyarlamış; katılımcı sergiler ve organizasyonlar düzenleyerek, sohbet ve tartışmalarla daha geniş, küresel kitleden potansiyel ziyaretçi edinmeyi ve müzenin etrafında ilgi alanlarına sahip topluluklar oluşturarak sürdürülebilir olmayı hedeflemiştir.

İKİNCİ BÖLÜM

LİTERATÜR TARAMASI

2.1. Benzer Araştırmalar

İlgili a ilgili alan yazın araştırmasında bakıldığında müze, müze eğitimi ve sanal müzeler ile ilgili birçok araştırma ile karşılaşmaktayız. Ada vd., (2022), Akça (2020), Bolat (2022), Bulut ve Uzun (2021), Demirboğa (2010), Dinger (2021), Ekiz vd., (2018), İralı (2021), Kahraman (2021), Kalıncı (2015), Karataş vd., (2016), Mamur (2015), Özer (2007), Tahiroğlu (2012), Tezcan vd., (2006), Yerlikaya vd., (2018), Yıldırım ve Karadeniz (2022).

Karataş vd., (2016) “Öğretmenlerin Sanal Müzelere Dair Görüşlerinin İncelenmesi” adlı çalışmasında öğretmenlerin sanal müzeler hakkında ön görüşlerini, ne olduklarını ve derslerde nasıl kullanacaklarına dair incelemede bulunmuşlardır. Araştırma verilerinin analizinde, nitel analiz yöntemlerinden içerik analizi kullanmıştır. Bu çalışmada öğretmenlerin etkileşimi sağlamada kullanabilecekleri bir uygulama olarak gösterilen sanal müzeler hakkındaki görüşlerinin belirlenmesi amaçlamıştır. Aynı zamanda öğretmenlere bu etkileşim aracı aracılığıyla bir eğitim verilerek sanal müzeler hakkında farkındalık oluşturulmak istenmiş ve olumlu sonuçlar alınmıştır. Çalışmadan elde edilen bulgular ışığında, öğretmenlerin sanal müzelere yönelik farkındalık düzeylerinin düşük olduğu ve derslerinde bu uygulamaları yeterince kullanmadıklarını değinmiştir. Sanal müzelerin öğrencilerin duyuşsal ve bilişsel kazanımları üzerinde olumlu etkileri olduğu bulgusuna ulaşmıştır. Burada sanal müzelerin kullanımı ve öğretmenlerin sanal müzeler hakkında ne kadar bilgiye sahip oldukları hakkında bilgilere rastlanılmakta bu açısından çalışmada benzerlik bulunmaktadır.

Tezcan vd., (2006) “Müze Eğitiminin Tarihsel Gelişimi” adlı çalışmasını incelediğimizde ise bu çalışmanın amacı, müzelerde eğitimin gelişimini ana hatlarıyla

tarihsel perspektif içinde değerlendirmişler. Müzelerin ilk kurulduklarında koleksiyonları ve nesneleriyle doğrudan bilgi alınabilecek eğitim kaynakları olarak görüldüklerine fakat tarihsel süreç içinde müze eğitiminin gelişimiyle günümüzde müzelerde eğitime bakış gelişmiş ve farklı bir anlamlarına ve artık müzeler kişilerarası iletişim yöntemlerine önem vererek farklı müzelerin ve müze eğitiminin geçmişten günümüze gösterdiği değişim, gelişim, iyileştirilen yönleri ve eksik yönlerine değinip yapılması gereken yenilikler üzerine önerilerde bulunmuşlardır. Çalışmada müzelerin gelişimi, değişimi ve eksik yönlerinin belirlenmesiyle benzerlik göstermekte.

Mamur (2015) “Resim-İş (Görsel Sanatlar) Öğretmen Eğitimi “Müze Eğitimi Ve Uygulamaları” Dersinde Görsel Kültür Kuramının Kullanımı” adlı çalışmasında sanat eğitimini değişime zorlayan görsel kültür yaklaşımlarının “Müze Eğitimi ve Uygulamaları” dersine entegre edilmesinin bir örneğini sunmuştur. Bu araştırmanın amacı eğitim fakülteleri resim-iş (görsel sanatlar) eğitimi “Müze Eğitimi ve Uygulamaları” dersinde görsel kültür kuramının kullanımına yönelik bir öğretim etkinliği geliştirmek ve geliştirilen etkinliğin öğrenciler üzerindeki etkisini incelemek istemiştir. Araştırmanın katılımcıları Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Resim-iş Eğitimi Bölümü’nden toplam 35 öğrenci olup “Müze Eğitimi ve Uygulamaları” dersini takip eden kişilerden oluşmaktadır. Mamur bu araştırmasının veri toplama araçları ise çalışma yaprakları, kavram haritaları ve süreç değerlendirme formuyla toplanmış ve içerik analizi ile çözümlemiştir. Araştırmanın bulguları ise görsel kültür temelli müze eğitimi uygulamalarının sanatsal, teknolojik ve toplumsal değişim konusunda öğrencilerin farkındalığını artırdığını göstermiştir. Ayrıca araştırmanın sadece sanatla ilgili becerilerin gelişimi ve geçmiş öyküleri, duyguları ve deneyimleri keşfetmekten öte, yeni fikirlerin ve değerlerin keşfedilmesine katkı sağladığına saptanmıştır.

Akça (2020) “Teknoloji ve Bilgi Çağında Müzeler: Genel Bakış” adlı çalışmasında, müzelerin yeni teknolojilerin sunmuş olduğu fırsatları uygulamalarına nasıl adapte ettiklerini literatür üzerinden dünya ölçeğinde incelenmiştir ve Türkiye’de Kültür ve Turizm Bakanlığına bağlı 107 müze müdürlüğüne anket uygulayarak müzelerin dijitalleştirme, sosyal medya kullanımı ve dijital ortam temsiliyetleri gibi konulardaki uygulamalarına bakmış olup bu bulgulara göre, ankete cevap veren 63 müzeden 56’sında dijitalleştirme yapmadığına rastlamıştır. Bu kurumlardan yalnızca 23’ünün kendisine ait bir web sitesi olduğunu ve ankete cevap veren kurumların yarısının ise sosyal medyada

görünür olmadığına ulaşmıştır. Çalışmanın sonucunda ise veriler bağlamında Bakanlığa bağlı müzelerin bilgi teknolojileri ve interneti etkili kullanmada kendilerini geri planda tuttuğuna ulaşmıştır.

Kahraman (2021) “Sanal Müzecilikte Yeni Yaklaşımlar” Bu çalışmada toplumsal kültürün günümüze taşınıp geleceğe aktarılmasında birincil kurum olan müzelerin zorunlu değişimiyle ortaya çıkan sanal müzelerin düşünsel temelleri, konuya ait kavramlar, sınıflandırılması, dünyada ve Türkiye’de sanal müze örneklerini incelemiştir. Yaptığı incelemede yapılan alan yeni gelişip ortaya çıktığı için konunun kavramlarıyla ilgili temel tanımlarda ICOM yayınlarını esas almıştır. Alandaki bilimsel yayınlar taranmış ve sanal müze kavramına dair bir çalışma ortaya koymuştur. Konunun yeni olup yazın birliği olmamasından dolayı değişik görüşlerin yer aldığı tartışmalara da çalışmada yer vermiştir. Çalışmanın sonucunda sanal müzeciliğin geleceği gelişen teknolojiye paralel olarak atılacak adımlarla çok farklı gelişmelere açık olmasıyla ve sanal müzeciliğe bu yönden bakıldığında sanal müzecilikteki gelişmeler çok olumlu olarak algılanabileceğini ancak bu uygulamaların müze-toplum diyalogunda sağlıklı bir ilişki kurup kurmadığına dair yeterli bilimsel veri olmadığını söylemiştir.

Yıldırım & Tahiroğlu (2012) “Sanal Ortamda Geçekleştirilen Müze Gezilerinin İlköğretim Öğrencilerinin Sosyal Bilgiler Dersine Yönelik Tutumlarına Etkisi” adlı çalışmada ilköğretim 5. Sınıf Sosyal Bilgiler dersinde sanal ortamda gerçekleştirilen müze gezilerinin öğrencilerin derse yönelik tutumları üzerindeki etkisini belirlemek istemiştir. Araştırmasının yöntemi ön test son test kontrol gruplu deneme modeli kullanılmış olup deney gurubu 15, kontrol gurubu ise 17 öğrenciden oluşturmuştur. Araştırmanın verileri için her iki gruba, deneysel çalışma sürecinin başında ve sonunda “Sosyal Bilgiler Dersine Yönelik Tutum Ölçeği” uygulanmış veriler 0.05 anlamlılık düzeyi dikkate alınarak SPSS 15 programından yararlanarak analiz etmiştir. Analiz sonuçlarında deney ve kontrol grubunun son test ölçüm sonuçlarına göre deney grubu lehine anlamlı farklılık olduğunu göstermiş ve öğrenci tutumlarını olumlu yönde etkilediğini göstermiştir.

Dinger (2021) “Resim-İş Öğretmen Adaylarının Sanal Müze Kullanımına Yönelik Tutumlarının İncelenmesi” adlı çalışmasındaki temel amacının Resim-İş Eğitimi Ana Bilim Dalı öğrencilerinin sanal müze kullanımı ve sanal müze uygulamalarında

bulunan teknik bilgiler hususundaki tutumlarını belirlemek olduğunu belirtmiştir. Araştırmanın örneklemini 2020-2021 eğitim öğretim yılında Pamukkale Üniversitesi Resim-İş Eğitimi Ana Bilim Dalı'nda öğrenim gören öğrencilerden oluşturmuştur. Dinger, araştırmasında karma yöntem kullanmıştır. Çalışmasının nicel kısmında “Sanal Müze Kullanımına Yönelik Tutum Ölçeği” nitel araştırma bölümünde ise katılımcılara yarı yapılandırılmış görüşme tekniği uygulamıştır.

Bolat (2022)“Müze Eğitimi ve Uygulamaları Dersini Geliştirmeye Yönelik Bir Eylem Araştırması: ‘Bir Kenti Anlamak’” adlı araştırmasında çağdaş sanat eğitiminin amaçlarına uygun olarak Müze Eğitimi ve Uygulamaları dersi dâhilinde alternatif bir öğrenme ortamı geliştirmiştir. Bu öğrenme ortamının, öğretmen adaylarının toplumsal, mesleki ve sanatsal gelişimlerini nasıl etkilediği, onlarda nasıl bir farklılık yarattığını ortaya koymaya çalışmıştır. Araştırmanın deseni eylemsel araştırma yöntemiyle oluşturulup araştırmanın uygulamaları için iç örnekleme yoluyla Müze Eğitimi ve Uygulamaları Dersi A ve B grupları oluşturacak şekilde 7 görsel sanatlar öğretmen adayı ile gerçekleştirilmiştir. Öğretmen adayları proje boyunca aktif kalarak hem bilişsel hem de görsel olarak yaşadıkları kentin bilinçliğini geliştirecek bireysel araştırmalarda bulunmuşlardır. Süreçte edinilen tüm deneyimler yeni teknikler, malzemeler ve konuları sanatsal ürünlerine yansıtan öğretmen adaylarına yeni kazanımlar sağlamıştır. Sonuç olarak müze temelli sanat eğitimi projesi öğretmen adaylarının bireysel, mesleki ve sanat gelişimlerini olumlu yönde değişime götürmüştür.

Demirboğa (2010) “Sanal Müze Ziyaretlerinin Öğrencilerin Bilişsel ve Duyuşsal Kazanımları Üzerindeki Etkileri” adlı araştırmasında kültürel miras depoları olan, içerisinde zengin materyal etkili öğretim araçlar barındıran müzelerin sanat eğitimi yöntemiyle ve sanal müze aracılığıyla çocuklarımızın yaratıcılığını destekleyerek daha bilinçli bir şekilde sanatsal ve tarihsel değerlerimizi korumanın önemini kavrayabilme ve yorumlama gücünü arttırmayı amaçlamıştır. Demirboğa, araştırmasında betimsel araştırma yöntemini uygulamıştır. Öğrencilerin müzeler ile ilgili bilgilerinin ölçülmesi amacıyla durum tespiti yapmak için ön anket ve son anket uygulaması yaptıktan sonra sanal müze ziyaretlerine ilişkin likert tipi tutum ölçeği kullanmıştır. Sanal Müze ziyaretiyle görsel sanatlar dersi kapsamında yapılan etkinliklere yönelik tutumlarını ölçmek amacıyla bu araştırmada elde edilen bulguların sonucunda ön anket ve son anket puanları ile frekans ve yüzde değerleri kullanılmış ve verileri SPSS 15 paket programında

analiz etmiştir. Seviyeleri birbirine eşdeğer olan deney (8-C) ve kontrol (8-A) gruplarının arasında; sanal müze ziyareti etkinliği yapılmadan önce ve sonra anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir. İlköğretim 8. sınıf öğrencilerinin görüşlerine göre; Sanal Müze Ziyareti etkinliği Görsel Sanatlar dersine olumlu anlamda katkı sağlamıştır.

Özer (2007)“Sanal Ortamda Müzecilik (Sanal Mimarlık Müzesi)” adlı araştırmasında 2004-2006 yılları arasında sanal Mimarlık Müzesi’nde açılan sergiler, yapılan işler ve ziyaretçi istatistiklerine ilişkin ayrıntılı bilgi vererek müzecilik kavramında etkili bir adım olan sanal müzeler bilgi kaynağı olma ve koleksiyonlarının sanallığı bakımından tartışılmıştır. Araştırmanın amacı Türkiye mimarlık ortamında gerçek bir mimarlık müzesinin gerekliliğine dikkat çekmek olduğunu belirterek sergi programlarının bütçe kısıtlılığından dolayı yetersiz kalındığının sonucuna varılmıştır.

Bulut ve Uzun (2021) “Sanal Müzeler ve Yaratıcı Drama için Bir Atölye Önerisi: Müze Sınıfı Geliyor!”adlı araştırmasında sanal müzelerin sınıf içinde farklı yöntemler kullanılmasıyla eğitim sürecine katıldığını belirtmekte. Öğrencilerin aktif bir şekilde derse katılacakları ve dersin etkililiğini arttırabilmek için yaratıcı drama tekniği kullanılmıştır. Çalışmada ilk olarak müze ve sanal müzeler ile ilgili kuramsal bilgi verilip sonrasında ise belirlenen kazanımlar doğrultusunda yaratıcı drama yöntemine göre hazırlanan ve sanal müze uygulaması kullanarak hazırlanan örnek bir atölye sunulmuştur. Sanal müzeler ile yaratıcı drama yönteminin öğretim sürecinde bir arada kullanılması öğrencilerin müzeye fiziksel olarak ulaşamamanın eksikliğini belli bir düzeyde kapatabileceği ve öğretim sürecinin bu yöntemle de zenginleştireceği düşünülmüştür. Ayrıca hazırlanan örnek atölyede yer alan etkinlikleri farklı derslerin, kazanımlarına ve sanal müzelere uyarlanarak, öğretim ve araştırma süreçleri içinde kullanılabilir.

Karadeniz (2020)’in araştırmaları sonucunda ise pandemi süreci, küresel çaptaki etkisini Türkiye’deki sanal müze kavramı için de göstermiştir. Bununla birlikte, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından oluşturulan web siteleri üzerinden pandemi öncesinde de sanal müzelere erişim imkânı mevcut olmuştur. Pandemi döneminde ise, 18 Mart 2020’de, müzelerin geçici süreyle ziyaretçilere kapatılmasının ardından açılan “sanalmuze.gov.tr” adresinin devreye alındığı ve tek adres üzerinden Türkiye’nin farklı noktalarındaki müzelerin sanal varlıklarının, web sitesine panoramik turlar aracılığıyla bilinmektedir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

YÖNTEM

Bu bölümde, araştırmanın modeli, örnekleme, veri toplama araçları ve verilerin çözümlenmesine ilişkin bilgiler bulunmaktadır.

3.1. Araştırma Modeli

Bu araştırmada Güzel Sanatlar Lisesi'ndeki Müze Eğitimi derslerinin sanal müze uygulamalarıyla etkililiğinin arttırılması amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda araştırmanın yöntemi eylem araştırması olarak planlanmıştır. Çalışmaya uygunluğu bakımından ise eylem araştırmalarından katılımcı eylem araştırması modeli olarak tasarlanmıştır. Araştırma sanat temelli nitel bir çalışmadır.

Yıldırım ve Şimşek (2018)'e göre eylem araştırması, bir okulda çalışan yönetici, öğretmen, eğitim uzmanı veya diğer tür kuruluşlarda çalışan mühendis, yönetici, planlamacı, insan kaynakları uzmanı gibi bizzat uygulamanın içinde olan bir uygulayıcının doğrudan kendisinin ya da bir araştırmacı ile birlikte gerçekleştirdiği ve uygulama sürecine ilişkin sorunların ortaya çıkarılması ya da hâlihazırda ortaya çıkmış bir sorunu anlama ve çözmeye yönelik sistematik veri toplamayı ve analiz etmeyi içeren bir araştırma yaklaşımıdır. Eylem araştırmalarında nicel veri toplama yöntemleri de kullanılmakla birlikte, daha çok nitel araştırma yaklaşımının kullanıldığı görülmekte

Bedir Erişti (2019)'ye göre eylem araştırmalarında ele alınan konu, sorun ve durum çoğunlukla uygulama ve sosyal durumunun içinden ortaya çıkmaktadır. Örneğin bir sanat temelli katılımcı eylem araştırmasında araştırmacı ve katılımcı eylem araştırmasında araştırmacı ve katılımcı olarak yer alan insanlar sanat, sanat eğitmeni, görsel sanatlar öğretmeni, öğretmenlerin öğrencileri, sanatçıların izleyicileri, toplumdaki sanattan yoksun yoksul çocuklar, göçmenler, mülteciler olabilir. Bir başka ifadeyle eylem

araştırmasında incelenen durum, geliştirilen nitelik ya da çözölen sorunda etkilenen kişiler eylem araştırmasının katılımcısı olmaktadır.

Böyüköztürk ve diğlerleri (2016)'ne göre eylem araştırmalarının aşamaları kağıt üzerinde oldukça basit görünür. Ama gerçekte hayatın karmaşıklığı nedeniyle olaylar nadiren planlandığı gibi gider. Aslında eylem araştırmalarına dikkatlice yapılan planlarla başlanmasına rağmen, sürecin doğası gereği çıktılar belirsizdir. Eylem araştırmalarında sarmal bir süreç izlenir. Bu süreç planlama (plan), eylemde bulunma (act), veri toplama/gözlem (collect data/observe) ve yansıtmı (reflect) aşamalarından oluşmaktadır. Her bir eylem araştırması kendi özelliklerine göre diğlerlerinden farklılaştığı için eylem araştırmasının aşamaları kesin ve değişmez değildir. Yapılacak araştırmanın özelliklerine göre bu aşamalar farklılaşabilir.

Aksoy (2003)'e göre eylem araştırması akademik ve sosyal programların iyileştirilmesi ve bilginin paylaşımını sağlar. Eylem araştırmasına katılan öğretmenler bilginin gelişimi ve eğitim teorilerine daha aşına olurlar. Böylece hem kendilerinin hem de diğlerlerin yaptıkları işi daha iyi anlarlar. Eylem araştırmasına katılanlar sosyo-ekonomik, etnik ve cinsiyet eşitsizliklerini daha çok farkında olurlar. Bu farkındalık onların arzu edilen amaçlara ulaşma ve geleceğe yönelik vizyon oluşturmada daha bilinçli hareket etmelerini sağlar. Eylem araştırmasına katılan öğretmenler yaptıkları uygulamalarda daha eleştirel ve yansıtıcı olurlar. Eylem araştırması problem çözme ve öğretimsel kararlar almada yeterlilik duygusu yaratarak karar almayı güçlendirir.

Eylem araştırması türleri Ersoy ve Avcı'ya göre (2016), teknik/bilimsel/ işbirlikli eylem araştırması, uygulamalı / karşılıklı işbirliği / tartışma odaklı eylem araştırması, özgürlükçü / geliştirici / eleştirel eylem araştırması, sınıf içi eylem araştırması ve katılımcı eylem araştırması olarak ayrılmıştır.

Bu çalışmada katılımcı eylem araştırmasından faydalanılmıştır. Katılımcı eylem araştırması, düşünce ve gerçeklerin dönüşümüne yardımcı olan bilginin üretilmesi ve analizi için çalışan grubun, bir bütün olarak, eleştirelbilincin geliştirilmesi ya da artırılması hedefini taşır (Kendon,2005'ten aktaran; Glesne, 2012,s. 32).

3.2. Evren ve Örneklem/Çalışma Grubu

Araştırmanın evreni Türkiye’deki Güzel Sanatlar Lisesi, örneklemini ise Bingöl ilindeki Güzel Sanatlar Lisesi oluşturmuştur. Araştırma 2021/2022 yılı bahar döneminde Güzel Sanatlar Lisesi 12. sınıf olan 10 öğrenciyle yürütülmüştür. Çalışma grubu ölçüt örneklem yöntemiyle belirlenmiştir. Yıldırım ve Şimşek (2018)’ e göre ölçüt örneklemede temel anlayış önceden belirlenmiş bir dizi ölçütü karşılayan bütün durumların çalışılmasıdır. Buna göre seçilen öğrencilerin müze eğitimi dersini alıyor olmaları araştırma grubunun ölçütü olarak belirlenmiştir.

3.3. Veri Toplama Araçları

Araştırma sanat temelli nitel bir çalışma olarak planlandığı için, çalışmaya uygunluğu bakımından nitel veriler toplanmıştır. Nitel veri, belirli amaçlar doğrultusunda, doğal ortamda, gözlem ve görüşme gibi çeşitli teknikler yoluyla elde edilen ve kişilerin olaylara ilişkin algı ve düşüncelerini içeren her türlü bilgidir (Leech ve Onwuegbuzie, 2007). Buna göre veri toplama araçlarını uygulama sürecinde ortaya çıkan öğrenci günlükleri, süreç içerisinde öğrencilere yönetilen görüşme soruları, katılımcı gözlemi ve öğrencilerin yaptıkları sanatsal ürünler oluşturmuştur.

3.4. Verilerin Toplanması

Eylem araştırması belli kalıplara sahip olmadan genellikle dinamik bir süreç olduğundan verilerin toplanmasında ders akışına göre değişikliğe gitmek kaçınılmazdır. Çalışmada öğrenci günlükleri, çalışma yaprakları, yarı yapılandırılmış görüşmeler, gözlemler ve öğrencilerin çalışmalarını araştırmada olanaklar çerçevesinde veri çeşitlemesine gidilmiş ve veri çeşitlemesine yönelik oluşmuştur.

Araştırmanın 1. basamağında Müzenin tanımı, müze dersinin amacı ve müze çeşitleri hakkında öğrencilerin ön bilgilerini ortaya çıkarmak, amacıyla çalışma yaprağı yapılmıştır. Çalışma yaprağındaki sorular öğrenciler tarafından cevaplanıp toplanmıştır.

Araştırmanın 2. basamağında öğrencilerin Sanal Müzeler hakkında ön bilgilerini ve daha önce bir sanal müze turu deneyimlerinin olup olmadığını öğrenmek amacıyla bir çalışma yaprağı hazırlanmıştır. Çalışma yapraklarındaki sorular öğrenciler tarafından cevaplandıktan sonra toplanmıştır.

Araştırmanın 3. basamağında öğrencilerin sanal müze turları sırasında ilgilerini çeken eserleri not almaları istenmiştir. Daha sonra bu eserlerin neden ilgilerini çektiklerini ve neden bu eserleri seçtiklerine yönelik çalışma yaprağı hazırlanmıştır. Öğrenciler tarafından cevaplanan çalışma yaprakları toplanmıştır.

Araştırmanın 4. basamağında sanal müze turu yapılan müzelerden seçtikleri eserleri kullanarak müzeler ile ilgili sanal ortamda afiş tasarımı yapmaları istenmiştir. Ders sonunda afişler toplanmıştır.

Araştırmanın 5. basamağında sanal müze turları sırasında öğrencilerin en çok ilgilerini çektikleri heykeller belirlenmiştir ve bu heykellerin desen çalışması yapmaları istenmiştir. Öğrenci çalışmaları ders sonunda toplanmıştır.

Araştırmanın 6. basamağında öğrencilerden sanal müze gezisinde en çok ilgilerini çeken tablo eserler hakkında araştırma yapmaları istenmiştir. Öğrenciler yeniden yorumlamak üzere birer tablo eser seçtirilmiştir. Çalışmalar iki hafta sürecek şekilde devam edilmiştir.

Araştırmanın 7. basamağında öğrencilerden seçtikleri eserleri yeniden yorumlayarak eserler hakkındaki düşüncelerini çalışma kâğıdındaki sorulara yönelik belirtmeleri istenmiştir ve ders sürecinden sonra toplanmıştır.

Araştırmanın 8. basamağında son olarak sanal müze etkinliklerinin ne kadar verimli olduğunu saptamak için tek soruluk çalışma yaprağı hazırlanmıştır. Sorulan yorum sorusuyla son çalışma kâğıdı toplandı ve süreç sonlandırılmıştır.

Süreçe ilişkin çalışma takvimi aşağıdaki gibidir;

1.Hafta: Öğrencilere dersin ilk 30 dakikasında yapılacak olan etkinliklerin amaçları detaylı bir şekilde anlatılır. 10dakikada öğrencilerin müzeler hakkındaki ön bilgilerini öğrenmek için hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formları uygulanır. Öğrencileri güdülemek amacıyla müze dersi ile ilgili doğaçlama soru sorulur 40 dakikada müzeler için hazırlanan sunum yapılır. Soruları şu şekildedir;

1. Müzeler hakkında ne biliyorsunuz?
2. Müze dersi size ne katıyor?
3. Bildiğiniz müze ve müze türlerini yazınız?

2.Hafta: 40 dakika geçen hafta yapılan sunum devam ettirilir. 40 dakika öğrenilen müze ve müze türlerini pekiştirmek amacıyla soru-cevap tekniği kullanılır.

3.Hafta: 20 dakika öğrencilerin Sanal Müzeler hakkında ön bilgilerini ve daha önce bir deneyimlerinin olup olmadığını öğrenmek amacıyla yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulandı. 10 dakika Ankara Etnografya Müzesi hakkında bilgi verildi. 10 dakika sanal müze turuna başlanır. 40 dakika sanal müze gezisi yaptırılır gezi sırasında öğrencilerden eserler ve müze ile ilgili not tutmaları istenir. Sorular şu şekildedir;

1. Sizce Sanal Müze nedir?
2. Daha önce sanal müze gezdiniz mi?
3. Sizce Sanal Müze turlarının gerçek müze turlarından farkı ne olabilir?

4.Hafta:10 dakika Paris Louvre müzesi sanal turu için hazırlanan sunu yapılır. 30 dakika sanal müze turu yaptırılır. Bir sonraki ders saatinde 30 dakika tura devam edilir. Öğrencilerin sanal müze turları sonunda müzedeki eserler hakkında fikirlerini öğrenmek amacıyla 10 dakika çalışma yaprağı uygulanır etkinlik sona erer. Soruları şu şekildedir;

1. Sanal Müze turlarında en çok ilginizi çeken eserler hangileridir?
2. Bu eserleri niçin seçtiniz?
3. Bu eserlerde gördükleriniz size ne hissettirdi?
4. Bu eserleri incelediğinizde kendi dönemi hakkında size nasıl mesajlar veriyor?

5.Hafta:10 dakika öğrencilerin müze turları sırasında not aldıkları eserler üzerinde bilgi alışverişi yapılır. 30 dakika sanal ortamda afiş tasarımı başlanıldı. 40 dakika afiş tasarımlar yapılır etkinlik sona erer.

6.Hafta: 10 dakika sanal müze turları sırasında dikkatlerini çeken heykeller üzerinde tartışılır. 30 dakikada sınıf oturma düzeni oluşturulur desen çalışmasına başlanır. Sonraki 40 dakika boyunca desen çalışması devam ettirilir etkinlik sona erer.

7.Hafta:10 dakika öğrencilerden sanal müze turları sırasında ilgilerini çeken bir tablo eser seçilir ve üzerinde tartışılır. 30 dakika seçtikleri eserleri özgün bir şekilde yeniden yorumlamaları istenir. Bir sonraki 40 dakika ders saati içinde çalışmalar devam ettirilir etkinlik gelecek hafta devam edecek şeklinde ders sona erer.

8.Hafta: 40 dakika geçen hafta başlanılan etkinlik devam eder. İkinci ders saati 20 dakika çalışmalar biter. 10 dakika biten çalışmaların hikâyelerini yazmaları istenir. Hikâyelerini seçtikleri eser/eserleri yorumlarken günümüzden verdikleri mesajlar, seçtikleri eserlerin orijinal hali ile kendi yorumları arasındaki benzerlik ve farklılıklar aynı zamanda kullandıkları imge ve simgeleri belirterek yazmaları istenir.

Yazılan hikâyeler toplanır. 10 dakika öğrencilerin sanal müze etkinliklerinin müze eğitimi dersine olan katkılarına dair görüşlerini öğrenmek amacıyla yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanır. Sorunun cevaplanması sağlanır soru şu şekildedir;

1.Sizce Sanal müzelerin Müze Eğitimi dersine katkıları neler olmuştur?

Cevaplanan form toplanarak etkinlikler sonlandırılır.

3.5. Verilerin Analizi

Araştırmada elde edilen verilerin çözümlenmesinde nitel veri analizine dayalı betimsel analizden yararlanılmıştır. Yıldırım ve Şimşek, (2018)'egöre betimsel analiz elde edilen veriler daha önceden belirlenen temalara göre özetlenir ve yorumlanır. Betimsel analizde görüşülen ve gözlenen bireylerin görüşlerinin çarpıcı bir biçimde yansıtma amacıyla doğrudan alıntılara sık sık yer verilebilir. Bu amaçla elde edilen veriler önce sistematik ve açık bir biçimde betimlenir. Sonrasına bu betimlemeler açıklanır ve yorumlanır, neden-sonuç ilişkileri irdelenir ve sonuçlara ulaşılır. İlk veri analizi öğrencilerle yapılan yarı yapılandırılmış görüşme formlarının veri dökümü yapıp çözümlenmiştir. Öğrenci çalışmaları betimsel analiz ile yorumlanmıştır.

3.6.Geçerlilik ve Güvenirlik

Çalışmanın nitel boyutunda güvenilirliği sağlamak için ise araştırmacıların nitel verilere ilişkin verdikleri kararlar ve gerçekleştirdiği analizlerin güvenilirliği, Güvenirlik = Görüş Birliği / Görüş Birliği + Görüş Aynılığı x 100 formülü (Miles &Huberman, 1994) kullanılarak hesaplanmıştır. Araştırmanın güvenilirliği 93 olarak hesaplanmıştır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR

Araştırmanın bu bölümünde sanal müze etkinlikleri boyunca elde edilen bulgular yer almaktadır. Araştırma sürecinde işlenen ders için her haftalık ders planları hazırlanmıştır. Araştırma sürecinde her hafta ders işlenişi farklı etkinlikler ile yürütülmüştür. Araştırmanın içerisindeki bulguların yorumlanmasında etkinlikler, öğrenci çalışmaları, öğrenci günlükleri ve yarı yapılandırılmış görüşme formlarındaki sorular sonucunda araştırmanın soruları ile ilişkili yorumları kapsamakta.

Araştırma bulguları her hafta ayrı etkinlikleri uygulanarak ve uygulamalar sonucunda elde edilen bulguları belirli sırası içerisinde analiz edilmiştir.

4.1.Öğrenciler sanal müze etkinliklerinde gördükleri eserleri nasıl incelemişlerdir?

Aşağıda araştırmanın ilk haftasına ait günlük ders planı bulunmaktadır.

Tablo 4.1.1: 1.Hafta Günlük Ders Planı

Dersin Adı	Müze Eğitimi 12
Sınıf	12. Sınıf
Süre	1Hafta (2 saat)
Konu	Müze nedir?, Müze çeşitleri, Müzelerin Eğitim Hizmetleri
Öğrenci Kazanımları	-Müze kavramını açıklar. -Müze düşüncesinin tarihi gelişimini açıklar. -Müzeleri türlerine göre sınıflandırır. -Koleksiyonuna göre müzelere örnekler gösterir. -Bağlı oldukları kurumlara göre müzelere örnekler gösterir. -Hizmet alanlarına göre müzelere örnekler gösterir. -Hizmet ettikleri topluma yönelik müzelere örnekler gösterir. -Koleksiyonlarını sergiledikleri mekânlarına göre müzelere örnekler gösterir -Kültür –müze ilişkisini açıklar -Müzelerin eğitim hizmetlerini açıklar
Alt Öğrenme Alanı	Müze ve Müzecilik, Müze ve Eğitim
Etkinlik Örneği	Derse hazırlık aşamasında kazanımlara uygun sunum hazırlanır. Derse başlangıç aşamasında ise öğrencileri güdülemek amacıyla derse müzeler ile ilgili doğaçlama sorular sorarak başlanır. Müzenin tanımı, müze dersinin amacı ve müze çeşitleri hakkında öğrencilerin ön bilgilerini ortaya çıkarmak, amacıyla çalışma yaprağı yapılır. Çalışma yaprağı soruları; Müzeler hakkında ne biliyorsunuz? Müze dersi size ne katıyor? Bildiğiniz müze ve müze türlerini yazınız? şeklinde sorulur. Test soruları cevaplandıktan sonra sorular üzerinde tartışılır ve testler toplanır. Daha sonra öğrencilere hazırlanan ders sunumu ile müze, müzecilik, müze ve eğitim konuları işlenir. Ders sonlandırılır. Ders sonunda müze ve müzecilikle ilgili olarak internet ortamında sanal alan gezisi hakkında bilgilendirme yapılır.
Planın Uygulanmasına ve Değerlendirilmesine İlişkin Açıklamalar	Uygulama sınıf ortamında öğrencilerin hazır bulunuşluklarıdoğrultusunda derskapsamı dışına çıkılmadan yapılmıştır. Uygulama sonrasında öğrencilerin verdikleri cevaplar tek tek analiz edilip yorumlanmıştır.

İki saatlik dersin ilk saatinde araştırmanın amacı ve yapılacak olan etkinlikler hakkında öğrencilere bilgi verilmiştir. Daha sonra öğrencilerin müzeler hakkındaki ön bilgilerini belirlemek ve müze eğitimi dersi hakkındaki bilgileri saptamak amacıyla yarı

yapılandırılmış görüşme formu uygulanmıştır. Cevaplanan çalışma yaprakları toplandıktan sonra öğrenciler ile soru- cevap şeklinde müzeler hakkında olan bilgiler üzerinde tartışmalara devam edilerek öğrencilerin ortak ve farklı bilgileri üzerinde konuşulmuştur. Dersin ikinci saatinde müze eğitimi dersi için hazırlana sunum akıllı tahta yardımıyla yapılmıştır. Ders sırasında öğrencilerin büyük çoğunlukta müzeler hakkında iyi bir teorik bilgiye sahip olduğu görülmüştür. Öğrenciler müzelerin görevlerini, işlevlerini ve müze türleri hakkındaki bilgilerini sınıf arkadaşlarıyla tartışarak paylaşmıştır. Öğrencilerin bilgilerindeki eksiklikler yapılan sunumlarla giderilmiştir. İki saatlik dersin sonunda yapılacak olan sanal müze gezileri hakkında öğrencilere bilgi verilmiştir. Öğrencilerden Hamza, sanal müzeler hakkında verilen bilgiler sırasında *“daha önce böyle bir şey görmedik ve duymadık öğretmenim o yüzden bize şu an çok tuhaf geldi”* ifadesini kullanmıştır. Öğrencilerden Berfin ise *“akıllı tahtadan yaptığınız sunum sayesinde müzeler hakkında yeni birçok bilgi öğrendim benim için çok verimli bir ders oldu öğretmenim”* ifadesini kullanmıştır. Yapılacak olan sanal müze etkinliklerinin öğrencilerin dikkatini çekmiştir. Yapılan ders özetlenerek sonlandırılmıştır.

İlk hafta işlenen ders kapsamında öğrencilerin Müzeler hakkındaki ön bilgileri tespit edilmesi için üç soruluk yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanmıştır.

Tablo 4.2: Öğrencilerin Müzelere İlişkin Ön Bilgileri

Tema	Alt Tema	Frekans
Müzeler Hakkında Bilinenler	Tarihi Değer	3
	Sergileme	7
	Korunma	4
	Kültürel Aktarım	4
	Toplama	2
Müze Dersinin Kazandırdıkları	Geçmişe Ulaşabilme	2
	Tarihsel İletişim	2
	Tarihsel Bilgi	3
	Kültürel İletişim	2
	Köprü Kurma	2
Bilinen Müze Türleri	Jeoloji	3
	Tarih	5
	Genel	4
	Arkeoloji	11
	Etnografya	11
	Bilim ve Teknoloji	2
	Sanat	6
	Doğa Tarih Müze	1
	Endüstri	1
	Coğrafya	1
	Açık Hava Müze	1
	Askeri	1

Tablo 4.2’ de öğrencilere yöneltilen “ **Müzeler hakkında ne biliyorsunuz?”** sorusuna ilişkin (3)öğrenci tarihi değer işlevini , (7) öğrenci sergileme işlevini,4 koruma işlevini (4) kültürel aktarım, (2) toplama işlevi hakkında cevaplar vermişlerdir

Öğrencilerin ayrıntılı cevapları aşağıda verilmiştir;

Yusuf: Müzeler bizim eskiyi unutmamak için her daim gidip eski eserleri gördüğümüz yerlerdir en değerli tarihsel eşyaları gösterir.

Rana: Müzeler sanat eserlerinin sergilendiği yerlerdir. Kazılardan çıkan eserlerde burada sergilenir.

Zeynep: Müzeler sanat eserlerinin sergilendiği yerlerdir. Eski kazılardan ya da çıkan eski eserlerin korunduğu yerlerdir.

Fatma: İnsanların gidip sanat eserlerin inceleyebildiği yerlerdir. İnsanların ufkunu ve sanatsal ruhunu ortaya çıkaran yerlerdir. Evrensel sanatçıların sanat eserlerini de sergilediği yerlerdir.

Ayhan: Tarihi eserleri ortaya çıkaran, inceleyen, koruyan ve tarihi eserleri sergileyerek halkı bilinçlendiren kurumlardır.

Berfin: İçerilerinde tarihi eserler barındırdığını.

Büşra: Müzeler, geçmişten kalan tarihi eserlerin saklandığı ve insanların görüp bilgi edinebilmesi için yapılmış yerlerdir.

İrem: Müzeler çeşitli sanat eserlerinin sergilendiği ve korunduğu kurumlardır.

Lezin: Eski kalıntıları bir arada topladıkları yerlerdir. Önceki insanların günlük yaşamdaki ve tarım için kullandıkları araç gereçlerini topladıkları yerlerdir.

Hamza: Tarihi eserlerin orada toplandığını ve insanlara sergilendiğini biliyorum.

Öğrencilerin müzeler hakkında neler bildiklerine dair görüşlerine bakıldığında genel olarak yeterli bir bilgiye sahip oldukları görülmektedir.

Öğrencilerin “**Müze dersinin size kazandırdıkları nelerdir?**” sorusuna (2) öğrenci geçmişe ulaşabilme, (2) öğrenci tarihsel iletişimi, (3) tarihsel bilgi, (2) kültürel iletişim, (2) köprü kurma cevaplarını vermişlerdir.

Öğrencilerin sorulara verdikleri ayrıntılı cevaplar aşağıda verilmiştir.

Yusuf: Müze dersi bize geçmişte olan eşyanın şimdiki değerini anlatıyor ve her şeyi daha kolay öğrenmemiz açısından önemli.

Rana: Müze eğitimi dersinde eserlerle müzenin bakış açısını barındırdığı ve eserlerle iletişime geçmek için bir yoldur eserleri görebilir ve iletişime geçebiliriz.

Zeynep: Orada bulunan eserlerle Müze dersi ile doğrudan iletişime geçebiliriz birebir görmemizi sağlar.

Fatma: Hangi sanat eserinin nerede olduğunu ve nasıl bir geçmişi olduğunu öğreniriz.

Ayhan: Medeniyetlere ait kültür değerlerini fark etmemizde aracı olur böylece diğer kültürler arasında iletişim kurabiliriz.

Berfin: Müze dersi bize geçmişte olan eşyanın şimdiki değerini anlatıyor böylelikle her şeyi daha kolay öğreniyoruz.

Büşra: Müzeler hakkında bilgi sahibi olmam ve eserlerin hangi çağda çağdan kaldıklarını öğrenmemizi sağlar. Müze dersinin olması müzelerin hepsini göremediğimizden onlar hakkında bilgi edinmemizi sağlar.

İrem: Müzedeki eserlerle aramızda doğru bir bağ kurmamıza yardımcı oluyor.

Lezin: Müze dersi sayesinde insanların eskide nasıl yaşadıklarını kullandıkları araç ve gereçleri öğreniyoruz.

Hamza: Müzelerdeki tarihi eserler hakkında bilgi edinmemizi sağlıyor.

Öğrencilerin tablodaki ikinci sorusuna verdikleri cevaplara bakıldığında öğrenciler genel olarak olumlu cevaplar verdikleri görülmekte. Müzelerin geçmişle bağ kurmalarında önemli olduğu içindeki eserlerin önemli bilgiler verdiğini belirtmişlerdir.

Öğrencilerin “**Bildiğiniz müze ve müze türleri nelerdir ?**” sorusuna ilişkin sorusuna (3) Jeoloji Müzeler, (5)Tarih Müzeleri, (4) Genel Müzeler (11) Arkeoloji Müzeleri, (11) Etnografya Müzeleri , (2) Bilim Ve Teknoloji Müzeleri, (6) Sanat Müzeleri, (1) Doğa Ve Tarih Müzeleri (1) Endüstri Müzeleri, (1) Coğrafya Müzeleri, (1) Açık Hava Müzeleri, (1) Askeri Müzeler Yanıtlarını Vermişlerdir.

Öğrencilerin sorulara verdikleri ayrıntılı cevaplar aşağıda verilmiştir;

Yusuf: Jeoloji Müzeleri, Tarihi Müzeler, Genel Müzeler, Arkeoloji Müzeleri, Etnografya Müzeleri.

Rana: Bilim ve Teknoloji Müzeleri, Sanat Müzeleri, Etnografya Müzeleri, Arkeoloji Müzeleri.

Zeynep: etnografya Müzeleri, Modern Sanat Müzeleri Arkeoloji Müzeleri, Bilim Ve Teknoloji Müzeleri, Sanat Müzeleri

Fatma: Ankara Etnografya, Antalya Müzesi

Ayhan: Sanat Müzeleri, Arkeoloji Müzeleri, Jeoloji Müzeleri

Berfin: Arkeoloji müzeleri, Etnografya Müzeleri, Genel Müzeler, Tarih Müzeler, Doğa Tarih Müzeleri, Jeoloji Müzeleri, Endüstri Müzeler

Büşra: Etnografya Müzeleri, İstanbul Arkeoloji Müzesi, Tarih Müzeleri, Coğrafya Müzeleri, Genel Müzeler, Jeoloji Müzeleri.

İrem: *Burdur Arkeoloji Müzesi, Topkapı Sarayı, Tarihi Müzeler, Arkeoloji Müzeler.*

Lezin : *Askeri Müzeler, Arkeoloji Müzeler, Açık Hava Müzeleri, Etnografya Müzeleri, Sanat Müzeleri, Topkapı Sarayı.*

Hamza: *Genel Müzeler, Arkeoloji Müzeler, Tarihi Müzeler, Sanat Müzeler. Topkapı Sarayı*

Öğrencilerin tablodaki üçüncü soruların detaylı cevaplarına bakıldığında birçok müze türünü bildikleri ve bilgi eksikliğinin çok az olduğu görülmektedir.

Öğrencilerin 15.03.2022 tarihindeki derse ilişkin günlüğüne yansıyanlar.

Bugün derde müze eğitimi dersinde Ebru hoca ile tanıştık bize yapacağı ders hakkında bilgi verdi. Yapacağımız etkinlikleri anlattı bunlar benim ilgimi çekti. Müzeler hakkında konuşup ders yaptık. Bence bu uygulama bütün okullarda yapılmalı. (Ayhan 15.03.2022)

Selam, bugün müze dersine yeni bir hoca geldi tanıştıktan sonra bize bundan sonra müze dersini farklı işleyeceğimizden bahsetti kulağa eğlenceli geldi. Bize müzeler ile ilgili çok güzel bilgiler verdi. (Zeynep, 15.03.2022)

Bugün derse Ebru hoca girdi ilk olarak tanıştık, sonra bize müze dersi ve müzeler ile ilgili bilgiler verdi. (Berfin, 15.03.2022)

Bugün dersimize ebru hoca geldi. Sohbet edip tanıştıktan sonra bize müzeler ile ilgili bilgi verdi ve yapacağımız etkinliklerden kısaca bahsettikten sonra bize ders anlattı. Önümüzdeki hafta daha ayrıntılı bir şekilde ders yapacağız onun için şimdiden sabırsızlandık. (Büşra,15.03.2022)

Merhaba bugün çok güzel bir öğretmenle tanıştık bundan sonra müze dersini onunla işleyeceğiz bize müzeler hakkında çok güzel bilgiler verdi. (Yusuf,15.03.2022)

Bugün yeni bir hocayla tanıştık bize gayet güzel bilgiler verdi müzelerle alakalı yeni şeyler yapacağız ilgimi çekti. Müzeleri işledik gelecek hafta daha ayrıntılı olacak. (İrem,15.03.2022)

Bugün müze dersimize farklı bir hoca geldi bundan sonra müze dersini onunla işleyeceğiz. Tanıştık anlattıkları hoşuma gitti. Bize müze dersinde müzelerle ilgili bilgiler verdi. (Fatma, 15.03.2022)

Yeni bir hoca ile tanıştık bugün müze dersi artık farkı işlenecek gibi. Anlattığı şeylerden çok verim aldım ve çok eğlenceli geçti. (Rana,15,032022)

Merhaba bugün enerjisi güzel bir öğretmenle tanıştık müze dersine bundan sonra o girecekmiş bize yapacağı etkinliklerden bahsetti. Müze dersi ile ilgili detaylı bilgiler verdi. (Lezin, 15.03.2022)

Merhaba bugün müze eğitimi dersine yeni bir hoca geldi. Bize müze dersinde ne yapacağımızdan bahsetti ve sanat günlüğü tutmamızı istedi bundan sonra müze dersinde etkinlikler yapacağımız bu beni heyecanlandırdı umarım güzel şeyler öğreniriz. (Hamza,15.03.2022)

Öğrencilerin 15.03.2022 tarihli haftada ders günlüklerine bakıldığında öğrencilerin yapılacak olan etkinlik hakkında verilen bilgileri anladıklarını, dersin onlar için verimli geçtiğini ve yapılacak olan etkinlikler için heyecanlandıklarını yansıttıkları görülmüştür.

Araştırmacının 15.03.2022.Tarhtaki Derse İlişkin Günlüğüne Yansıyanlar;

Öğrencilerin 15.03.2022 tarihinde yapılmış olan dersle ilgili günlüklerine incelediğimizde yapılmış olan dersin onlar için yeni bir deneyim olacağını bu deneyimin onlar için ilgi çekici, hoş gitme ve heyecan uyandırması görülmüştür. Öğrenciler dersin bundan sonraki akışını detaylı anlatımla anladıklarını belirtmiştir.

Aşağıda araştırmanın ikinci haftasına ait günlük ders planı bulunmaktadır.

Tablo 4.3: 2. Hafta Günlük Ders Planı

Dersin Adı	Müze Eğitimi
Sınıf	12. Sınıf
Süre	1Hafta (2 saat)
Konu	Müzelerin Eğitim Amaçlı Kullanımı, Medeniyet, Sanat
Öğrenci Kazanımları	Müze eğitiminin kapsamını belirler. -Müze eğitiminin amaçlarını belirler. -Müzelerin eğitim işlevlerini sorgular. -Müzelerin eğitim amaçlı kullanımını örneklerle açıklar. -Arkeolojinin müzeciliğe katkılarını belirler. -Zengin sanat koleksiyonlarına sahip müzelerin sanat tarihi bilimi açısından önemini açıklar.
Alt Öğrenim Alanı	Müze ve Eğitim
Etkinlik Örneği	Ders öncesi Müzelerin eğitim amaçlı kullanımı, medeniyet ve sanat konuları hakkında sunum hazırlanır. Derse başlama aşamasında önce geçen hafta işlenen konular tekrar amaçlı kısa soru -cevap tekniği kullanılır. Hazırlanan sunum ise anlatım tekniği ile yapılır. Müze türlerinden olan Sanal Müzeler hakkında detaylı bilgi sunulur.
Planın Uygulanmasına ve Değerlendirilmesine İlişkin Açıklamalar	Uygulama sınıf ortamında yapılmıştır sunum aracı olarak akıllı tahta kullanılmıştır. Ders sonunda ise öğrencilere ders sürecinde öğrendiklerini pekiştirmeleri amacıyla sorular sorulmuştur. Ders sonlandırılmıştır.

İkinci hafta iki saatlik ders akışında öğrencilerle ders başında geçen hafta işlene dersin konuları tekrar amaçlı soru-cevap tekniği ile konular pekiştirilmiş ve eksikler kapatılmıştır. Müzelerin eğitim amaçlı kullanımı, medeniyet ve sanat konuları türleri hakkında yapılan sunun ile ders işlemeye devam edilmiştir. Müze türlerinden olan sanal müzelere değinilmiştir. Derste gelecek hafta yapılacak olan sanal müze etkinlikleri üzerinde tartışılmıştır ve işlenen ders özetlenerek sonlandırılmıştır.

Öğrencilerin 22.03.2022 tarihli derse ilişkin günlükleri.

Bugün yine Ebru hocayla geçen hafta derse kaldığımız yerden devam ettik çok eğlenceli geçiyor müzeler hakkında daha önce duymadığım şeyler öğreniyorum. (Ayhan,22.03.2022)

Selam bugün yine yeniden müzeler hakkında konuştuk. Ebru hoca bize türlerinden olan Ankara Etnografya müzesi ve Paris Louvre müzesi hakkında bilgiler de verdi çünkü onları sanal ortamda gezeceğimizden bahsetti çok şey öğrendim yine bugün. (Zeynep,22.03.2022)

Bugün yine müze ve türlerini işledik eğlenceli bir ders oldu Ebru hoca ile dersler çok verimli geçiyor. (Berfin,22.03.2022)

Bugün müze ve türleri hakkında çok şey öğrendik en çok etkinlikler için sanal müzelerin ne olduğunu öğrendim. (Büşra,22.03.2022)

Bugün yine müzeleri işledik çok verimli geçti çok güzel şeyler öğrendim. (Yusuf,22.03.2022)

Bugün müze türlerini işledik daha önce bildiğim müzeleri daha detaylı öğrendim. (İrem,22.03.2022)

Normal bir müze dersiymi hocamız bize sunumlar yaparak müzeler hakkında bilgi verdi. (Fatma,22.03.2022)

Bugün yine çok verimli ve aydınlatıcı bilgiler öğrendim. Müzeler ve türleri hakkında detaylı bir ders oldu sevdim. (Rana,22.03.2022)

Merhaba bugün Ebru hoca ile müzeler hakkında detaylı bir bilgiler öğrendik bize yapacağımız sanal müze turlarından bahsetti kısaca beni meraklandırıdı gelecek haftayı dört gözle bekliyorum. (Lezin,22.03.2022)

Normal bir şekilde ders işledik sanal müzeler hakkında konuştuk.1990 yılından itibaren teknolojinin gelişiminin sağlanmasından itibaren ortaya çıkan bir kavram olduğunu öğrendim. (Hamza,22.03.2022)

Öğrencilerin 22.03.2022 tarihli ders için tuttıkları günlükler incelendiğinde yeni bilgiler öğrenmeye açık oldukları görülmektedir. Öğrenciler yeni kavramlar öğrendiklerini ve bundan keyif aldıklarını yansıtmışlardır.

Araştırmacının 22.03.2022 Tarihteki Derse İlişkin Günlüğüne Yansıyanlar;

İkinci hafta  ğrenci günlükleri incelendiğinde genel olarak dersin öğrenciler açısından verimli geçtiğini daha önce müzeler hakkında edindikleri bilgilerin daha ayrıntılı bir şekilde gördüklerini ve bu sayede var olan bilgilerin yeni bilgilerle pekiştirilerek dersin verimliliğinden bahsedilmekte. Yapılacak olan sanal müze etkinliğı ile ilgili verilen bilgilerin öğrenciler için yeni olduğı ve öğrencilerde merak duygusunu uyandırmıştır.

Aşağıda araştırmanın üçüncü haftasına ait günlük ders planı bulunmaktadır.

Tablo 4.4:3.Hafta Ders Planı

Dersin Adı	Müze Eğitimi 12
Sınıf	12. Sınıf
Süre	1Hafta (2 saat)
Konu	Müzelerden Yararlanma Yöntemleri Müze Ziyaret Süreci
Öğrenci Kazanımları	-Müze ziyareti öncesi yapılması gereken hazırlıkları belirler -Etkili ve verimli müze ziyaret sürecini planlar -Müzede yer alan sanat eseri ve etkinliklerinden verimli olarak faydalanmanın yollarını belirler. -Müzede sanat uygulamaları yapar. -Sanat uygulamalarına bağlı olarak sanat eseri eleştirisi yapar. -Müzedeki sanat eserlerini yorumlarken iki ve üç boyut kavramlarını kullanır.
Alt Öğrenim Alanı	Verimli Müze Ziyaretleri
Etkinlik Örneği	Etkinlik öncesi internet üzerinden sanal müze turları incelendi. Ankara Etnografya Müzesi ve Paris Louvre Müzesi sitelerine ulaşıp, müzeler ile ilgili alan çalışması yapılarak sunu hazırlandı. Öğrencilerin Sanal Müzeler hakkında ön bilgilerini ve daha önce bir deneyimlerinin olup olmadığını öğrenmek amacıyla bir çalışma yaprağı hazırlandı. Çalışma yaprağındaki sorular; Sizce Sanal Müze nedir? Daha önce sanal müze gezdiniz mi? Sizce Sanal Müze turlarının gerçek müze turlarından farkı ne olabilir? şeklinde hazırlanmıştır. Öğrencilerle sunum yapıp çalışma yaprağı cevaplandırıldıktan sonra yapılacak olan Ankara Etnografya Müzesi sanal müze turunda öğrencilerden en çok dikkat çeken eserleri not almaları istenerek sanal müze turu etkinliği başlatıldı. Öğrencilere müzeler hakkında hazırlanan sunum yapıldıktan sonra çalışma kâğıdı dağıtıldı cevaplanan sorular daha sonrasında değerlendirilmek amacıyla toplandı. Etkinlik sınıf ortamında gerçekleştirilip sanal müze turu ise akıllı tahta aracılığıyla yapıldı. Tur boyunca öğretmen öğrenci etkileşimi devamlılık göstererek tur boyunca bilgilendirme yapıldı ve öğrencilerden not tutmaları istendi etkinlik ilk olarak Ankara Etnografya Müzesi gezi turu yapıp sonlandırıldı.
Planın Uygulanmasına ve Değerlendirilmesine İlişkin Açıklamalar	

Dersin ilk saatinde öğrencilerin sanal müzeler hakkındaki ön bilgilerini öğrenmek amacıyla 3 sorudan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanmıştır. Sorular cevaplandıktan sonra formlar toplanmıştır. Sanal müzeler ve Ankara Etnografya Müzesi hakkında hazırlanan bilgilendirme sunumu akıllı tahta yardımıyla öğrencilere aktarılmıştır. Öğrencilere sanal müzelerin ne olduğunu ve işlevinin neler olduğu öğretildikten sonra tekrardan akıllı tahta yardımıyla Ankara Etnografya müzesi sanal gezisine başlanmıştır. Sanal müze gezileri sırasında öğrenciler ilgilerini çeken eserleri not alırken ders esnasında öğrencilerden Ayhan, *“müzelerin kapılarını açmak, koridorları gezmek gerçek gibi, kılıçlar ve savaş malzemeleri, koridorlardaki heykeller, kilim ve halıların beni geçmişe götürdü.”* İfadelerinde bulunmuştur. Öğrencilerden Rana, *“oradaki halıların motiflerin gerçekten kültürümüzü yansıtan motiflermiş bir gün gerçekten bu müzeye gitmek istiyorum”* ifadesini kullanmıştır. Öğrencilerden Zeynep, *“gümüş, altın gibi madeni eşyaların üzerinde bulunana resimlerin o dönemde nasıl yapıldığını merak ettim detaylı araştırmak istiyorum”* ifadesini kullanmıştır. Öğrenci İrem *“Hitit güneş kursunu çok sevdim çok ilgimi çekti ayrıntılı bir esermiş”* ifadesini kullanmıştır. Öğrencilere gezi sırasında ilgilerini çeken eserler üzerinde tartışarak fikir alışverişinde bulunmuştur. Sanal müze gezisi sonrasında öğrenciler müzedeki eserlerin kendi kültüründeki benzerlikleri ve geçmişe gerçek bir yolculuk yapılmış hissi uyandırdığı ortak görüşleri olmuştur. İki saat süren ders bu şekilde sonlandırılmıştır.

Tablo 4.5: Öğrencilerin Sanal Müze Hakkındaki Ön Bilgileri

Tema	Alt Tema	Frekans
Sanal Müze Nedir?	Dijital Müze	7
	Hayali Müze	1
	Erişilebilirlik	4
Sanal Müze Gezme	Sanal Ortam	2
	Bilgilendirme	1
	Evet	1
Sanal Müze Gerçek Müze Farkı	Hayır	9
	Kolaylık	4
	Aynı	1
Sanal Müze Müze Dersi Faydaları	His Farkı	5
	Etkileşim Farkı	2
	Ayrıntılı ve Rahat	1
Sanal Müze Müze Dersi Faydaları	Verimli ve Faydalı	4
	Eğlenceli ve Eğitici	2
	Bilgiye Erişilebilirlik	2
	Ekonomik ve Kolaylık	1

Tablo 4.5 de öğrencilere yöneltilen “**Sizce Sanal Müze nedir?**” sorusuna yönelik cevapları (7) dijital müze, (1) hayali müze, (4) erişebilirlik (2) sanal müze (1) bilgilendirme olarak vermişlerdir.

Öğrencilerin sorulara verdikleri ayrıntılı cevaplar aşağıda verilmiştir;

Yusuf: *Dijital üzerinden hazırlanan müzeler.*

İrem: *Daha çok hayal gücüne dayalı.*

Rana: *Müzelere gitmeden onun sanal dünyada ayağımıza gelmesidir.*

Zeynep: *İnternet aracılığıyla sanal ortamlarda 3 boyutlu gezebildiğimiz mekânlardır.*

Fatma: *İnsanların gezip görmek istediği fakat gidemediği müzeleri bir video medya aracılığıyla paylaşılan müzelerdir.*

Ayhan: *İnternet üzerinden tarihi eserlerin gösterilmesi.*

Berfin: *Sanal müze eserlerin internet üzerinden sergilenen ve izlenebilen müzelerdir.*

Büşra: *Sanal müzeler eserleri canlı canlı görmek yerine internet üzerinden görmemizi sağlayan müzelerdir.*

Lezin: *İnternet üzerinden gezilip görülen müzelere denir.*

Hamza: **Sanal** müze, müzeler ile ilgili video hazırlayıp bilgi verir.

Tablo 4.1.5’ de öğrencilere yöneltilen “**Daha önce sanal müze gezdiniz mi?**” sorularına yönelik cevapları (1) Evet, (9)Hayır şeklindedir.

Öğrencilerin sorulara verdikleri ayrıntılı cevaplar aşağıda verilmiştir.

Yusuf: *Hayır.*

İrem: *Hayır.*

Rana: *Hayır.*

Zeynep: *Hayır.*

Fatma: *Hayır.*

Ayhan: *Hayır.*

Berfin: *İnternet üzerinden Bergama müzesini görmüştüm.*

Büşra: *Hayır.*

Lezin: *Hayır.*

Hamza: *Hayır.*

Tablo 4.5’de öğrencilere yöneltilen “**Sizce Sanal Müze turlarının gerçek müze turlarından farkı ne olabilir?**” sorusuna yönelik cevapları (4) kolaylık, (1) aynı, (5) his farkı, (2) etkileşim farkı şeklindedir.

Öğrencilerin sorulara verdikleri ayrıntılı cevaplar aşağıda verilmiştir;

Yusuf: *Sanal müzeler için bir yere gitmemiz gerekmiyor oturduğumuz yerden gezebiliriz.*

Rana: *Aslında neredeyse aynı ama gerçeği görüp gezmek daha eğlenceli olabilir. Gerçekte dokunup inceleyebilirsiniz.*

Zeynep: *Gerçek alanda ve sanal alanda hisler farklı olabilir.*

Fatma: *Aslında gerçek müze gezmek daha iyi çünkü gerçekte yakından gördüğümüz için etkileşim olur daha faydalı olur. Ama sanal müzeler de çok faydalı insanların gitmek istediği ama gidemediği müzelere daha rahat bir şekilde ulaşabilmeleri için faydalı ve güzel bir şey.*

Ayhan: *İkisi arasındaki fark gerçek müzeleri gezmek daha eğlenceli olabilir.*

Berfin: *Sanal müze turlarında internet üzerinden gördüğümüz eserleri eserlerde hissettiğimiz şeyler ile gerçek müzelerde hissettiğimiz şeyler farklı. Bir şeyi canlı görmek ve kameradan görmek arasında farklılık vardır.*

Büşra: *Gerçek müze ziyaretleri için kalkıp gitmemiz gerekir ama sanal müzelere istediğimiz her dakika gidebiliriz çünkü elimizin altında.*

İrem: *Gerçek müze gibi olamaz birebir müzeye gitmek o dönemlerin yaşam koşullarını malzemelerin ne tür şeylerden yapıldığını görmek daha farklı olur ama sanal müzelerden de yeteri kadar bilgi edinebiliriz.*

Lezin: *Sanal müze turları gerçek müze turlarından daha kötü olabilir.*

Hamza: Gerçek müzeye gitmek istediğimizde daha önce bilgi araştırma yapıp oradan bilgi alıp gideriz sanal müzede öyle bir şey yok her zaman gidebiliriz.

Tablo 5’de öğrencilere yöneltilen “**Sanal müzelerin müze eğitimi dersi açısından faydaları ne olabilir?**” sorusuna cevapları (1)ayrıntılı ve rahat, (4) verimli ve faydalı, (2) eğlenceli ve faydalı, (2) bilgiye erişilebilirlik, (1) ekonomik ve kolaylık şeklindedir.

Öğrencilerin sorulara verdikleri ayrıntılı cevaplar aşağıda verilmiştir;

Yusuf: Dersi daha ayrıntılı ve rahat bir şekilde anlatmayı sağlar.

İrem: Hayal gücünü geliştirir. Sanal müze, gerçek müzelere gidemediğimizde dersi görsel olarak daha verimli olmasını sağlar.

Rana: Müze eğitimi dersinde işlediğimiz konuları sanal müze üzerinden gezerek daha eğlenceli ve eğitici olabilir.

Zeynep: Gidilemeyen müzelerin mekân ve durum açısından eserleri incelemeye fayda sağlar.

Fatma: Bilgi edinme açısından insanlara kolaylık sağlar.

Ayhan: Birçok kişinin imkânı olmadığı için gidip sanal müzeler sayesinde görsel olarak görebilir.

Berfin: Müzeleri gidip göremediğimizden zihnimizde sanal olarak görebileceğimiz müzeler hakkında bilgi sahibi olmamızı sağlar.

Büşra: Daha az masraflı ve daha kolay ulaşılabilir olduğu için faydalı olabilir.

Lezin: Müze derslerini daha eğlenceli olmasını sağlar.

Hamza: İnsanların bilgiye ihtiyacı vardır. Sanal müzelerle daha kolay bilgi elde edilebilir bu sayede ders açısından farklılık ve verimlilik sağlanabilir.

Öğrencilerin 3. Haftada işlenen derste sanal müzeler ile ilgili çalışma yaprağı sonuçlarını incelediğimizde sanal müzelerin ne olduğuna yönelik sorusuna dijital müze, hayali müze, kolay erişilebilen müze, sanal ortam, bilgilendirme gibi sanal müzelerin anlamını tam olarak yansıtmayan cevaplar vermişlerdir. Daha önce sanal müze gezip gezmediklerine yönelik sorusuna baktığımızda ise 9 öğrencinin daha önce sanal müze gezmediğini 1 öğrencinin internet üzerinde gördüğü sonucuna ulaşılmıştır. Sanal müze

ve gerçek müze turlarının arasındaki farkı ne olduğu bilgileri ise sanal müze turlarının gerçek müze turlarına göre daha kolay olduğunu, verdiği hislerin farklı olduğu, etkileşiminin farklı olduğunu ve aralarında hiçbir farkın olmadığını söyleyen farklı görüşlerin olduğu saptanmıştır. Öğrencilerin sanal müzelerin Müze eğitimi dersi açısından nasıl katkı sağladığına yönelik sorusu cevaplarında ise dersi daha ayrıntılı ve rahat, verimli ve faydalı, eğlenceli ve eğitici, bilgiye erişebilirlik, ekonomik ve kolaylık olabileceğini söylemişlerdir. Tüm bunların sonucunda öğrencilerin büyük çoğunluğunun sanal müze gezmediğini nasıl bir ortam olduğunu bilmediğini ama buna rağmen cevapların çok olmadığını söylemek mümkün.

Müze dersi açısından olan faydalarına olan cevapları derse hâkim olduklarını göstermekte. Sonuç olarak öğrencilerin sanal müzeler hakkındaki bilgilerinin zayıf olduğunu görmektedir.

Öğrencilerin 29.03.2022 tarihindeki derse ilişkin günlüğüne yansıyanlar;

Bugün Ankara Etnografya Müzesi ve Paris Louvre Müzesini işledik. Sanal olarak Ankara'daki müzeyi gezdik. Gerçekten inanılmaz eserler vardı aralarında küçük heykelticikler olan bölümü çok sevdim. (Ayhan, 29.03.2022)

Merhaba, bugün Ankara Etnografya müzesini sanal olarak gezdik. Etnografya müzesi Türk sanatının Selçuklu döneminden günümüze kadar devam eden ve kültürümüzü yansıtan etnografik eserleri sergilediğini öğrendim. Anadolu'nun çeşitli yörelerine giysileri, güzel işlemleri, halı, kilim sanatı, maden, çini, cam işlemlerini de gördük. Müzenin mimarisi dört sütunlu ve üç girişli olduğunu gördüm verimli ve eğlenceli geçti. İlgimi çeken eserler oldu. (Zeynep,29.03.2022)

Bugün Ankara Etnografya Müzesini gezdik içinde bulunan eserleri ayrıntılı bir şekilde gördük ilgimizi çeken eserleri not aldık ve onlara tekrardan baktık. (Berfin,29.03.2022)

Bugün ki dersimizde Ankara Etnografya müzesini sanal olarak gezdik. Gayet ayrıntılı ve eğlenceli bir şekilde müzeyi gezdik. Müzede dikkatimi çeken birçok şey oldu tabi ki mesela; Hititler dönemine ait Güneş Kursu çok hoşuma gitti. Ama önümüzdeki hafta müzelerin müzesi olan Louvre müzesini merak ediyorum. Sabırsızlıkla bekleyeceğim. (Büşra, 29.03.2022)

Bugün Ankara Etnografya müzesini sanal olarak gezdik. Türk kıyafetleri, işlemeleri eserler, madeni eserler, cam ve çini eserler, el yazmaları, ahşap eserleri detaylı bir şekilde gördüm yine güzel ve verimli bir gündü. (Yusuf,29.03.2022)

Bugün derse sanal müzelerle ilgili bazı soruları cevaplayarak başladık daha sonra Ankara Etnografya Müzesini gezdik. Ayrıntılı bir şekilde gezdiğimiz müzelerde farklı çeşitlerde eserler gördüm ve hocamız istediği için sevdiklerimi not aldım. (İrem,29.03.2022)

Bu hafta Etnografya Müzesini gezmeye başladık. Geziden önce birkaç soru cevapladık daha sonra müzeyi oda oda gezmeye başladık eserleri tek tek inceledik çok eski eserler bulunuyordu hocamın bu eserler hakkında bize detaylı bilgi verdi bizde not aldık. (Fatma, 29.03.2022)

Bugün Ankara Etnografya müzesini sanal olarak gezdik. Ankara'nın Altındağ ilçesinde olduğunu ve Kuruluş Savaşında Cuma namazlarının burada kılındığını öğrendim. Bana çok değerli hissettirdi. Müzeyi gezdik birçok dönemden birçok eser gördük. Hitit Güneş Kursları hoşuma gitti. (Rana,29.03.2022)

Etnografya Müzesini gezdim Türk kıyafetlerini, işlemeli eserler madeni eserler, silahlar, cam ve çini parçalar, el yazmaları, ahşap eserler gördüm güzel bir gündü. (Hamza,,29.03.2022)

Öğrencilerin 29.03.2022 hafta tutukları ders günlüklerine bakıldığında Ankara Etnografya Müzesi sanal gezisi sırasında ilgilerini çeken eserlerin neler olduğuna, türüne, dönemine ve özelliklerini yansıttıkları görülmüştür. Öğrenciler gezdikleri müze hakkında detaylı bilgi edindiklerini gezerken eğlendiklerini ve yeni bilgiler öğrendiklerini de günlüklerine yansıttıkları görülmüştür.

Araştırmacının 29.03.2022 Tarihteki Derse İlişkin Günlüğüne Yansıyanlar;

Üçüncü hafta Sanal müze gezisi etkinliklerine başlandı derse ilişkin öğrenci günlüklerine bakıldığında öğrencilerin Ankara Etnografya Müzesi Sanal Müze turunda müzenin tarihçesini, konumunu, içindeki eserlerin hangi dönem ve uygarlığa ait olduğunu, müzenin genel olarak mimari yapısını detaylı olarak öğrendikleri görülmekte. Öğrenciler sanal müzenin ne olduğunu nasıl kullanıldığını ve verimliliğine değinmişlerdir. Sanal müze turları sırasında ilgilerini çeken eserleri not almışlardır bunlar

küçük heykelcikler, Hitit Güneş Kursu, işlemeli eserler madeni eserler, silahlar, cam ve çini parçalar, el yazmaları, ahşap eserler olduğunu belirtmişlerdir. Dersin genel olarak işlenmişinden keyif aldıkları ve verimli geçtiği görülmektedir.

Aşağıda araştırmanın dördüncü haftasına ait günlük ders planı bulunmaktadır.

Tablo 4.6: 4. Hafta Ders Planı

Dersin Adı	Müze Eğitimi
Sınıf	12. Sınıf
Süre	1Hafta (2saat)
Konu	Verimli Müze Ziyaretleri
Öğrenci Kazanımları	-Müzedeki sanat eserlerini yorumlarken tasarım ilke ve öğelerini kullanır. -Müze ziyaretini, müze eğitimi açısından yorumlar. -Müzelerin görsel sanatlar eğitimine katkılarını açıklar. - Müzedeki yer alan sanat eseri ve etkinliklerinden verimli olarak faydalanmanın yollarını belirler. -Müzedeki sanat uygulamaları yapar. -Sanat uygulamalarına bağlı olarak sanat eseri eleştirisi yapar. -Müzedeki sanat eserlerini yorumlarken iki ve üç boyut kavramlarını kullanır. -Müzedeki sanat eserlerini yorumlarken tasarım ilke ve öğelerini kullanır. -Müze ziyaretini, müze eğitimi açısından yorumlar. -Müzelerin görsel sanatlar eğitimine katkılarını açıklar.
Alt Öğrenim Alanı	Verimli Müze Ziyaretleri
Etkinlik Örneği	Bu hafta yapılacak olan Paris Louvre müzesi sanal turu sunumu hazırlanır ve öğrencilerin sanal müze turları sonunda fikirlerini öğrenmek amacıyla çalışma yaprağı oluşturulur. Öğrencilere ilk olarak müze hakkında sunum yapılır daha sonra sanal tur başlatılır ve öğrencilerden ilgi çeken eserleri not almaları istenir. Etkinlik tamamlandıktan sonra öğrencilere çalışma yaprağı uygulanır. Çalışma yaprağı soruları; Sanal Müze turlarında en çok ilginizi çeken eserler hangileridir? Bu eserleri niçin seçtiniz? Bu eserlerde gördükleriniz size ne hissettirdi? Bu eserleri incelediğinizde kendi dönemi hakkında size nasıl mesajlar veriyor? Şeklinde hazırlanmıştır.
Planın Uygulanmasına ve Değerlendirilmesine İlişkin Açıklamalar	Louvre müzesi sanal turu sınıf ortamında akıllı tahta aracılığıyla gerçekleştirildi. Tahtada yönlendirme öğretmen tarafından yapılırken öğrencilerin süreçte aktif olabilmesi için etkinlik boyunca soru-cevap tekniği kullanıldı. Çalışma yaprakları ders sonunda uygulanarak etkinlik sona erdirildi.

İki saatlik ders başında Paris Louvre Müzesi hakkında hazırlanan sunum akıllı tahta kullanılarak öğrencilere bilgi verilmiştir. Müze, tanıtıldıktan sonra akıllı tahta üzerinden sanal müze gezisine başlanmıştır. Müze gezisi sırasında öğrencilerden ilgilerini

eken eserleri not etmeleri istenmiştir. Öğrenci Lezin gezi sırasında “ *eserlerin orijinal halleri beni çok şaşırttı özellikle Mona Lisa eserinin bu kadar küçük olduğunu bilmiyordum ve eserlerin özenle muhafaza edilmesi ilgimi çekiyor* ”ifadesini kullanmıştır. Öğrenci Ayhan “*Mona Lisa eserine bayıldım bence muazzam bir sanat eseri çok gerçekçi ve çok özel boyalarla yapılmış*” Berfin ise “*heykellerin çoğunun mermerden ve kocaman yapılması ilgimi çekti, müze gerçekten çok büyük*” Zeynep ise “*müzede bu kadar fazla koleksiyon ve farklı dönemden eserlerin bir arada olması zenginliktir* ”Fatma “ *sadece kafaları olan heykeller hoşuma gitti, bahçesinde bulunana cam şeklindeki piramitler çok güzel muhteşem bir müze bence*” ifadelerini kullanmışlardır. Sanal müze gezisi sonrasında öğrencilerle eserler hakkında tartışıldı ve öğrenciler kendi aralarında fikir alışverişinde bulunmuşlardır. Daha çok tabloların ve heykellerin etkisinde kaldıklarını belirtmişlerdir. Sanal müze gezileri sonrasında gezilen her iki müzedeki eserler hakkında öğrencilerin görüşlerini öğrenmek amacıyla dört soruluk yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanmıştır. Formlar toplandıktan iki saatlik ders süreci sonlandırılmıştır.

Tablo 4.7: Öğrencilerin Sanal Müze Gezisi Sonrası Görüşleri.

Tema	Alt Tema	Frekans
Dikkat Çeken Eserler	Üç Güzeller	4
	Martin Vandin Bogaert Cuptives.	1
	Sotry and Baccharto by James Pradier	1
	İsa'nın Doğumu	1
	Halka Yol Gösteren Özgürlük	3
	Çuha Adasına Yolculuk	1
	Gök Bilimcisi	1
	Napolyon'un Taç Giyme töreni	2
	Meryem'in Ölümü	2
	Mona Lisa	4
	Milo Venüsü	2
	Semadirek Kanatlı Zaferi	1
	Türk Hamamı	1
	Horos Kardeşlerin Yemini	1
	Melek Tanrıçası	1
	Dantel Ören Kız	3
	Kayalıklar Bakiresi	1
	Cezayirli Kadınlar	1
	MaraFngoz Joseph	1
	Kanada Düğünü	1
	Elmas Ası ile Keskin Kart	1
	Medusa'nın Salı	1
Eserleri	Boyutları farklı	1
Neden	Değerli ve etkileyici	5
seçildi ?	Dikkat çekici	5
	Anlamlı	1
	Hoşlanma	1
	Estetik haz	2
	Hayranlık	2
	Güçlü	1
Eser size	Üzüntü	1
ne hissettirdi?	Çaresizlik	1
	Acı	1
	Mutluluk	1
	Güven	1
	Heves	1
	Zevk	1
Eserlerin	Şaşkınlık	1
döneminden	Detaycılık	1
verdiği	Kültürel aktarım	8
mesajlar	Özgürlük	1
	Başkaldırı	1

Tablo 4.7'de öğrencilere yöneltilen “**Sanal Müze turlarında en çok ilginizi çeken eserler hangileridir?**” sorusunun cevapları (4)Üç Güzeller , (1)Martin Vandin

Bogaert Cuptives, (1)Sotry and Baccharto by James Pradier, (1)İsa'nın Doğumu, (3)Halka Yol Gösteren Özgürlük, (1)Çuha Adasına Yolculuk, (1) Gök Bilimcisi, (2)Napolyon'un Taç Giyme töreni, (2)Meryem'in Ölümü Mona Lisa, (2) Milo Venüsü, (1) Semadirek Kanatlı Zaferi, (1)Türk Hamamı, (1)Horos Kardeşlerin Yemin, (1)Melek Tanrıçası, (3) Dantel Ören Kız, (1)Kayalıklar Bakiresi, (1) Cezayirli Kadınlar, (1) Mangoz Joseph, (1)Kanada Düğünü, (1) Elmas Ası ile Keskin Kart (1) Medusa'nın Salı şeklinde analiz edilmiştir.

Öğrencilerin sorulara verdikleri ayrıntılı cevaplar aşağıda verilmiştir;

Yusuf: *Üç Güzeller Heykeli, Çuha Adasına Yolculuk, Gök bilimcisi, Napolyon Taç Giyme Töreni, Meryem'in Ölümü.*

Zeynep: *Mona Lisa, Üç Güzeller, Milo Venüsü, Martin Vandin Bogaert Cuptives.*

Rana: *Sotry and Baccharto by James Pradier, Üç Güzeller, İsanın Doğumu, Mona Lisa.*

Fatma: *Halka Yol Gösteren özgürlük, Mona Lisa, Erosun Öpücüğü, Hayata Döndüren Psyche*

Ayhan: *Halka Yol Gösteren Özgürlük, Semadirek Kanatlı Zaferi, Türk Hamamı.*

Berfin: *Horos Kardeşlerin Yemini, Melek Tanrıçası, Halka Yol Gösteren Özgürlük, Dantel Ören Kız, Kayalıklar Bakiresi, Zodyoek Heykeli, Meryemin Ölümü.*

Büşra: *Cezayirli Kadınlar, Mangoz Joseph, Kayalıklar Bakiresi, Dantel Ören Kız.*

İrem: *MonaLisa, Milo Venüsü, Le Sacre de Napolyon.*

Lezin: *Mona Lisa, Üç Güzeller, Milo Venüsü.*

Hamza: *Halka Yol Gösteren Özgürlük, Kanada Düğünü, Elmas Ası ile Keskin Kart, Dantel Ören Kız, Medusa'nın Salı.*

Tablo 4.7'de öğrencilere yöneltilen “**Bu eserleri niçin seçtiniz?**” sorusuna yönelik cevapları (1) boyutları farklı, (5) değerli ve etkileyici, (5)dikkat çekici, (1)anlamalı şeklindedir.

Öğrencilerin sorulara verdikleri ayrıntılı cevaplar aşağıda verilmiştir;

Yusuf: *Bildiğim boyutları ile gerçek boyutları arasında fark vardı. Bana çok farklı geldiler.*

Zeynep: *Dünyanın en zengin müzesi olan Louvre müzesinde oldukça değerli eserlerdir. Yapılışları ve hikâyeleri beni çok etkiledi.*

Rana: *Hoşuma gittiler sevdiğin için ilgimi çektiler.*

Fatma: *Eserler arasında ilk dikkat çeken onlardı.*

Ayhan: *Sanki bir haksızlık uğruna bir direnme var bu yüzden dikkatimi çekti.*

Berfin: *Eserlere baktığımda ilk dikkatimi çeken onlardı.*

Büşra: *Eserlerdeki ince ayrıntılar ve renkler dikkatimi çektiği için*

İrem: *Dönemlerini çok iyi yansıttıklarını düşündüğüm için.*

Lezin: *Tarihi geçmişleri ve yapıları bakımından dikkat çeken eserlerdir. Birçok teori ve hikâyesi ile ilgi görmekte. Louvre müzesi içinde bulunan değerli eserlerdir.*

Hamza: *Yapılışları ve anlamları güzel olduğu için*

Tablo 4.7’de öğrencilere yöneltilen “**Bu eserlerde gördükleriniz size ne hissettirdi?**” sorusuna yönelik cevapları (1) hoşlanma, (2) estetik haz, (2) hayranlık, (1) güçlü, (1) üzüntü, (1) çaresizlik, (1) acı, (1) mutluluk, (1) güven, (1) heves, (1) zevk, (1) anlamlı, (1) şaşkınlık şeklinde analiz edilmiştir.

Öğrencilerin sorulara verdikleri ayrıntılı cevaplar aşağıda verilmiştir;

Yusuf: *Eskiden insanların daha detaycı olması, ressamın renklerin daha canlı ve eserlerini daha titiz yapmaları benim hoşuma gitti.*

Zeynep: *Bana estetik haz hissettirdi.*

Rana: *Sanatın ne kadar önemli ve bakış açımızı ne kadar genişlettiğini gördüm. Eserlerdeki ince ayrıntı ve işlemlere hayran kaldım.*

Fatma: *Bir mücadele bir çözüm arama ve bu çözüm bir kadının ne kadar güçlü olabileceğini savaşılarak göstererek kadını gücü temsil ettiğini hissettirdi.*

Ayhan: *Halka karşı yapılan zulümler, savaşlar kimseye merhamet edilmemesi beni üzdü.*

Berfin: *Özellikle Horos Kardeşlerin Yemini eserde bende çaresizlik, üzüntü, savaş, acı, mutluluk gibi birçok duyguyu hissettim.*

Büşra: *Eserleri incelemek bana iyi geldi ve güven verdi bende böyle eserler yapmak istediğimi anladım bana büyük zevk verdi.*

İrem: *Geçmişte yaşanan her şeyin biraz zor ve daha anlamlı olduğunu hissettirdi.*

Lezin: *Bana estetik haz verdi.*

Hamza: *Tarif edilmeyecek kadar güzel duygular hissettirdi. Şaşkınlık içinde inceledim.*

Tablo 4.7’de öğrencilere yöneltilen **“Bu eserleri incelediğinizde kendi dönemi hakkında size nasıl mesajlar veriyor?”** sorusuna cevapları (1) detaycılık, (8) kültürel aktarım, (1) özgürlük, (1) başkaldırı, (1) estetik haz şeklinde analiz edilmiştir.

Öğrencilerin sorulara verdikleri ayrıntılı cevaplar aşağıda verilmiştir;

Yusuf: *O dönemde renkler daha canlı insanlar daha detaycı.*

Zeynep: *Kendi döneminde kullanılan elbiseleri güzellik anlayışını modası hakkında bilgi veriyor.*

Rana: *Kıyafetleri, insan vücudunun yapısı, doğası ve mimarisi hakkında bilgi vermekte.*

Fatma: *Özgürlük, halkın ayaklanması, özgürlüğü simgeleyen kadın, kıyafetler ve silahlar.*

Ayhan: *Muhtemelen masum insanlar büyük haksızlık görüyordu bir sınıflama var ve insanlar bu duruma dur demek amacıyla bazı savaşlar vermişlerdir.*

Berfin: *Dönemin kıyafetleri, savaşları, silahlarının nasıl olduğunu gösteriyor.*

Büşra: *O dönemin yaşam koşulları, kültürü, hayat felsefesini apaçık ortaya koymuşlar. Eserlere baktığımızda bizi o dönemlere götürüyor.*

İrem: Eserlere baktığımızda dönemin aşklarını ve dönem savaşlarını heykel çalışmalarında daha çok yansıtıldığını görüyoruz.

Lezin: Heykellerin açısı, duruşu döneminin estetik anlayışını bize sunuyor. Antik Yunan orijinalinden yapılmış olan Antik Roma etkisiyle estetik hazı yansıtmaktadır. Dönemin kıyafetlerini ve mimarisini görüyorum.

Hamza: Eskiden olan zor koşulları gördüm. O koşullarda yapılan eserleri gördüm.

Sanal müze turları sonucunda öğrencilere yöneltilen sorular ve cevaplara baktığımızda sanal müze turu sırasında en çok dikkat çeken eserlerde Mona Lisa, Milo Venüsü, Üç Güzeller ve Dantel Ören Kız, Halka Yol Gösteren Özgürlük eseri en çok seçilen eserler olmuşlardır. Bu eserleri neden tercih ettiklerine dair sonuçlar ise eserlerin boyutları arasındaki fark, değerli ve etkileyici olmaları, dikkat çekici olmaları ve anlamlı olmaları öğrenciler için dikkat çekme ve seçilme sebebi olmuştur. Bu eserlerin öğrencilerde nasıl duygular uyandırdığı sonucu ise hoşlanma, estetik haz, hayranlık, güçlü, üzüntü, çaresizlik, acı, mutluluk, güven, heves, zevk, anlamlı hissettirmek, şaşkınlık gibi birçok duygular uyandırmıştır. Eserlerin kendi dönemlerinden verdikleri mesajları öğrencilerin kendi bakışlarına baktığımızda ise eserlerde bir başkaldırı, detaycılık, kültürel aktarım, özgürlük ve estetik açısından mesajlar verdiğini yanıtlarına ulaşılmıştır. Sonuç olarak öğrencilerin sanal müze turları sırasında eserleri detaylı bir şekilde analiz ettiklerine ulaşılmıştır.

Öğrencilerin 05.04.2022 tarihinde ders günlüklerine yansıyanlar.

Bugün sanal olarak Paris Louvre Müzesini gezdik gerçekten çok beğendim inanılmaz eserler vardı. Üzerinde çalışacağımız eserleri seçtik benim ilgimi en çok Mona Lisa çekti üzerinde çalışabilirim. Öğretmenimiz eserlerin anlamını anlatınca daha çok ilgimi çekti. Okuldaki günüm bitti pansiyona geldim merak ettiğim eserleri inceledim ve hikâyelerini öğrendim. (Ayhan, 05.04.2022)

Yeniden merhaba bugün Louvre Müzesi sanal müzesi turu yaptık. Louvre müzesindeki eserleri görmek 2 aydan daha fazla sürer. Müze ilk olarak kaleymiş. İtalya'dan getirilen 12 tablo ile müze olarak sanat koleksiyonunu temelini oluşturmuştur. Napolyon Bonapart döneminde içerik olarak iyice zenginleştirilmiş bu yüzden bir dönem Napolyon müzesi olarak da

adlandırılmıştır. Sanal müze gezisi de çok uzun sürdü eserleri incelemek uzun zaman aldı Doğu Avrupa, Mısır, İslam Ülkeleri ve Çin gibi devletlerden heykeller, tablolar, dekoratif eserler sınıflandırılarak farklı odalarda sergileniyor tüm müzeyi gezmemiz mümkün değil birkaç saat yetmez çünkü. Bahçesindeki piramitler çok güzeldi. Müzede dikkat çeken çok eser vardı birçoğumuzun bir yerlerden duyduğu veya bildiği Mona Lisa eseri burada onun yanında en çok dikkat çeken eserler Milo Venüsü, Michelangelo'nun iki köle adlı heykelleri de çok dikkat çekiciydi. (Zeynep,05.04.2022)

Bugün Louvre Müzesinde sanal tur yaptık çok fazla eser vardı devasa büyüklükteydi. Mona Lisa'nı orijinal halini gördük eser tek başına bir odada sergileniyordu ve özenle muhafaza ediliyordu. Ders sonunda eserler hakkında bilgi alışverişi yaptık fikir sahibi olduk eserlerin tarihi çok eskiydi çok güzel ve ince ayrıntılı yapılmıştı. (Berfin,05.04.2022)

Bugün müzelerin müzesi unvanına sahip olan Paris Louvre Müzesini gezdik geçekten bu unvanı hakkettiğini düşünüyorum. Mükemmel bir müzeydi. Bu müzeyi gezdikten sonra büyüyünce kesinlikle gitme hayali sardı beni. Orayı gerçekte de gezmeyi çok isterim. Louvre müzesinde gerçekten hoşuma giden çok eser oldu. Mesela Üç Güzeller Heykeli, Mona Lisa, Cupid'in Öpücüğü İle Yeniden Canlanan Ruh. (Büşra,05.04.2022)

Bugün hoca bize Louvre Müzesinin sanal müze turunu yaptı. Büyük müze içinde heykeller ve devasa tablolar vardı eserler çok güzeldi. Sadece kafası olan heykeller benim dikkatimi çekti yarım olan çok eser vardı. Bahçesindeki camdan olan piramitleri benim çok hoşuma gitti müzedeki düzen de çok güzeldi. (Yusuf,05.04.2022)

Bugün de Louvre Müzesini gezdik, müzede çok fazla eser vardı müze devasa büyüklükteydi. Mona Lisa'nın orijinal halini görmek beni çok heyecanlandırdı tek bir odadaydı çok güzel ve özenle muhafaza ediliyordu. (İrem,05.04.2022)

Bugün Louvre Müzesinin sanal turuna başlamadan önce hocamız bize Louvre Müzesiyle ilgili birçok bilgi verdi. Müzedeki eserler inanılmazdı ve geniş bir koleksiyon yelpazesine sahip olduğunu gördüm eserler sayılamayacak kadar çoktu. Mona Lisa eseri de buradaydı sevdiğim eserleri not aldık. (Fatma,05.04.2022)

Bugün Müze Eğitimi dersinde Paris Louvre Müzesini gezdik. Müze dünyanın en büyük sanat müzesidir. Tarih öncesi çağlardan başlayarak 21.yy kadar biriktirdiği

eserlerle oldukça geniş bir koleksiyona sahip olduğu için içindeki eserleri kısa sürede görmek mümkün değildir. (Rana,05.04.2022)

Bugün de Louvre Müzesini sanal olarak gezdik. Eski heykelleri ayrıntılı şekilde inceledik çok fazla kanatlı heykellerin olması dikkatimi çekti ve çok eser taştan olması da dikkat çekiciydi. Barok, Rokoko döneminde yapılan bütün sanat eserlerin orijinal hallerini gördük. Beni asıl şaşırtan büyük bir tablo sandığım Mona Lisa tablosunun küçük olmasıydı. Farklı medeniyetlerden farklı eserler gördüm savaş aletleri, halılar gibi çok farklı eserler vardı. (Hamza,05.04.2022)

Öğrencilerin 05.04.2022 tarihli günlükleri incelendiğin yapılan sanal müze gezisi etkinliğinde müzeyi çok beğendiklerini, ilgilerini çeken eserlerin hangileri olduğunu ve onlar hakkında öğrendikleri bilgilerin onlar için ne kadar şaşırtıcı olduğunu, müzedeki eserlerin tarihleri bulundukları dönemler hakkındaki özelliklerini, hangi koleksiyonlara dâhil olduklarını öğrendiklerini belirtmişlerdir. Müze hakkında daha sonra detaylı araştırmalar yaptıklarını ve ilgilerinin arttığını belirtmişlerdir.

Araştırmacının 05.04.2022 Tarihteki Derse İlişkin Günlüğüne Yansıyanlar;

Dördüncü hafta yapılan Paris Louvre Müzesi Sanal Müze Turu öncesinde ders başında öğrencilere müze hakkında yapılmış olan detaylı sunum öğrencilerin müze turu sırasında incelediği bütün eserlerin daha dikkatli ve anlamlı bir şekilde incelemelerine olanak sağlamıştır. Öğrencilerin Louvre Müzesinin kuruluş aşamasını, iç ve dış mimari yapısının, müzenin büyüklüğü, orijinal eserleri, geniş bir koleksiyona sahip olması, eserlerin yapısı, içerdiği mesajlara, heykel ve tabloları iyi incelemeleri ve not almaları öğrenciler için heyecan verici, etkili ve verimli bir ders olduğu sonucuna varılmıştır. Sanal müzelerin heyecan verici olduğunu ve bu yüzden gerçek müze turlarını yapmak istediklerini belirtmişlerdir.

4.2. Öğrenciler Sanal Müze Etkinliğinde İnceledikleri Sanat Eserlerini Ürünlerine Nasıl Yansıtılmışlardır?

Öğrencilerin Sanal Müze gezileri sırasında ilgilerini çeken eserleri daha sonra kendi ürünlerine nasıl yansıttıkları gösterilmiştir.

Aşağıda araştırmanın beşinci haftasına ait günlük ders planı bulunmaktadır.

Tablo 4.8: 5.Hafta Hafta Ders Planı

Dersin Adı	Müze Eğitimi 12
Sınıf	12. Sınıf
Süre	1 Hafta (2saat)
Konu	Verimli Müze Ziyareti
Öğrenci Kazanımları	Müzedeki sanat eserlerini yorumlarken iki ve üç boyut kavramlarını kullanır. -Müzedeki sanat eserlerini yorumlarken tasarım ilke ve öğelerini kullanır. -Müzelerin görsel sanatlar eğitimine katkılarını açıklar.
Alt Öğrenme Alanı	Müzelerde Görsel Sanatlar Eğitimi
Etkinlik Örneği	Öğrencilerden sanal müze turları sırasında dikkatlerini çeken esrelerden ikişer kişilik grup şeklinde müze afişleri yapmaları istenir. Afiş etkinliği bittikten sonra üzerinde tartışılır.
Planın Uygulanmasına ve Değerlendirilmesine İlişkin Açıklamalar	Etkinlikler sınıf ortamında 2 ders saati boyunca uygulandı. Öğrenciler afişlerini oluşturmak için okulun bilişim teknolojileri sınıfını kullandı ve afişler ders sonunda toplandı.

İki saatlik ders aşamasında öğrenciler ile ortak olarak sanal geziler sırasında not edilen eserler üzerinde tartışılmıştır fikir alışverişi yapılmıştır. Daha sonra öğrenciler elektronik ortamda photoshop programıyla afiş tasarımı çalışmaları yaptırılmıştır. Tasarım sırasında çalışmaların özgünlüğü açısından öğrencilerin seçtiği eserlere müdahale edilmemiştir. Öğrenciler müzelerin tanıtımını en iyi yapacak şekilde eserleri seçtiklerini ifade etmişlerdir. İkişer kişilik grup halinde yapılan tasarım çalışması iki saatlik ders sürecinde tamamlanmıştır. Afişler daha sonra sanal ortamdan ve çıktı olarak toplanmıştır. Çalışmalar aşağıda detaylı olarak verilmiştir.

Resim 4.1:Öğrenci İrem ve Büşra'nın Afiş Tasarımı Çalışması

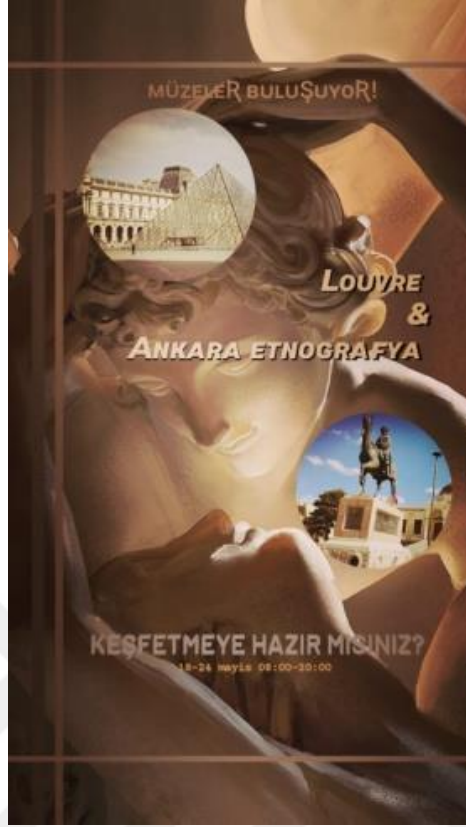
Müzeler haftasıyla ilgili yaptırılan afiş tasarımında öğrencilerden İrem ve Büşra'nın afiş tasarımını incelediğimizde Picasso'nun Mavi Dönem eserlerinden bir figürü arka plan olarak kullandıkları görülmektedir. Öğrenciler bu eseri “*ünlü olduğu için ve müzeyi bu eserle temsil etmek istediğimiz için seçtik*” ifadesini kullanmışlardır. Eseri arka planı kaplayarak dikey bir şekilde yerleştirilmiştir. Grafikselsel olarak incelediğimizde ise afiş üzerine yatay ve dikey çizgileri siyah renkte iç içe geçecek şekilde düzenlemiş yazı stili ise aynı şekilde yatay ve dikey şekilde arka plandan ayırt edilebilecek şekilde yerleştirilmiş. Kuyu bir arka planda yazıları ön planda görünür kılmak için açık bir renk kullanıldığı görülmekte.

Resim 4.2:Öğrenci Lezin ve Zeynep’in Afiş Tasarımı Çalışması

Lezin ve Zeynep’in Müzeler Haftası temalı afişini incelediğimizde Leonardo Davinci’nin Paris Louvre Müzesinde bulunan Mona Lisa eseri tema edinerek oluşturulmuştur. Öğrenciler “*Louvre Müzesini en iyi temsil eden eser Mona Lisa eseri olduğunu düşündüğümüz için bu eseri seçtik*” ifadesini kullanmışlardır. Eser tüm afiş sayfasını kaplayacak şekilde yerleştirilmiştir. Grafikselleştirilmesini incelediğimizde ise yazı stili yatay ve dikey şekilde yine açık ve ayırt edilebilir şekilde düzenlenmiştir. Afişin sol tarafında ise iç içe geçmiş yatay ve dikey çizgiler bulunmakta renkleri genel olarak pastel ve yumuşak geçişli tonlardan oluşturulmuş. Yine yazı stilini arka plandan ayırmak ve anlaşılır kılmak için açık renkler kullanılmıştır.

Resim 4.3:Öğrenci Rana ve Hamza'nın Afiş Tasarımı Çalışması

Rana ve Hamza'nın Müzeler Haftası temalı afiş tasarımı incelediğimizde Paris Louvre Müzesi ve Ankara Etnografya Müzesini bir araya getirerek oluşturmuştur. Afişin arka planında Antonio Canova'nın Cupid'in Öpücüğü adlı eserini kullandığını görülmektedir. Öğrenciler *“arka planda görsel ile yazının renginini uyumlu yaparak temayı vurgulamak istedik”* ifadelerini kullanmışlardır. Yine Ankara Etnografya Müzesinin bahçesi ve Paris Louvre Müzesinin bahçelerinden görüntüler eklenerek zenginleştirilmiştir. “Müzeler Buluşuyor” ve “Keşfetmeye Hazır Mısınız?” sloganlarıyla desteklenmiştir. Grafikselsel şekil incelemesinde ise dikey ve yatay çizgilerin kesişmesini görülmektedir, bu çizgiler arasında italik ve düz stilde yazılmış, açık renkler kullanılmıştır.

Resim 4.4:Öğrenci Berfin ve Ayhan'nın Afiş Tasarımı Çalışması

Müzeler Haftası temalı afişi tasarımını analiz ettiğimizde Louvre Müzesi ve Anadolu Medeniyetler Müzesi bir arada temalanmıştır. Afişte her iki müzede bulunan eserler mevcuttur bunlar; Etnografya Müzesinde bulunana çini eserler ve Louvre Müzesinde bulunan Mona Lisa eserleridir. Afişin grafiksel betimlemesi ise altı kare parçaların içinde bulunan küçük resimlerden oluşmakta. Bu resimlerin için öğrenciler *“müze gezileri sırasında dikkatimizi çektiği ve müzeleri iyi tanıtacaklarını düşündüğümüz için bu eserleri tercih ettik, afişte önemli olan içerdiği mesajdır yazıdan çok görsel imgelerle afişi zenginleştirmek istedik”* ifadelerini kullanmışlardır. Afişin ortasında güneş şeklinde bir form içine “Louvre ve Anadolu Medeniyetler Müzesi” başlığı atılmıştır öğrenciler müzelerin isimlerini buşekildevurgulamak istediklerini belirtmişlerdir.Sol üst tarafında ise eğik biçimde “Tarihe Karışmak İster Misiniz ?” sloganıyla afiş desteklener daha da güçlendirilmiştir.

Resim 4.5: Öğrenci Yusuf ve Fatma'nın Afış Tasarımı Çalışması

Müzeler Haftası temalı afiş tasarımı Yusuf ve Fatma'nın tasarımını analiz ettiğimizde Ankara Etnografya Müzesini ve Louvre Müzesi eserlerinin karışık ve iç içe bir şekilde kompozisyon oluşturduğunu görmekteyiz. Afişte genel olarak koyu renkler hakimdir. Müzelerde bulunana sfenk,kültürel yaşam benzetimi, Louvre Müzesi bahçesindeki üçgen cam pramitler, Mona Lisa eseri afişte kullanılan eserlerdir. Eser başlığı ise sol üst köşede sayfada dik bir şekilde hizalı ve siyah arka palnından ayırmak için beyaz renk ile vurgu yapılarak yerleştirilmiştir.Öğrencilerle yapılanMüze Afişi çalışmalarını değerlendirdiğimizde öğrencilerin “*genel olarak her iki müzeden en çok bilinen ve dikkat çeken eserleri tercih ettiklerini etkili bir biçimde analiz edip afişlerde kullandık*” ifadelerinde bulunmuşlardır. Öğrenciler afiş çalışmalarında görsellerin ve konusuna uygun sloganlar ile zenginleştirilmiştir. Genel olarak afişlerin amacına uygun oluşturulduklarını söylemek mümkün. Öğrenciler afiş tasarımını ikişer kişilik gruplar halinde oluşturmuşlardır.

Öğrencilerin 19.04.2022 tarihli derse ilişkin öğrenci günlüklerine yansıyanlar.

Bugün yapacağımız eserlere başladık ilk olarak müzeler ile ilgili afiş yaptık. (Ayhan,19.04.2022)

Selam bugün içinde iki müzenin de bulunduğu bir afiş yaptık afişin çarpıcı olmasını istedim bu yüzden her müzede ün yapmış eserleri seçtim. Afiş için kitleye hitap eden ilk bakışta istenilen mesajı vermek önemlidir. Afişte müzelerle ilgili imgeler bulunmaktadır. İmge düşlerdir simgeler ise somutlanmış hayallerdir bizim yaptığımız da budur. (Zeynep,19.04.2022)

Bugün çalışmalarla ilk olarak afiş yaptık afişi müze turlarında gezerken en çok dikkat çeken eserlerden yaptım. (Berfin,19.04.2022)

Bugün hazırlamamız gereken afişe başladık afişleri sanal ortamda hazırladık. Çalışmamızı yaparken dersin nasıl bittiğini anlamadım bile. (Büşra,19.04.2022)

Bugün her iki müzeden seçtiğimiz eserlerden bir afiş tasarladık. (Yusuf,19.04.2022)

Bugün yapacağımız eserlerle ilgili fikir alışverişi yaptık herkes bildiklerini anlattı hoca da bizi aydınlattı ve başladık. Gezdiğimiz sanal müzelerden eserler seçerek sanal ortamda bir afiş hazırladık. (İrem,19.04.2022)

Merhaba bugün derste gezdiğimiz iki müzenin de içindeki eserlerden afiş yaptık ben telefonumdaki bir uygulamadan yaptım. (Fatma,19.04.2022)

Selam, bugün sanal ortamda gezdiğimiz müzeleri tanıtımını yapmak için müzede en çok dikkat çeken eserlerle afiş yaptık. Eğitici ve güzel geçti. (Rana,19.04.2022)

Bugün uygulamalar kullanarak gezdiğimiz müzelerde olan eserlerden afiş tasarımı yaptık biraz zorlandım ama güzeldi. (Lezin,19.04.2022)

Bugün gezdiğimiz müzelerin afişinin yaptık. (Hamza,19.04.2022)

Öğrencilerin 19.04.2022 tarihli derse ilişkin günlükleri incelendiğinde bu hafta yapılan afiş etkinliğinde derste neler yaptıklarından, hangi teknikleri uyguladıklarından yaparken zorlandıkları ve afişi hazırlarken dikkat ettikleri ve amaçlarından bahsettikleri görülmüştür.

Araştırmacının 19.04.2022 Tarihteki Derse İlişkin Günlüğüne Yansıyanlar;

Beşinci haftada ilk sanal müze etkinliği olan afiş tasarımı yapılmıştır. Öğrencilerin afiş tasarımı sırasında Sanal Müze turlarında en çok dikkat çeken eserleri, müzeleri temsil eden eserleri ve halka hitap eden eserleri kullanarak çarpıcı afişler yapmak istedikleri söylemişlerdir. Afiş tasarımı sırasında bazı öğrenciler kendi elektronik cihazlarını kullandıklarını bazılarının ise okula ait elektronik cihazları kullanmışlardır. Teknoloji hâkim olan öğrencilerin daha kolay afiş oluşturdukları gözlemlenmiştir.

Aşağıda araştırmanın altıncı haftasına ait günlük ders planı bulunmaktadır.

Tablo 4.9: 6.Hafta Ders Planı

Dersin Adı	Müze Eğitimi 12
Sınıf	12. Sınıf
Süre	2 Hafta (4 saat)
Konu	Verimli Müze Ziyareti
Öğrenci Kazanımları	Müzedeki sanat eserlerini yorumlarken iki ve üç boyut kavramlarını kullanır. -Müzedeki sanat eserlerini yorumlarken tasarım ilke ve öğelerini kullanır. -Müze ziyaretini, müze eğitimi açısından yorumlar. -Müzelerin görsel sanatlar eğitimine katkılarını açıklar.
Alt Öğrenme Alanı	Müzelerde Görsel Sanatlar Eğitimi
Etkinlik Örneği	Öğrencilerden sanal müze turları sırasında dikkatlerini çeken esrelerden ikişer grup şeklinde müze afişleri yapmaları istenir. Afiş etkinliği bittikten sonra yine en çok dikkat çeken heykellerden birini seçip desen çalışması yaptırılır. Bu etkinlikler iki hafta devam eder.
Planın Uygulanmasına ve Değerlendirilmesine İlişkin Açıklamalar	Etkinlikler sınıf ortamında 2 ders saatinde uygulandı seçilen heykellerin desen çalışmaları ayrıntılı bir şekilde çizildi ve ders sonunda öğrenci çalışmaları toplandı.

İki saatlik ders sürecine başlamadan önce öğrencilerden sanal müze gezileri sırasında ilgilerini çeken heykeller üzerinde fikir alışverişi yapılmıştır. Daha sonra seçilen heykellerin sınıf ortamında sanal ortamda yansıtılarak desen çalışması yapılmaya başlanmıştır. İki saat boyunca desen çalışmaları devam etmiştir biten çalışmalar toplanarak ders sonlandırılmıştır.

Resim 4.6:Tutsaklar (Martin Van Den Bogaert Cuptives,1694), Öğrenci Lezin'in Desen Çalışması

Öğrencinin çizimine bakıldığında Martin Van Den Bogaert Cuptives'in 1694 yılına ait Tutsaklar eserini çalışmıştır. Çizim incelendiğinde denge, oran-orantı, ışık-gölge, çizgi ilkelerini etkili bir şekilde kullandığı görülmektedir. Oturur vaziyette olan figürde rakursiyi de vardır. Üç boyutlu bronz dökme olan bu eser iki boyutlu forma dönüştürülürken heykel olduğu hissini yitirmemiştir.

Resim 4.7:Cupid'in Öpücüğü (Antonio Canova,1822), Öğrenci Fatma'nın Desen Çalışması

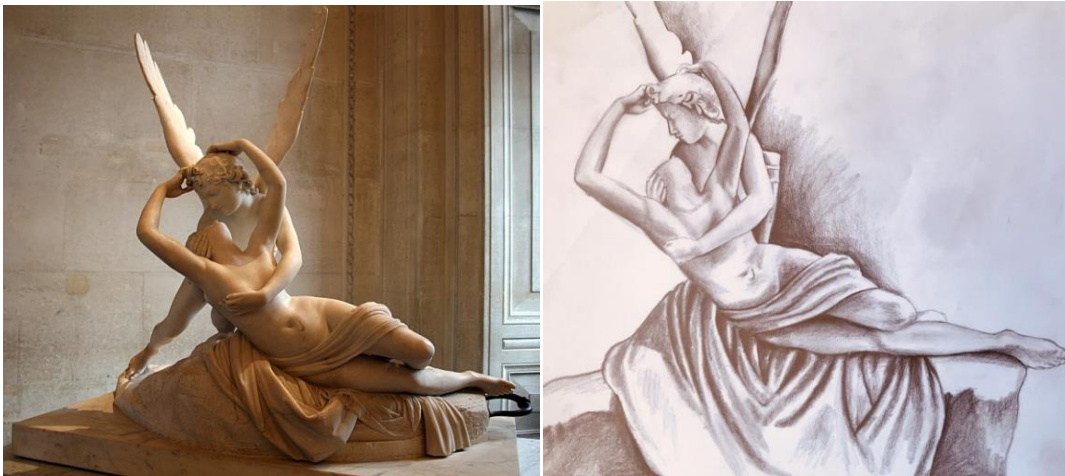
Öğrencinin çizimine bakıldığında Antonio Canova'nın 1822 yılında yaptığı Cupid'in Öpücüğü adlı eserini mavi renkte çalıştığı görülmektedir. İki figürden oluşan bu eserin desen ilke ve kuralları doğrultusunda incelediğimizde doğru bir oran ve orantı ile yerleştirdiğini çizgilerin de yumuşak bir formda olduğu görülmektedir. Öğrenci eseri çalışırken mavi kuru boya kalemini tercih ettiği görülmektedir. Işık-gölgeyi etkili bir biçimde kullandığı görülmektedir.

Resim4.8:Satyr and Baccharto (James Pradier ,1830-1834), Öğrenci Rana'nın Desen Çalışması

Öğrencinin çizimine bakıldığında James Pradier tarafından 1830-1834 yapılan Satyr and Baccharto by James Pradier adlı heykelin desen çalışmasını incelediğimizde hareketli bir duruşu olan iki figürün olduğu bir kompozisyon görmektedir. Sayfaya doğru bir oran-arantı ile yerleştirilen figürlerin iyi bir ışık gölgenin verilmesiyle üç boyutlu formdan iki boyutlu forma geçirilmiştir. Anatomi ve kumaş hissi etkili bir şekilde yorumlanmıştır.

Resim 4.9:Cupid'in Öpücüğü (Antonio Canova,1822), Öğrenci Büşra'nın Desen Çalışması

Öğrencinin çizimine bakıldığında Antonio Canova'nın 1822 yılında yaptığı Cupid'in Öpücüğü ya da Hayat Veren Öpücük adlı sanat eseri biri kanatlı iki figürün

olduğunu görmektedir. Öğrenci kompozisyonu yatay şekilde kurgulamıştır. Uzanan bir figür ve figürü kucaklayan bir diğer figür iyi bir ışık gölge kullanılarak anatomik özellikleriyle öne çıkmaktadır. Kayanın üzerinde bulunan figürleri saran bir örtü bulunmaktadır.

Resim 4.10:Varsay Dianası (Leochares,MÖ 325)Öğrenci Berfin'in Desen Çalışması

Öğrencinin çizimine bakıldığında Antik Yunan sanatçı Leochares'in e ait olan MÖ 325 yılında yapıldığı bilinen Versay Dianası heykelini çalıştığı görülmektedir. Heykel kadın bir figürden oluşmakta. Ayakta duran figür bir eli sırtındaki oklardayken diğer eliyle de yanında bulunan geyiğin boynuzunu tutmaktadır. Üç boyut formundan iki boyutlu forma dönüştürülmesinde desenin temel ilkeleri etkili bir biçimde kullanıldığını görmektedir. Özellikle ışık-göldenin etkin bir şekilde kullanılması desen çalışmasının formunu korumuştur.

Resim 4.11:Nymph (Possibly by Polly,1805), Öğrenci Yusuf'un Desen Çalışması

Öğrencinin desen çalışmasını incelediğimizde Giovanni Battista Lombardi'nin 1805 yılında yapılan Nymph eserini yorumladığı görülmektedir. Bu sanat eserini betimlediğimizde ayakta duran bir kadın heykelinin tasvir edildiğini görmekteyiz. Boydan aşağıya kadar uzanan elbisesini figürün vücudunu sararak kol ve bacaklarından aşağı doğru bir tül gibi sarkıtıldığını ve bir elinde vazo bulunan figürün diğer eli omuzundayken yere doğru bakışı bakıldığında ilk dikkat çeken özellikleridir. Heykel-Desen etkinliğinde öğrencinin yapmış olduğu çalışma desen temel ilkelerine uygun bir şekilde yapılmıştır.

Resim 4.12:Milo Venüsü (Alexandros of Antioch,1820), Öğrenci Zeynep'in Desen Çalışması

Öğrencinin çizimine bakıldığında Antik Yunan Heykel sanatının en ünlü örneklerinden biri olanAlexandros of Antiochtarafından 1820 yılında yapılan Milo Venüsü'ü çalışmıştır. Bu eser bir aşk tanrıçasıdır. Kadın heykel olan bu esere baktığımızda ayakta ve iki kolu olmayan, bir ayağı öne doğru diğeri de geri biçimdeki duruşu görülmektedir. Belden aşağısını bir örtüyle sarılı olmasına karşın belden yukarısının da çıplak olması dikket çekmektedir. Öğrencinin çizgi ve iyi bir ışık-gölge kullanımı üç boyutlu çalışmanın iki boyuta çevrilmesine rağmen heykel formunu koruduğunu söylemek mümkündür.

Resim 4.13:Çıplak Tanrıça Heykelciği (Frigler,MÖ 1200) Öğrenci İrem'in Desen Çalışması

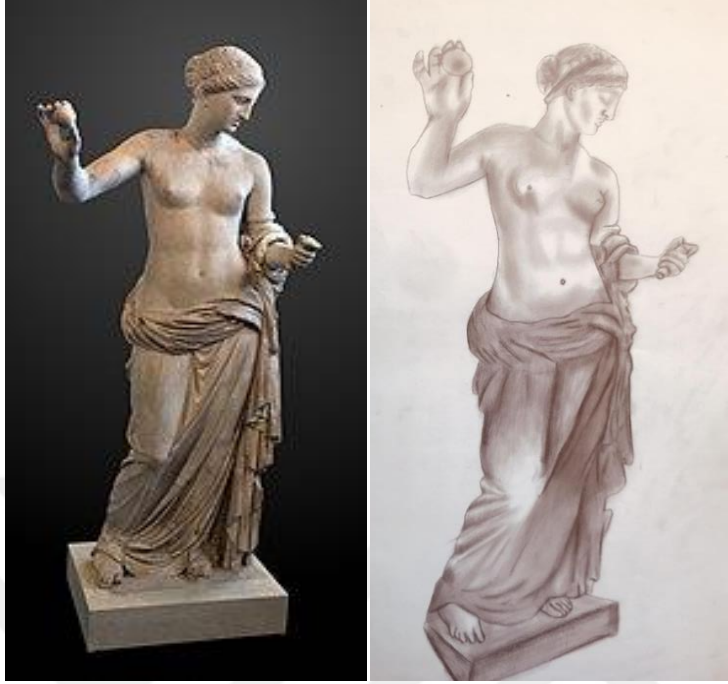
Öğrencinin çizimine bakıldığında Ankara Anadolu Medeniyetler Müzesinde bulunan Hititler Dönemine ait MÖ 1200 yılında yapıldığı bilinen bir tanrıça heykelciğini çalıştığı görülmektedir. Bir kadın olan bu tanrıça heykelciği eserinde iki elini göğsünün altında birleştirmiş ve geometrik deforme bir vücuda sahip olduğu görülmektedir. Öğrenci keskin ışık-gölgeler kullanarak eserin formunu ortaya çıkarmıştır. Ayakta duran eserin arkasından aşağı doğru bir çarşafın sarkıtıldığı ve yüzünde farklı ifadelerin olduğu görülmektedir.

Resim4.14: Polyksena'nın Götürülmesi (Loggia dei Lanzi1855-1865), Öğrenci Hamza'nın Desen Çalışması

Öğrencinin çizimine bakıldığında Antik Yunan Mitolojisini konu edinen Loggia dei Lanzi'ye ait 1855-1865 yılları arasında yapılan Polyksena'nın Götürülmesi eserini çalışmıştır. Öğrenci sanat eserini çizgiler yardımıyla vurguladığı görülmektedir. Oldukça hareketli bir sahne görülmektedir. Eserde dört figürün bir kaçırılma sahnesini görülmektedir. Figürlerin üçü erkek biri kadın olduğu görülmektedir. Bir efsaneyi konu edinen eser bir prens kucağındaki kadının belden yukarısı çıplaktır, bir figür ayakta duran heykele tutunurken başka bir heykelin çıplak bir şekilde yerde olduğu görülmektedir. Öğrencinin çizgilere hâkim olması ve ışık-gölgeyi iyi kullanması üç boyutlu olan bu eseri iki boyutlu olduğunda da etkili durmasını sağlamaktadır.

Resim 4.15 :Arles Venüsü (François Girardon, 1681), Öğrenci Ayhan'ın Desen Çalışması

Öğrencinin çizimine bakıldığında François Girardon tarafından 1681 yılında yapılan Arles Venüsü Heykeli sanat eserini üç boyutlu formundan iki boyutlu formuna dönüştürmüştür. Belden aşağı bir çarşafla sarılı olan bu eserin belden yukarısı çıplaktır. Yan bir duruşa sahip olan bu figürün bir eli havada diğer elne de bakar şekilde kompozisyonu oluşturulmuştur. .

Öğrencilerin 26.04.2022 tarihli derse ilişkin öğrenci günlüklerine yansıyanlar.

Bugün yine yapacağımız eserlerin desen çalışmasını yaptık. (Ayhan, 26.04.2022)

Bugün sınıfta desen çalışması yaptık ben Milo Venüsünü çok sevdiğim için unu yaptım. (Zeynep,26.04.2022)

Bugünkü çalışmam karakalem heykel çizimi oldu eser hakkında bilgi edinmiş oldum hem o güzel ortanda hep birlikte başka bilgilere de sahip olduk. (Berfin,26.04.2022)

Öğretmenimiz bizden heykellerin desenini çizmemizi istedi. Ben Cupid'in Öpücüğü ve Yeniden Canlanan Ruh arasında kaldım ve Cupid'in Öpücüğü 'nü çizdim yarım kalan çalışmayı evde devam ettik. (Büşra,26.04.2022)

Bugün yapacağımız karakalem için heykeller seçtik ve sınıfta çizdik.
(Yusuf,26.04.2022)

Bugün karakalem desen çalışması yaptık sınıf ortamı çok güzeldi hem eserler hakkında bilgi edindik hem de çalıştık. (İrem,26.04.2022)

Bugün sınıf ortamında telefonda sevdiğimiz heykellerin karakalem çalışmasını yaptık yetiştiremediğim için evde devam ettim. (Fatma,26.04.2022)

Bugünkü ders desen çizimi ile geçti yetiştiremediğim için evde devam ettim.
(Rana,26.04.2022)

Bugün Martin Vandin Bogaert Cuptives heykelinin desenini çizdim.
(Lezin,26.04.2022)

Bugün seçtiğimiz heykelin desenini çizdik. (Hamza,26.04.2022)

Öğrencilerin 26.04.2022 tarihli ders günlükleri incelendiğinde bu hafta yapılan desen çalışmalarında bahsettikleri görülmüştür. Öğrenciler süreçte oluşan sorunlardan ve nasıl idare ettiklerinden, hangi eseri çalıştıklarından bahsettikleri görülmektedir.

Araştırmacının 26.04.2022 Tarihteki Derse İlişkin Günlüğüne Yansıyanlar;

Altıncı hafta Sanal Müze etkinliğinde öğrenciler seçmiş oldukları heykellerin desen çalışmalarını sevdiklerini ve sınıf ortamında çalıştıkları esnada bilgi alışverişi yaparak gerçekleştirdiklerini belirtmişlerdir.

Aşağıda araştırmanın yedinci haftasına ait günlük ders planı bulunmaktadır.

Tablo 4.10: 7. Hafta Ders Planı

Dersin Adı	Müze Eğitimi 12
Sınıf	12. Sınıf
Süre	1Hafta (2saat)
Konu	Görsel Sanatlar İçinde Müze ve Galerilerin Önemi
Öğrenci Kazanımları	-Müze'de Yer Alan Sanat Eseri Ve Etkinliklerinden Verimli Olarak Faydalanmanın Yollarını Belirler. -Müze'de Sanat Uygulamaları Yapar. -Sanat Uygulamalarına Bağlı Olarak Sanat Eseri Eleştirisi Yapar. -Müze Ziyaretini, Müze Eğitimi Açısından Yorumlar. -Müzelerin Görsel Sanatlar Eğitimine Katkılarını Açıklar
Etkinlik Örneği	Öğrencilerden sanal müze turları sırasında ilgilerini çeken tablo eserlerin değerlendirilmesi istenir. Değerlendirme sonrasında seçtikleri bir eseri müzelerin kültürel aktarım işlevini göz önüne alarak esere günümüzden mesajlar vererek geleceğe birer aktarım yapmalarını eseri kendi özgünlüklerini kullanarak yeniden yorumlamaları istenir. Çalışmaları başlatılır.
Planın Uygulanmasına ve Değerlendirilmesine İlişkin Açıklamalar	Etkinlik sınıf ortamında gerçekleştirildi ve değerlendirme kısmı sürece yayılarak süreç sonunda yapılması planlanmıştır.

İki saatlik dersin ilk aşamasında öğrenciler ile sanal geziler sırasında dikkatlerini çeken eserler üzerinde tartışılır öğrenci fikirleri tahtaya yazılır. Daha sonra öğrenciler tahtaya yazdıkları eserler arasında çalışmak istedikleri eseri seçmişlerdir. Öğrencilerden Berfin “*günümüzde Covid-19 yaygın olduğu için Horos Kardeşlerin Yemini eseri buna uyarlayarak çalışmak istiyorum*” demiştir. Öğrenci Rana, “*ben Mona Lisa eseri çok ünlü olduğu için ve günümüzde Covid-19 hastalığı da çok yaygın olduğu için ikisini bağdaştırıp yapmak istiyorum*” demiştir. Öğrencilerden Lezin ve Zeynep, “*günümüz güzellik anlayışını ve modasını yorumlamak için Üç Güzeller eserini seçmek istiyoruz*” demişlerdir. Öğrenci İrem, “*günümüzde tekstilde çalışan kadın işçilere dikkat çekmek istiyorum o yüzden Dantel Ören Kız eserini yorumlamak istiyorum*” demiştir. Öğrenci Hamza, “*ben Halka Yol Gösteren Özgürlük adlı eserin hikâyesinden çok etkilendim ve bunu günümüzde Ortadoğu’da zor şartlarda yaşam mücadelesi veren insanlara dikkat çekmek için ve bunu insanların gelecekte görmesi için yeniden yorumlayıp geleceğe aktarmak istiyorum*” demiştir. Her öğrenci seçtiği eser için ilk ders

saatinden itibaren eskiz çalışmasına başlamıştır. İkinci ders saatinde eskizler tamamlandıktan sonra öğrenciler çalışmalarına başlamıştır.

Öğrencilerin 10.05.2022 tarihli derse ilişkin öğrenci günlüklerine yansıyanlar.

Bugün yine sınıfça eserleri seçtik. Ben Mona Lisa'yı seçtim onun üzerinden daha güzel şeyler yapabilirim diye düşünüyorum umarım başarılı olurum. (Ayhan,10.05.2022)

Selam, bugün sınıfta herkes en çok sevdiği eseri seçti bende arkadaşlarımla birlikte Üç Güzeller eserini seçtik birlikte yapacağız. Severek yapacağımızdan eminim. Derste çıktı aldık ve yapmaya başladık. (Zeynep,10.05.2022)

Herkes ilgisini çeken eseri seçip yapmaya başladı. Bende Horos Kardeşlerin Yemini'ni yapmaya başladım. Seçtiğim eser hakkında üzerinde bazı değişiklikler ekledim Corona'yı gündeme koydum esere maske ve virüs etkisini yapmaya çalışacağım. (Berfin,10.05.2022)

Geçen hafta yaptığımız desen çalışmaları bu hafta teslim ettik. Bugün seçtiğimiz renkli çalışmalara başladık. Ben Mona Lisa'yı günümüz kıyafetlerle çizmek istedim bunu içinde onu dergi kapağına çizersem daha başarılı olabileceğimi düşündüm. Çalışmaya başladık. (Büşra,10.05.2022)

Bugün seçtiğimiz tablolardan birini yorumlamaya başladık. Ben Raffaello'un Güzel Bahçıvan Kız eserini yapmaya başladım kıyafetler giydirmek istedim. (Yusuf,10.05.2022)

Bugün seçtiğimiz tablolardan birini kendi günümüzden bir şeyler ekleyip yeniden yapmak için sevdiğimiz bir tabloyuz seçtik. Ben Dantel Ören Kız resmini seçtim ve sınıfta yapmaya başladım. (İrem,10.05.2022)

Bugün renkli çalışmalara başlayacağız ben Halka Yol Gösteren Özgürlük adlı eseri seçtim ve onun üzerinde günümüzdeki sorunlardan biri olan işçi sorununa değineceğim umarım başarılı bir sonuç alırım. (İrem,10.05.2022)

Bugün sınıfta herkes en çok sevdiği eseri seçti bende Mona Lisa eserini seçtim çok seçtiğim için yaparken zevk alacağımı düşünüyorum. (Rana,10.05.2022)

Bugün sınıfta herkes en çok sevdiği eseri seçti bende arkadaşlarımla birlikte Üç Güzeller eserini seçtik birlikte kendimize özgü mesajlar vererek yapacağız. Çalışmamızı reklam havası vererek sahil kenarında yorumlayacağız. (Lezin,10.05.2022)

Sanal müze turunda en çok etkilendiğim eser Halka yol gösteren özgürlüktü o yüzden onu seçtim ve günümüzde zulüm gören insanların hayatını ve direnişlerini bu eserde yeniden yorumlamak istedim. (Hamza,10.05.2022)

Öğrencilerin 10.05.2022 tarihli günlükleri incelendiğinde yapacakları eserlerin isimleri ve neden seçtiklerine dair fikirlerini yansıttıkları görülmüştür. Eserleri hakkında yapacakları yorumları, kullanacakları simgeleri ve vereceği mesajlar hakkında kendi seçtikleri eser ile uyumundan bahsettikleri görülmüştür.

Araştırmacının 10.05.2022 Tarihteki Derse İlişkin Günlüğüne Yansıyanlar;

Öğrenciler sanal geziler sırasında ilgilerini çeken sanat eserlerini sırasıyla isimlerini tahtaya yazmışlardır. Daha sonra akıllı tahta yardımıyla eserlerin hikâyelerini ve dönemleri hakkında detaylı bilgiler edinmişlerdir eksik oldukları durumlarda araştırmacı destek verip yol göstermiştir. Öğrenciler çalışmaları için seçtikleri tablo eserleri kendi hayatlarında yaşantılarından ve kültürlerin yola çıkarak yeniden yorumlamak istedikleri görülmüştür. Eserlerin orijinal hallerinden bağımsız kalmayarak sınıf ortamında eserlerin hikâyelerini tartışarak yapacakları değişiklikleri kararlaştırıp çalışmalara başlamışlardır. Araştırmacı bu süreçte fikirlerine katılarak destek vermiştir. İkinci ders sonuna kadar çalışmaların eskizleri tamamlanmıştır.

Aşağıda araştırmanın sekizinci haftasına ait günlük ders planı bulunmaktadır.

Tablo 4.11:8.Hafta Ders Programı

Dersin Adı	Müze Eğitimi
Sınıf	12. Sınıf
Süre	1 Hafta (2 saat)
Konu	Görsel Sanatlar Eğitiminde Müzelerin Rolü
Öğrenci Kazanımları	-Müzedeki sanat eserlerini yorumlarken iki ve üç boyut kavramlarını kullanır. -Müzedeki sanat eserlerini yorumlarken tasarım ilke ve öğelerini kullanır.
Etkinlik Örneği	Bir önceki haftadan başlatılan etkinlik devam ettirilir. Öğrenciler seçtikleri eserleri yeniden yorumlamaya devam eder ve etkinlik sonlandırılır. Etkinlik sonunda ise genel olarak sanal müze hakkındaki kazanımlarını ve yeniden yorumladıkları eserlerle ilgili çalışma yaprağı sunulur. Çalışma yaprağında bulunan sorular; Seçtiğiniz eser/eserleri yorumlarken günümüzden ne tür mesajlar verdiniz? Seçtiğiniz eser/eserleri yorumladığınız hali ile orijinal hali arasındaki benzer ve farklılıklar nelerdir? Eseri yorumlarken hangi imge ve sembelleri kullandınız, bunları kullanma sebebiniz nedir? Sizce Sanal müzelerin Müze Eğitimi dersine katkısı ne oldu? Sorularından oluşmuştur. Öğrenciler seçtikleri eserleri yeniden yorumlayarak eserler hakkındaki düşüncelerini çalışma kâğıdındaki sorulara yönelik belirtildi. Son olarak sanal müze etkinliklerinin ne kadar verimli olduğunu saptamak için sorulan yorum sorusuyla son çalışma kâğıdı toplandı ve tüm eserlerle birlikte analiz edildi.
Planın Uygulanmasına ve Değerlendirilmesine İlişkin Açıklamalar	

İki saatlik ders ilk saatinde öğrenciler geçen hafta başladıkları eserleri sınıf ortamında yeniden yorumlama etkinliğine devam etmişlerdir. Etkinlik ikinci ders saatinde sona erdirilmiştir. Yapılan etkinlik sonucunda öğrencilere kendi çalışmalarıyla ilgili üç, yapılan sanal müze etkinlikleri ve sanal müzelerin Müze Eğitimi dersine olan katkılarının öğrenci açısından neler olduğunu öğrenmek amacıyla bir sorudan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanmıştır. Cevaplanan sorular araştırmacı tarafından toplanmıştır ve sanal müze etkinlikleri sonlandırılmıştır.

Öğrencilerin eser yorumu ve hikâyeleri;

Resim 4.16: Öğrenci Lezin ve Zeynep'in Çalışması

Öğrencinin Antik Yunan dönemine ait Üç Güzeller adlı sanat eserini yorumladığı görülmektedir. Öğrenci yorumladığı eser için aşağıdaki açıklamalarda bulunmuştur;

Seçtiğimiz eseri günümüz reklamlarını yorumladık yaptığımız reklamla ilgili ürünler sunduk ürünlerin kullanışlı ve kültürlü oluşunu gözler önüne serdik reklamların film ve tatilde eğlenen gençler yaptığımız reklamla ilgili ürünler sunduk Seçtiğimiz eseri günümüze uyarlarken heykellerin duruşlarını aynı bırakıp günümüz fiziksel özelliklerine göre değiştirdik. Benzer yönü eserin duruşu ve verdiği etkidir farklılık ise kıyafet mekân ve verdiği estetik haz. Eserde heykelleri bir sahil alanına yerleştirdik oraya bazı eklemelerde bulunduk ve heykelleri kullanarak bir iç çamaşır reklamı yaptık. Düşsel olarak plaj, kızlar ve reklam çekimi görülmektedir. Heykelleri sahilde çizmek istedik buna uyum ve ahenk sağlaması içinde bir iç çamaşırı reklamı yaptık.

Öğrenci çalışması incelendiğinde resmin vermek istedikleri mesaj orijinal eserden bağımsız olmamakla beraber şekilsel formda fazla bir farklılık bulunmamaktadır. Öğrenciler günümüzde oldukça popüler olan bir iç çamaşır markasını kullanarak Üç Güzeller eserini günümüze uyarlayarak yeniden yorumlamışlardır. Eserin aslı heykel olmasına rağmen öğrenciler buna kendi yorumlarını katarak kağıda aktarmışlardır. Çalışmalarını bir sahilde reklam çekimi olarak düzenlemişlerdir. Sahilde yapılan iç

çamaşırı reklamını yansıtmak için resimde perspektif kullanılmıştır en arkada dağlar, deniz ve kumsal ile bu perspektifi sağlamışlardır. Çalışmadaki figürleri incelediğimizde üzerlerinde canlı renkler olan birbirinden farklı modellerde iç çamaşırları giydirmişlerdir yine baştaki figürün elinde bir içecek bardak bulunmakta. Ortadaki figür arkası dönük ve başında mavi bir şapka, sondaki figür ise elinde dondurmasıyla yorumlanmıştır. Bunların yanında suyun üzerinde bir yelkenli, uçan bir grup kul, sahilde üzerinde yine üzerinde iç çamaşırı reklamı olan bir reklam panosu, rengârenk bir plaj topu ve suyu temsil eden bir kaplumbağa resmini kullanmışlardır.

Resim 4.17:Öğrenci Berfin'in Çalışması

Öğrencinin Eugène Delacroix'in Horos Kardeşlerin Yemini adlı sanat eserini yorumladığı görülmektedir. Öğrenci yorumladığı eser için aşağıdaki açıklamalarda bulunmuştur;

Seçtiğimiz eserin adı "Horos Kardeşlerin Yemini" biz bu eserde "corona" ile savaşma mesajını verdik. Coronadan nasıl korunduklarına virüsle mücadele etmeleri gerektiğini anlattık. Horos Kardeşlerin Yemini tablosunda sağ tarafta oturan kadınların üzerindeki küçük yeşil simge onların virüs hakkındaki düşüncelerini simgelemek için kullandık. Ortada duran adamın elindeki simgede hastalığın düşündükçe büyüdüğünü ve insanları öldürdüğünü simgeliyor. Bu imgeler orijinal halinde yok biz bunu ekledik. Eseri yorumlarken maske ve virüs

simgelerini kullandık. Günümüzde insan hayatını büyük ölçüde etkileyen 3 yıldır dünyayı etkisi altına alan Corona'yı kullanıp geleceğe günümüz hakkında bu mesajı vermek istedik.

Öğrenci çalışmasını incelediğimizde resmin şekilsel olarak neredeyse tamamen korumakla beraber teması orijinal eserden tamamen farklı olarak ele almıştır. Resimde havada ve figürlerin üzerinde Covid-19'u temsil eden virüsleri ve maskeyi resmederek günümüzden mesajlar vermek istemiştir. Resimde figürlerin üzerindeki kıyafetlerde oldukça canlı renkler kullanılmıştır. Arka plan ve figürler orijinal haline oranla zayıf kalmıştır ama figürlerin anatomik özellikleri formu korumuştur.

Resim 4.18: İrem'in Çalışması

Öğrencinin Johannes Vermeer'in Dantel Ören Kız adlı sanat eserini yorumladığı görülmektedir. Öğrenci yorumladığı eser için aşağıdaki açıklamalarda bulunmuştur;

Fabrikada çalışan kadınlara ve dikiş makinesinin nasıl görüldüğünü göstermek istedim. Her iki eserde dikiş yapan kadın var bunlar ortak özellikleri farklılıkları ise o dönemdeki kadının saçları, elbiseleri ve olduğu mekânı farklı yorumladım gerçek eserde bir kadın elinde iğne ve dantel bulunduruyor benim yaptığım eserde ise işçi bir kadın dikiş makinesinde bir şeyler dikiyor. Ben eseri yorumlarken dikiş makinesi ve işçi kadınları simgeleyen fabrika kıyafetleri giyen bir kadın kullandım.

Öğrenci İrem'in çalışmasını analiz ettiğimizde Dantel Ören Kız eserini yorumlarken eserden tema olarak tamamen bağımsız kalmayarak figürü dönemin giyim,

teknoloji gibi özelliklerinden tamamen bağımsız günümüzdeki tekstil ve endüstriyi yansıtmaktadır. Figürü dönemin şatafatlı özelliklerinden arındırarak oldukça sade bir şekilde yorumlamıştır. Eserdeki renkler yok denecek kadar az ve soluk bir şekilde kullanılmıştır. Öğrenci burada günümüzde tekstilde çalışan kadın işçilere dikkat çekmek amacıyla günümüzden geleceğe mesaj göndermek istediğini belirtmiştir.

Resim 4.19: Öğrenci Fatma'nın Çalışması

Öğrencinin Eugène Delacroix'in Halka Yol Gösteren Özgürlük adlı sanat eserini yorumladığı görülmektedir. Öğrenci yorumladığı eser için aşağıdaki açıklamalarda bulunmuştur;

Ben Halka Yol Gösteren Özgürlük adlı eseri seçtim. Günümüzde ekonomi savaş ve zamlara dikkat çekmek istedim. Bu eserin insanların adaletini ve duruşunu simgeler diye düşünüyorum. Kullanılan renkler kıyafetler semboller birbirinden farklı ama her iki eserde de bir şeyler için savaş veren insanlar var ve duruşları aynı. Günümüzde dünyayı etkileyen ekonomik savaşa dikkat çekmek için bayrağı dolar işaretinden yaptım ve savaştaki askerler yerine işçileri koyarak hakları için savaşan insanlar çizdim. Günümüzde fiyat pahalılığı olmasından dolayı ve dolar olan para birimi çok etkili olduğu için de ben bunu resimde yansıtmak istedim.

Öğrencinin eserini incelediğimizde Halka Yol Gösteren Özgürlük adlı eseri tercih ettiği görülmüştür. Günümüzden mesajlar vermesini istediğimizde öğrenci günümüzde dünya ekonomik krizi ve işçi sorununu ele almak istediğini belirtmiştir. Eserin orijinal

halinden tamamen farklı kıyafet ve renkleri kullanmıştır. Eserdeki figürleri incelediğimizde en önde elinde üzerinde dolar işareti olan bir bayrak tutan kadının olduğu görülmektedir. Kadının üzerinde yarıya kadar açılmış siyah bir elbise, kafasında kırmızı bir bere bulunmaktadır. Kadının ayaklarına sarılan bir figür olduğu görülmektedir. Sağ ve sol taraflarda ise çarpıcı renkte yelek giyen ve elinde silahlar olan işçiler yapmıştır. Kasvetli bir hava oluşturmanın yanında figürleri önde arkada olacak şekilde yerleştirerek resime bir perspektif vermiştir. Öğrencinin resim hikâyesine baktığımızda toplumsal bir sorunu ele alarak dikkat çekmek istediğini belirtmiştir.

Resim 4.20:Öğrenci Hamza 'nın Çalışması

Öğrencinin Eugène Delacroix'in Halka Yol Gösteren Özgürlük adlı sanat eserini yorumladığı görülmektedir. Öğrenci yorumladığı eser için aşağıdaki açıklamalarda bulunmuştur;

Yeniden yorumlamak için Halka Önderlik Eden Özgürlük adlı eser ile günümüzde Ortadoğu'da olan savaş ve sorunlara dikkat çekmek istedim. Yeniden yorumladığım bu eser birçok sorunu konu edinen bir resimdir. Ele aldığımız sorunlar ise göçmen bir bebek olan ve göç sırasında kıyıya vuran Ayla bebek, Filistin sorunu, Halepçe katliamı gibi Ortadoğu'da yaşam ve özgürlükleri için mücadele eden insanların yaşadığı sorunları ele aldım. Eugène Delacroix'nın Halka Önderlik Eden Özgürlük adlı eseri ile yeniden yorumladığımız eserin benzer yönleri iki resimde de savaş ortamı olması ve iki resimde de özgürlük için mücadele eden ve elinde bayrak tutan bir kadın var. Eserlerdeki farklılıklar ise

Ülkelerin ve kıyafetlerin farklı olması diyebiliriz. Bayrak, taşlar, elma silahlar, kıyafetler ve askerler. Bayrak Filistin sorunu için taşlar savaş alanını daha iyi betimlemek için elma Halepçe katliamı ve silahlar ise savaşta olan halkı barışa ulaştırmak için simgeledim. Bu imgeleri kullanırken yıllar önce başka ülkelerde var olan sorunların günümüzde bize verdiği mesajlardan yola çıkarak günümüz sorunlarını farklı şekilde kompozisyonlayarak geleceğe mesaj olarak kullandım.

Bu ğrencinin de Halka Yol Gösteren zgrlk adlı eseri farklı bir şekilde yeniden yorumlamadığını görmekteyiz. Öğrenci bu eserde birden fazla konuyu ele alarak oldukça geniş çaplı bir anlatımda bulunmuştur. Her bir eserin Ortadoğu’ yaşanan bir olayı temsil ettiğini belirtmiştir. Figürlere baktığımızda yine ortada elinde bir Filistin bayrağını tutan siyah çarşafılı bir kadının Filistin sorununu temsil ettiğini belirtmiştir. Resmin sol ön tarafında bir çocuğun sarılı ve üzerine düşmüş bir vaziyette duran adamın Halepçe katliamı temsil ettiğini belirtmiştir. Resmin sağ ön kısmında ise mülteci bir çocuk olan Ayla bebeğin kıyıya vuran cesedini resmettiğini belirtmiştir. Resmin arka tarafında ise halka zulüm eden askerleri çizerek günümüzden geleceğe insanların yaşamları için verdikleri toplumsal olay olan savaşın mesajını vermek istemektedir. Resimdeki mekân incelendiğinde ise yıkılan binalar, yanan yerler, ölmüş insanları, dumanlı ve kasvetli hava ile bize bir savaş ortamını aktarmıştır.

Resim 4.21:Öğrenci Rana'nın Çalışması

Öğrencinin Leonardo da Vinci'nin Mona Lisa adlı sanat eserini yorumladığı görülmektedir. Öğrenci yorumladığı eser için aşağıdaki açıklamalarda bulunmuştur;

Günümüzde Corona hastalığı yaygın olduğu için geleceğe günümüzde çok etkili olan bu salgını Mona Lisa eseri ile geleceğe aktarmak istedim. Eserlerin benzer yönleri duruşu ve bakışlarıdır. Arka mekâna Corona'yı simgeleyen virüsü, maske eldiven ve ilaç tüplerin farklı olan yanlarıdır. Corona virüs simgesi maske eldiven iğne ve ilaç tüpleri yaptım. Çünkü günümüzdeki salgını ancak bunlarla bitirebiliriz.

Resmi analiz ettiğimizde öğrenci Mona Lisa eserini yorumlamayı tercih ettiğini görmekteyiz. Eseri 2020 yılında dünyayı saran Covid-19 salgınına dikkat çekmek istediğini belirtmiştir. Eserin arka planında boşlukta uçuşan büyüklüğü birbirinden farklı olan kırmızı, yeşil renkte virüsleri oluşturmuştur. Mona Lisa'nın formunu bozmadan ve kıyafetlerinin renginde değişiklik yapmadan kompozisyonunu oluşturmuştur. Mona Lisa'nın yüzüne mavi renkte bir maske ellerinde ise yine mavi renkte bir eldiven kullanmıştır. Mona Lisa'nın elleri siyah bir masanın üzerinde ve elinin altında bir iğne bulunmaktadır. Masanın üzerindeyse üst üste ilaç tüpleri bulunmaktadır. Eser orijinal halinden daha sade bir şekilde yorumlanarak yine günümüz toplumsal sorun olan sağlık sorununa değinerek günümüzden mesajlar vermiştir.

Resim 4.22: Öğrenci Yusuf'un Çalışması

Öğrencinin Raffaello Sanzio'nun Güzel Bahçıvan Kız adlı sanat eserini yorumladığı görülmektedir. Öğrenci yorumladığı eser için aşağıdaki açıklamalarda bulunmuştur;

Ben Güzel Bahçıvan Kız eserini çalışmak istedim. Bu eserdeki kadın bizim kültürümüzde olsaydı Müslüman olurdu bizim kadınlarımızın giydiği gibi fistanlar gireydi ve başını kapatırdı. Arka mekânda ise cami minaresi var. Benzer yönleri eserdeki kişilerin duruşudur. Farklılıkları ise kıyafetleri ve bulundukları mekânlardır. Başörtü, cami minaresi ve figürleri giydirmek bunları kullandım bunlar bizim dinimizi ve kültürümüzün bir parçası olduğu için kullandım.

Öğrenci Güzel Bahçıvan Kız adlı eseri yorumlamayı tercih ettiği görülmektedir. Öğrenci eseri din teması üzerine yorumlamıştır. Orijinalinde başı açık olan kadın figürünün burada örtülü betimlemiştir. Kadının her iki yanında bulunan çocukların da burada giydirilmiş bir biçimde çizmiştir. Arka plana baktığımızda İslam dininin ibadet yeri simgelerinde olan cami ve minaresini çizdiğini görmekteyiz. Öğrenci farklı kültürü yansıtan bu eseri kendi kültüründe olsaydı nasıl olacağını göstermek istediğini belirtmiştir. Resme ilk baktığımızda oldukça canlı kullanılan yeşilin tonları, kırmızının tonları ve toprak tonları göz alıcı şekilde kullanılmıştır. Ayrıca renkleri resimde

perspektifi etkili bir biçimde kullanmak için önde daha net resmin arka planında ise daha ne fülue kullanmıştır.

Resim 4.23: Öğrenci Ayhan'ın Çalışması

Öğrencinin Leonardo da Vinci'nin Mona Lisa adlı sanat eserini yorumladığı görülmektedir. Öğrenci yorumladığı eser için aşağıdaki açıklamalarda bulunmuştur;

Ben Mona Lisa eserini bir Anadolu kadına benzetmek istedim. Anadolu kadınlarının ne tür işlerle uğraştığını göstermek istedim. Her iki eserde giydikleri kıyafetler ortamları farkı duruşları aynı olarak resmettim. Anadolu yaşantısını bir geleneğe ait simgeleri kullandım mesela örgü örmeye yarayan iplik ve şişi kullandım. Çünkü Anadolu'da yaşayan insanların giyim tarzı genel olarak yöresel olan koyunyününden yapılıyor ve canlı renkler kullanılıyor.

Öğrenci bu çalışmasında Mona Lisa eserini yeniden yorumlamak istemiştir. Tema olarak kendi kültüründen olan bir Anadolu kadını resmetmek istediğini belirtmiştir. Mona Lisa'yı başında pembe puantiyeli bir eşarp, kiremit renkte bir penye ve yine pembe renkte bir yelekle örgü örerken betimlemiştir. Figürün üzerindeki renkleri oldukça canlı kullanmıştır. Resmin arka planına baktığımızda ise açık bir gökyüzü, sıralanmış dağlar, kuru bir ağaç, yarısı görünen hayvanlar ve geniş yeşil bir alan görülmektedir. Öğrenci çalışmasında Anadolu kültürünü yansıtan bir mesaj vermiştir.

Resim 4.24: Öğrenci Büşra'nın Çalışması

Öğrencinin Leonardo da Vinci'nin Mona Lisa adlı sanat eserini yorumladığı görülmektedir. Öğrenci yorumladığı eser için aşağıdaki açıklamalarda bulunmuştur;

Mona Lisa bugün yaşıyor olsaydı bu fizik ve giyim tarzı ile günümüz güzellik anlayışına uygun bir dergi kapağına fotoğraf verebileceğini düşündüm. Mona Lisa tablosunu incelediğimizde saçının dümdüz aşağı inen ipeksi yapısını görüyoruz bense dalgalı yaptım. Üzerinde vücudunu tamamen kaplayan narin ve bolca duran elbisesi var ben omuzları açık bir elbise yaptım. Gizemli bakışları ve el duruşu şekli oldukça dikkat çekerken ben ise günümüz güzellik anlayışına uyarlayıp orijinal imasından uzaklaşmadan oldukça ünlü bir dergi kapağı resmi olarak kullandım. Ünlü olan "Vogue" dergisine fiziğini başka bir forma sokarak farklı bir kompozisyon oluşturdum. Günümüz modasını yansıtan ünlü bir derginin kapağına herkesin aşına olduğu Leonardo Davinci'nin Ünlü tablosu olan Mona Lisa eserini kendi imge ve simgelerini kullanarak yeniden oluşturdum ve geleceğe günümüz modasından mesaj vermek istedim.

Öğrencinin çalışmasına baktığımızda Mona Lisa eserini günümüz modamıza uyarlayarak yeniden yorumladığını görmekteyiz. Üzerinde kırmızı omuzları açık bir elbise boynunda kolye, elbiseye uyumlu makyaj ve arkaya doğru atılmış saçları ile bir dergi kapağına model olarak kullanıldığını görmekteyiz. Resmin geneline kırmızı rengin hâkim olduğu görülmekte yine arka plan kompozisyonu kırmızı, siyah ve beyaz renkli

farklı punto ve karakterde sayı ve kelimelerden oluşmaktadır. Öğrenci resmin orijinalinden tamamen farklı bir şekilde yorumlayarak günümüzde oldukça popüler olan “Voque” dergisinin kapağı olarak kullanıp günümüz güzellik anlayışından bir mesaj vermek istediğini belirtmiştir.

Bu etkinlikte öğrencilerden Sanal Müze turlatı sırasında ilgilerini çektikleri eserlerden bir tablo seçmeleri istenmiştir, seçilen bu eserler öğrencilerin müzelerin kültürel aktarım işlevini göz önünde bulundurarak esere günümüzden hayatın her alanından olacak şekilde yeniden yorumlamaları istenmiştir. Öğrencilerin tablo eserleri yeniden yorumlama çalışmalarını incelediğimizde 3 kişi “Mona Lisa” eserini yeniden yorumladığını görmekteyiz. Bu öğrencilerden Büşra Mona Lisa eserini bir dergi kapağında günümüz güzellik anlayışına uyarlamış. Ayhan ise Mona Lisa eserini bir Anadolu kadını olarak yeniden yorumlamış. Rana ise dünyayı etkisi altına alan Covid-19 salgınına değinmiştir. 2 öğrenci ise “Halka Yol Gösteren Özgürlük” adlı eseri yorumladıklarını görmekteyiz. Fatma yorumunda günümüzde dünya ekonomik sorununa ve işçi problemini gündeme getirerek yorumlamıştır. Hamza ise Ortadoğu’da yaşamak ne demek ve orada yaşayan insanların ne tür savaşlar verdiğini göstermek amacıyla eserin asıl temasından bağımsız kalmadan farklı şekilde yorumlamıştır. Öğrencilerden lezin ve Zeynep iki kişilik bir grup halinde “Üç Güzeller” eserini yorumlamak istemişler. Eserlerinde günümüzde çok ünlü olan bir iç çamaşırı markasının reklamını bir sahil kenarında çekim yapıyorlarmış gibi yorumlamışlardır. Hamza “Güzel Bahçıvan Kız” eserini dini metafor olarak kullanarak Güzel Bahçıvan Kız’ın müslüman olsaydı nasıl giyineceğini yorumlamıştır. İrem “Dantel Ören Kız” eserini günümüzdeki fabrikada çalışan kadın işçilere değinerek yorumlamıştır. Genel olarak öğrencilerin tablo eserlerini yorumlama çalışmalarına baktığımızda eserlerden konu bakımından tamamen bağımsız kalmadıklarını ama şekilsel formlarda büyük değişiklikler olduğunu görmekteyiz. Öğrenciler bu çalışmalarında bilişsel düşünme basamağındaki analiz basamağı en üst seviyede bulunan sentez basamağını kullanarak zihinsel düşünme becerilerini etkili bir performans göstermişlerdir.

Öğrencilerin 10.05.2022 tarihli derse ilişkin günlüklerine yansıyanlar.

Bugün yine sınıfça eserleri seçtik. Ben Mona Lisa 'yı seçtim onun üzerinden daha güzel şeyler yapabilirim diye düşünüyorum umarım başarılı olurum. (Ayhan,10.05.2022)

Selam, bugün sınıfta herkes en çok sevdiği eseri seçti bende arkadaşım ile birlikte Üç Güzeller eserini seçtik birlikte yapacağız. Severek yapacağımızdan eminim. Derste çıktı aldık ve yapmaya başladık. (Zeynep,10.05.2022)

Herkes ilgisini çeken eseri seçip yapmaya başladı. Bende Horos Kardeşlerin Yemini'ni yapmaya başladım. Seçtiğim eser hakkında üzerinde bazı değişiklikler ekledim Corona'yı gündeme koydum esere maske ve virüs etkisini yapmaya çalışacağım (Berfin,10.05.2022).

Geçen hafta yaptığımız desen çalışmaları bu hafta teslim ettik. Bugün seçtiğimiz renkli çalışmalara başladık. Ben Mona Lisa'yı günümüz kıyafetlerle çizmek istedim bunu içinde onu dergi kapağına çizersem daha başarılı olabileceğimi düşündüm. Çalışmaya başladık. (Büşra,10.05.2022)

Bugün seçtiğimiz tablolardan birini yorumlamaya başladık. Ben Raffaello'un Güzel Bahçıvan Kız eserini yapmaya başladım kıyafetler giydirmek istedim. (Yusuf,10.05.2022)

Bugün seçtiğimiz tablolardan birini kendi günümüzden bir şeyler ekleyip yeniden yapmak için sevdiğimiz bir tabloyuz seçtik. Ben Dantel Ören Kız resmini seçtim ve sınıfta yapmaya başladım. (İrem,10.05.2022)

Bugün renkli çalışmalara başlayacağız ben Halka Yol Gösteren Özgürlük adlı eseri seçtim ve onun üzerinde günümüzdeki sorunlardan biri olan işçi sorununa değineceğim umarım başarılı bir sonuç alırım. (Fatma,10.05.2022)

Bugün sınıfta herkes en çok sevdiği eseri seçti bende Mona Lisa eserini seçtim çok seçtiğim için yaparken zevk alacağımı düşünüyorum. (Rana,10.05.2022)

Bugün sınıfta herkes en çok sevdiği eseri seçti bende arkadaşlarımla birlikte Üç Güzeller eserini seçtik birlikte kendimize özgü mesajlar vererek yapacağız. Çalışmamızı reklam havası vererek sahil kenarında yorumlayacağız. (Lezin,10.05.2022)

Sanal müze turunda en çok etkilendiğim eser Halka yol gösteren özgürlüktü o yüzden onu seçtim ve günümüzde zulüm gören insanların hayatını ve direnişlerini bu eserde yeniden yorumlamak istedim. (Hamza,10.05.2022)

Araştırmacının 10.05.2022 Tarihteki Derse İlişkin Günlüğüne Yansıyanlar;

Sanal müze etkinlikleri yedinci hafta öğrenci çalışmalarıyla ilgili günlüklerine yansıyanları incelediğimizde öğrencilerin sevdikleri eserleri yeniden yorumlamak için seçim yapmışlardır. Bu seçimleri kendilerine özgü bakış açılarına göre yaptıkları gözlemlenmiştir. Genel olarak hayatın içinden kültürel aktarım ve toplumsal sorunları ele alarak eserleri yeniden yorumlamak istediklerini ve herhangi bir baskı veya yönlendirme olmadan çalışacakları için daha başarılı olacaklarını düşündüklerini belirtmişlerdir. Yapacakları çalışmaların amaçlarını ve hedeflerini belirledikten sonra çalışmalara başlanmıştır.

4.3. Öğrencilerin Müze Eğitimi Dersinde Uygulanan Sanal Müze Etkinlikleri Hakkında Görüşleri Nelerdir?

Tablo 4.12: Öğrencilerin Sanal Müze Turlarından Sonra Sanal Müzelerin Müze Eğitimi Dersine Katkılarıyla İlgili Görüşleri

Tema	Alt Tema	Frekans
Öğrenci Görüşleri	İmkân	5
	Sağladı	3
	Faydalı Oldu	1
	Kolay elde etme	1
	Doğrudan	1
	ulaşılabilirlik	1
	Önemli	1
	Ekonomiklik	1
	İşlevsellik	1
	Eğlenceli	1
	Etkili	1

Tablo 4.12’de “Öğrencilerin sanal müze turlarından sonra sanal müzelerin müze eğitimi dersine katkısıyla ilgili görüşleri” (5) imkan sağladığı, (3) faydalı olduğu, (1) kolay elde etme, (1) doğrudan ulaşılabilirlik, (1) önemli, (1) ekonomiklik, (1) işlevsellik, (1) eğlenceli, (1) etkili şeklinde analiz edilmiştir.

Öğrencilerin sorulara verdikleri ayrıntılı cevaplar aşağıda verilmiştir;

Yusuf: *İmkânı olan ya da olmayan herkes için kolaylık sağlayarak herkesin kullanabilmesi gerektiğini düşünüyorum.*

Zeynep: *Birebir iletişime geçmektense sanal müzelerin imkân konusunda çok faydalı olduğunu söyleyebilirim.*

Rana: Öğrencilerin tarihsel ve sanatsal kazanımları daha kolay elde etmesini sağlıyor bu yüzden imkânı olmayan yerler için sanal müzeler üzerinde durulmalı.

Fatma: Ziyaretçiler arasında kesintisiz iletişim sağlar. Müze eğitim dersi için oldukça önemli bir yere sahip. Doğru tasarlandıklarında uzaktan eğitim, hayat boyu eğitim gibi amaçlar içinde kullanılabilir.

Ayhan: Sanal müze olmasına rağmen gerçek müze gibiydi bu da müze eğitimi dersi açısından önemli.

Berfin: Sanal müze etkinliğinden sonra sanal müzelerin aslında çok yaygın olması gerektiğini ve sanal müzelerin müzeciliği okullara taşıyarak eğitime somut bir şekilde sunmasını sağlanarak gerçek müze turlarının gidip görme fırsatı olmayan öğrenciler için öğrenme olanağı sağladığını anladım.

Büşra: Sanal müzeler kısıtlı imkânlarda bize imkân sağladı ve en azından müze dersini daha eğlenceli, öğretici ve ayrıntılı bir şekilde işlenmesine sebep oldu.

İrem: Bulunduğumuz coğrafik konum ve ekonomik nedenlerden dolayı sanal müzelerin Müze dersi için masrafsız ve detaylı bir öğrenme sağlıyor.

Lezin: Gerçek müzelere ulaşamadığımız için sanal müzeler gerçek müzelerin işlevini yerine getirerek eğlenceli bir öğrenme sağlamakta.

Hamza: Bence çok yararlı bir etkinlik en az gerçek müze ziyareti kadar etkilidir.

Son olarak öğrencilerin Sanal Müze etkinliğinin Müze Eğitimi dersine katkılarıyla ilgili görüşlerini incelediğimizde Sanal Müzelerin imkân sağladığı, faydalı olduğu, kolay elde etme, doğrudan ulaşılabilirlik, önemli, ekonomiklik, işlevsel, eğlenceli ve etkili olduğunun ortak görüşlerine ulaşılmıştır.

Öğrencilerin 24.05.2022 tarihinde yapılan derse ilişkin günlüklerine yansıyanlar.

Bugün yine beraberiz geçen hafta seçip başladığımız eserlere devam ettik ve bitirdik. Dersler çok keyifli geçti. Üzerimizde kısıtlama olmadığı için yaptığım eser çalışmasını daha çok sevdim ve başarılı olduğumu düşünüyorum. (Ayhan,24.05.2022)

Bugün eksik kalan çalışmalarımızı ders sonuna kadar bitirdik çok güzel ve eğlenceli geçti her şey çok mutlu olduk en sonunda da veda partisi yaptık. (Zeynep,24.05.2022)

Bugün yaptığımız eserle eksiklikleri tamamladık teslim ettik. Severek yaptık yaparken eğlendik güzel geçti tüm etkinlikler. (Berfin,24.05.2022)

Bugün etkinliklerimizin son günüydü hepsini bitirdik her şey çok güzel gidiyordu son ders olmasının hüznü vardı Ebru hoca ile çok şey öğrendik. Çalışmalarımızı bitirip teslim ettik. (Büşra,24.05.2022)

Bugün çalışmamın son günüydü güzelce boyadıktan sonra son dokunuşlarımı yaptım ve verdim. Her şey çok güzeldi. (Yusuf,24.05.2022)

Bugün son gündü bütün etkinliklerimi tamamlayıp hocaya verdik. Son gün olduğu için biraz hüznüydük. Bütün etkinlikler çok güzeldi hepsini keyifle yaptım. Çok şey öğrendim. (İrem,24.05.2022)

Son ders günü kendi özgün fikirlerimle yapığım çalışmamı çok severek yaptım bu hafta bitirip hocamıza teslim ettim. Bütün etkinliklerde hiç kısıtlama olmadığı için her şeyi severek yaptım ve çok şey öğrendim. Ebru hocayla vedalaştık hüznüydü. (Fatma,24.05.2022)

Evet bugün Ebru hoca ile son günümüzdü bütün çalışmalarımızı teslim ettik ondan çok şey öğrendik verimli ve güzel geçti dersler ama yine de bitmesini istemezdim. (Rana,24.05.2022)

Etkinliklerin ve dersimizin son günüydü bütün çalışmalarımızı bitirdik iyi ki Ebru hocayı tanıdık bize çok şey öğretti o yüzden çok mutluyum ama gitmesini de istemezdim. (Lezin,24.05.2022)

Son dersimiz olduğu için bitmeyen çalışmamın eksiklerini tamamlamak için çalıştım. Çalışmalarımız bittikten sonra vedalaştık farklı duygular vardı. Dersi böyle işlememiz benim hoşuma gitmişti. (Hamza,24.05.2022)

Öğrencilerin 24.05.2022 tarihli son ders günlüklerine bakıldığında etkinliklerin nasıl sonlandırıldığından, teslim aşamasından, yaparken etkililerin hoşlarına gittiğinden, yaparken mutluluk, hüznü, heyecan ve hoş gitme gibi duyguları hissettiklerinden

bahsettikleri görülmektedir. Dersin verimli ve akıcı bir şekilde ilerlettiklerini ve heyecanlarını bekledikleri görülmüştür.

Araştırmacının 24.05.2022.Tarihteki Derse İlişkin Günlüğüne Yansıyanlar;

Öğrencilerin son derse ilişkin günlüklerine bakıldığında genel olarak yaptıkları çalışmaların süreç içinde onlara bıraktığı izlenimler görülmüştür. Öğrenciler yaptıkları çalışmaları üzerinde herhangi bir baskı veya kısıtlama olmadan yaptıkları için etkinlik boyunca öğrenmeye daha açık oldukları ve çalışmalarında daha başarılı oldukları görülmüştür. Çalışmalarını eğlenerek, severek, verimli, güzel ve keyifle bitirdiklerini ve çalışmalarında özgünlüğü iyi bir şekilde yansıtmışlardır.

Öğrenciler bu süreçte farklı müzeleri gezme imkanı bularak sadece kitaplarda gördükleri eserleri 3 boyutlu olarak keşfetme imkanı bulmuşlardır. Gezdikleri müzelerden seçtikleri eserleri yorumlarken eserlerden tamamen bağımsız kalmadıkları görülse de yeni bir bakış açısı ortaya koyarak bunu performansa dönüştürebilmişlerdir.

TARTIşMA VE SONUÇ

Bu bölümde araştırmanın bulgularına göre tartışma ve sonuçlara yer verilmiştir. Güzel Sanatlar Lisesi Müze Eğitimi Dersinin, Sanal Müze Uygulamalarıyla etkililiğinin artırılabilereceğine dair eylem araştırması yöntemiyle uygulamalar yapılmıştır.

Araştırma Güzel sanatlar lisesi müze eğitimi dersi sanal müze uygulamaları etkinlik örneğı (bir eylem araştırması) sanal müze etkinliğinin Müze Eğitimi dersi kazanımlarına bağılı olarak Müze Eğitimi dersine olan katkılarının geliştirmesine ilişkin güzel sanatlar lisesinde on ikinci sınıf öğrencileriyle 8 hafta süren sanal müze etkinliklerini kapsayan eylem araştırması yapılmıştır. Araştırma verileri öğrenci günlükleri, çalışma yaprakları, yarı yapılandırılmış görüşmeler, gözlem ve öğrencilerin yapacakları sanatsal ürünlerini kapsamaktadır. Sanal müze gezileri etkinlikleri sürecinden elde edilen bulgulara göre alan yazındaki ilgili araştırmalardaki bulguların karşılaştırıldığında farklılıklara ve benzerliklere bakıldığında son yıllarda Sanal Müzelerin eğitimdeki yerinin öneminin artırıldığı görülmüştür. Araştırmadan elde edilen bulgulara dayalı olarak aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

Araştırmanın ilk alt amacı olan öğrencilerin sanat eserlerini nasıl incelediklerine dair bulgulara bakıldığında öğrenciler müzelerdeki sanat eserlerini kendi dönemlerindeki imkânları neticesinde değerlendirerek eserlerin günümüz eserlere oranla biçim bakımından daha gerçekçi, renklerin daha canlı ve eserlerin büyüklüğü dikkatlerini çektiğı görülmüştür. Eserlerin konuları bakımından incelediklerindeyse öğrenciler özellikle tablo eserlerin genelinde kendi dönemlerindeki zor hayat şartları, dönemin modası, dünyadaki bağımsızlık mücadelelerine konu olan savaş ortamları, işçi sorunları gibi konuları dikkatlerini çektiğı ve bunlar üzerinden günümüz ortak sorunlarına değinerek yorum yaptıkları görülmüştür. Eserlerde kullanılan malzemeler için ise eserlerin kendi dönemlerinde kullanılan malzemelerin daha sağlam olduğunu söyleyerek özellikle heykellerin çoğunun devasa mermerlerden yapılmış olması ilgilerini çektiklerini belirtmişlerdir.

Öğrencilerin ilk sanal müze etkinliğı olan afiş çalışmalarında öğrencilerin sanal müze gezileri sırasında ilgilerini çeken ve müzeleri temsil ettiklerini düşündükleri sanat eserlerini sanal ortamda oluşturdukları görülmüştür. Öğrenciler afiş çalışmalarında Mona Lisa, Cupid'in Öpücüğü, Louvre Müzesi ve bahçesinde bulunan üçgen pramitlerin

yoğunlukta olduğu görsellerin ve müzelerin uyumuyla bir araya getirerek zenginleştirdikleri görülmüştür. Genel olarak afişlerin amacına uygun başarılı sonuçlar elde edildiği görülmüştür.

Öğrencilerin bir diğer sanal müze etkinliği olan heykel-desen çalışmasında müzedeki heykellerin desen çalışmalarında sanal müze gezileri sırasında dikkatlerini çeken eserleri tercih ettikleri görülmüştür bu eserlerin ayrıntılı ve kanatlı olmaları öğrencilerin daha çok dikkatlerini çekmesine neden olduğu belirtmiş oldukları da görülmüştür. Desen çalışmalarına baktığımızda öğrencilerin ışık-gölge, çizgi, oran-orantıyı kullandıkları ve üç boyutlu heykel formlarını iki boyutlu forma başarılı bir şekilde severek çalıştıkları görülmüştür. Öğrencilerin etkinlikler boyunca sınıf ortamında soru-cevap tekniği, fikirlerini kısıtlama olmadan tartışma ortamının oluşturulması, eleştirilere açık olmaları, yeni fikirlere açık olmaları oluşturdukları sanat eserlerinde yaratıcı bir bakış oluşturduğu görülmüştür.

Öğrencilerin sanal müze gezileri etkinliğinde inceledikleri sanat eserlerini kendi çalışmalarına nasıl yansıttıklarına dair son çalışmaları olan tablo eserlerini yeniden yorumlamalarını incelediğimizde aynı eserlerin öğrenciler tarafından farklı şekillerde yorumladıkları görülmüştür. Üç öğrenci Leonardo da Vinci'nin Mona Lisa eserini, iki öğrenci Eugène Delacroix'in Halka Yol Gösteren Özgürlük eserini, bir öğrenci Raffaello Sanzio'nun Güzel Bahçıvan Kız eserini, iki öğrenci Antik Yunan dönemine ait Üç Güzeller eserini, bir öğrenci Johannes Vermeer'in Dantel Ören Kız eserlerini kendilerine özgü deneyimlerinden, hayata bakış açıları ve olayları yorumlayarak oluşturdukları ve farklı anlamlar ürettikleri çalıştırmalar oluşturdukları görülmüştür. Eserlerin temalarına bakıldığında öğrencilerin genellikle ekonomik sorunlar, işçi sınıfı, sosyal hayat, sağlık sorunları, günümüz güzellik anlayışları ve kalıpları ve yakın tarih savaşlarından etkilenen insanların yaşamlarına dikkat çekmek amacıyla hem toplumsal hem evrensel konuları ele aldıkları görülmüştür. Öğrenciler çalışmalarını oluştururken eserlerden tamamen bağımsız kalmadıkları bilişsel düşünme becerilerinden analiz basamağı ve en üst seviyede bulunan sentez basamağını kullanarak zihinsel düşünme becerilerini yeni bir bakış açısı ile performansa dönüştürdükleri görülmüştür. Sönmez (2004)'e göre sentez, fikir ya da öğeleri belli ilişki ve kurallara göre birleştirip yeni bir bütün ya da ürün oluşturma yeteneğidir. Demirboğa (2010) araştırmasında sanal müze etkinliklerinin öğrencilerin duyuşsal ve bilişsel kazanımları

üzerindeki etkilerini nasıl olduğunu belirlemek amacıyla kontrol ve deney gruplarının arasında öğrencilerin bilişsel ve duyuşsal alanda birbirinden anlamlı bir fark olmadığını araştırmış ve bu etkinliklerin Görsel Sanatlar Dersine olumlu anlamda katkısı olduğunu sonucuna varmıştır. Araştırma Sanal Müze etkinliklerinin bilişsel becerilerin gelişimi açısından benzerlik göstermekte.

Araştırmanın diğer bulgularından elde edilen sonuçlara göre Sanal Müze gezilerinin öğrencilerin derse katılımını arttırdığını öğrencilerin Sanal Müzeler ile ilgili olumlu görüşlerde bulunduğu görülmüştür. Öğrenciler gerçek müze gezilerine gitmeseler bile Sanal müzesi gezilerinin farklı etkinlikleriyle de bu işlevi yerine getireceğini belirtmişlerdir. Bulut ve Uzun (2021) araştırmalarında sanal müzelerin sınıf içinde farklı yöntemler kullanılmasıyla eğitim sürecine katıldığını belirtmekte bu durum çalışmanın benzer yönlerinin olduğu görülmekte. Öğrencilerin aktif bir şekilde derse katılacakları ve dersin etkililiğini arttırabilmek için yaratıcı drama tekniği kullanılmıştır. Araştırmaları sonucunda farklı derslerin kazanımları incelenerek sanal erişimin sadece bir derse değil diğer disiplinler arasında da kullanılabileceklerine değindikleri görülmüştür bunlar araştırmayı destekler niteliktedir.

Araştırmanın bir diğer alt amaçlarından olan öğrencilerin müze eğitimi dersinde uygulanan sanal müze etkinlikleri hakkında görüşlerinin nasıl olduğuna bakıldığında Öğrencilerin Müze Eğitimi dersinin bu etkinliklerle işlendiği zaman öğrenmenin daha ekonomik, işlevsel, ulaşılabilir, zevkli, verimli, etkili geçtiğini düşündükleri görülmüştür. Öğrenciler Müze Eğitim dersinde sanat eseri ve etkinliklerinden verimli olarak faydalanmanın yollarını, sanat eserlerini yorumlarken iki ve üç boyut kavramlarını kullanma, sanat uygulamalarına bağlı olarak sanat eseri eleştirisi yapma, sanat eserlerini yorumlarken tasarım ilke ve öğelerini nasıl daha etkili kullanacaklarına dair kazanımları edindikleri görülmüştür. Taşkesen ve Yılmaz (2018) araştırmalarında bilgisayar destekli eğitim kapsamında yapılan 3D modelleme programlarının ve yüksek çözünürlüklü fotoğraflama teknikleri ile üretilen 360 derece dönebilme özelliğine sahip yüksek uygulamayla öğrencilerin akademik başarılarında artış olduğunu ve üç boyutlu düşünme becerilerinin geliştiği sonucuna vararak araştırmayı desteklemişlerdir. Öğrencilerin yapmış oldukları Sanal Müze etkinliklerinin derse olan ilgilerinin arttırdığı ve öğrenmeye olan isteklerinin arttığı görülmüştür. Sanal müze uygulamalarının her okulda kullanmasının gerektiğine dair fikirlerini belirtmişlerdir. Aladağ, vd. (2014)

araştırmalarında sosyal bilgiler öğretmenlerinin sanal müzeyi önemli bir öğretim materyali olarak gördükleri sonucuna ulaşarak diğerk okullarda da uygulanabileceğı fikrini destekler nitelikte olmuştur. Yıldırım ve Tahiroğlu (2012) adlı çalışmalarında deney ve kontrol grubu oluşturarak yaptığı araştırmada sanal müze gezisi ile desteklenerek yapılan etkinliklerin öğrencilerin Sosyal Bilgiler dersine ilişkin tutum puanlarının arasında anlamlı bir fark olup olmadığı sorusuna cevap aramıştır. Araştırmanın sonucunda anlamlı bir fark bularak Sanal Müze gezileriyle desteklenen derslerde öğrencilerin derse karşı olumlu tutum geliştirmesini sağladığı sonucuyla araştırmayı desteklediğini göstermiştir.

Araştırmanın bir diğerk bulgusuna baktığımızda öğrencilerin çoğunun daha önce Sanal Müze gezisi yapmadığına ulaşılmıştır ve sanat günlüklerinde Sanal Müze gezileri sırasında ilgilerinin çektiğı eserleri not aldıktan sonra araştırdıklarını belirtmişler. Bunun öğrencilerde tarih bilincini de geliştirdiğı de görölmüştür. Araştırmanın alt amaçlarından olan öğrencilerin sanal müze etkinliklerinde gördükleri eserleri nasıl inceleyeceklerine dair bulgusunda hem benzer hem farklı eserlerin dikkat çektiğı bu eserleri neden tercih ettiklerine dair sonuçlar ise eserlerin boyutları arasındaki fark, değerli ve etkileyici olmaları, dikkat çekici olmaları ve anlamlı olmaları öğrenciler için dikkat çekme ve seğılme sebebi olduğı görölmüştür. Öğrenciler eserleri inceledikten sonra eserlere karşı hoşlanma, estetik haz, hayranlık, güçlü, üzüntü, çaresizlik, acı, mutluluk, güven, heves, zevk, anlamlı hissettirmek, şaşkınlık gibi birçok farklı duygular uyandırdığı gözlemlenmiştir. Öğrenciler eserlerin kendi dönemlerinden verdikleri mesajları özgün analiz ettiklerinde ise eserlerde bir başkaldırı, detaycılık, kültürel aktarım, özgürlük ve estetik açılarından mesajlar verdiklerini belirttikleri görölmüştür. Öğrencilerin sanal müze turları sırasında eserleri ilgilerini çektikleri ve detaylı bir şekilde analiz ettiklerini sonucuna ulaşılmıştır. Bunların sonucunda öğrencilerin dersteki başarısını arttırdığını göstermiştir. Erol ve Topkan (2022) ve Kaya ve Okumuş (2018) araştırmalarında sanal müze etkinliklerinin öğrencilerin akademik başarıda olumlu yönde geliştirdiğine ve tarih bilincini oluşturduğı sonucuna varmışlardır. Ayrıca araştırmasında öğrencilerin daha önce gerçek veya sanal müze turlarını gerçekleştirmemesi de araştırmaların bir diğerk benzer bulgusudur. Araştırmalar sonucunda Sanal Müzelerin öğrencilerin öğrenmelerinde olumlu sonuçlar doğurduğı görölmüştür. Araştırmaların bir diğerk benzer bulgusu ise öğrencilerin Sanal Müzeler hakkında faydalı, ekonomik, ilgi çekici ve

ulaşılabilir olduğuna dair görüşlerinin olduğu görölmüştür bunlar çalışmayı destekler niteliktedir.

Araştırmanın bir diğer bulgusuna baktığımızda Sanal Müze etkinlikleri sırasında öğrencileri kısıtlamadan çalışmalarında istedikleri eserleri kullanma serbestliği verildiğinden öğrencilerin çalışmalarını kendine özgü birbirinden farklı bakış açılarıyla oluşturdukları görölmüştür. Öğrenciler araştırmanın son etkinliği olan tablo eserlerinin yeniden yorumlanmasında geçmiş ile bugün arasında köprü olan müzelerdeki eserlerden faydalanarak yine bugün ile gelecek arasında birer köprü oluşturacak şekilde eserlerinin yeniden oluşturdukları görölmüştür. Güler ve Erişti Bedir (2019) tarafından yapılan araştırmada da öğrencilere tanınan serbestliğin öğrenci çalışmalarına özgün, kendi hayat bakış açılarıyla toplumsal, ekonomi, siyasi gibi konuları ele alarak geçmiş ile günümüz arasında olumlu bir bağ kurarak çalışmalarını sentezledikleri görölmüştür. Araştırmanın eylem araştırması olmasıyla da desteklediği görölmüştür.

Araştırmanın bir diğer bulgusunda öğrencilerin sanal müzeler hakkında ön bilgilerinin ne kadar olduğuna dair görüşlerini öğrenmek amacıyla yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanmış ve öğrencilerin diğital müze, hayali müze, erişim kolaylığı, sanal ortam, bilgilendirme ortamı olduğuna dair görüşlerinin olduğu görölmüştür. İralı (2021) ve Ada (2022) araştırmalarında 2020 yılındaki Covid-19 salgınından dolayı birçok kurum gibi Müzelerin de sanal ortamda ve eğitimdeki etkinliğinin arttırdığının sonucuna varmıştır. Araştırmasında öğretmenlerin uzaktan eğitim sürecinde Sanal Müzelerden faydalanıp faydalanmadıklarını öğrenmek amacıyla yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanmış ve öğretmenlerin Sanal müzelerden faydalandıklarının ve bu durumunda önemli bir fırsat olduğunun sonucuna ulaşmıştır. Sanal ortamda yapılan bu etkinliklerin pandemi döneminde daha fazla ilgi gördükleri sonucuna ulaşmışlardır. Bu da müzelere ulaşamadığımızda Sanal Müzeler aracılığıyla eğitimdeki aksaklıkların önüne geçmeyi göstermekte. Ayrıca öğretmenlerin Sanal Müzelerin tanımını teknoloji, fırsat, diğital gibi ortak görüşlerin olması araştırmanın bir diğer ortak bulgusudur.

Bolat (2022) araştırmasında öğretmen adaylarıyla yapmış olduğu Sanal Müze etkinliklerine aktif olarak katılmaları sonucunda bilinçlenmelerine olanak sağladığını göstermiştir. Beştepe (2017) araştırmasında bireylerin dinamik bir sistem olan eğitim sisteminin sürekli yeni yöntem ve öğrenme ortamı ihtiyacının olduğunu, okul dışı eğitim

ortamları olan müzelerin eğitim içindeki yerini teknolojinin gelişmesiyle birlikte daha da önem kazandığını göstermiştir. Etkin ve eğlenceli katılımlar sayesinde Görsel Sanatlar Dersine Öğrenme ortamları sağladığını göstererek çalışmayı desteklemiştir.

Kalıncı (2015) araştırmasında sanal sanat müzesi ve sanal galerilerin kullanılarak sanat eserlerini inceleme fırsatının verilmesi ve bireysel olarak sanal ortamında eğitim yapılmasının olumlu etkisini olduğunu göstererek Tezcan vd., (2006) araştırmasında müzelerin eğitim işlevinin geçmişten günümüze farklılıklarına, değişim, gelişim ve yapılması gereken yenilikler üzerinde önerilerde bulunarak, Bingöl (2008) araştırmasında sanal ortamların müzeleri eğitim görevini daha geniş kitlelere ulaştıracağı sonucuyla, Kahraman (2021) araştırmasında gelişen teknolojiyle paralel olarak sanal müzelerin gelişmelerinde olumlu bir ilerleme olacağı, ve Akça (2020) araştırmasında müzelerin sanallaşmaya yönelik anketler uygulayarak henüz birçok müzenin sanallaşmamış ulaşarak araştırmaların sonucuyla bu bulgularını destekleme ve ispatlama niteliğindedir.

Araştırmanın sonucunda ortaya çıkan diğer bulgularda ise öğrencilerin yapılan Paris Louvre Müzesi ve Ankara Etnografya Müzesi Sanal Müze gezilerinde en çok ilgi uyandıran müze ve içindeki eserlerin Paris Louvre Müzesi olduğu ve bundan dolayı da sanatsal çalışmalarında en çok kullanmayı tercih ettikleri eserlerin bu müzede olduğu görülmüştür. Öğrencilerin Sanal Müze etkinliğinin Müze Eğitimi dersine katkılarıyla ilgili görüşlerini incelediğimizde Sanal Müzelerin imkân sağladığı, faydalı olduğu, kolay elde etme, doğrudan ulaşılabilirlik, önemli, ekonomiklik, işlevsel, eğlenceli ve etkili olduğunu belirtmişlerdir. Araştırmanın bir diğer bulgusu olan öğrenci sanat günlüklerinde ise öğrencilerin ders akışı sırasında olumlu veya olumsuz etkilendikleri durumlardan, etkisinde kaldıkları eserler hakkında kısa notlar aldıkları ve yeni öğrendikleri bilgileri yansıttıkları görülmüştür. Araştırmanın ilk bulgusu öğrencilerin müze, müze türlerine, müzelerin görevlerine ne kadar hâkim oldukları merak edilmiştir. Bulgular sonucunda öğrencilerin müze, müze türlerine, müzelerin görevlerinin yeterli düzeyde bildikleri sonucuna varılmıştır. Araştırmanın bir diğer bulgusu olan öğrencilerin müze eğitimi dersinde uygulanan sanal müze etkinlikleri öncesinde sanal müze ortamlarında gerçekleştirilen müze gezilerinin ve gerçek müze gezileri arasındaki farkın öğrencilerde fikir ayrılığı oluşturduğu görülmüştür. Bu fikir ayrılığında Sanal müze gezilerinin gerçek müze gezilerinden etkileşiminin farklı olduğunu ve aralarında hiçbir farkın olmadığını söyleyen farklı görüşlerin olduğu saptanmıştır. Öğrencilerin büyük çoğunluğunun daha

nce sanal ortamda müze gezisi gerçekleştirmediği, sanal müzelerin işlevlerine hâkim olmadıkları grlmştr. Buna karşın öğrencilerin sanal müzelerin Müze eğitimi dersi açısından katkılarının neler olabileceğine dair görüşleri ise dersi daha ayrıntılı, rahat, verimli, faydalı, eğlenceli, eğitici, bilgiye erişebilirlik, ekonomik ve kolaylık sağlayabilme gibi fikirleri olduğu grlmştr.

ÖNERİLER

- Araştırmanın bulguları doğrultusunda Müze Eğitimi dersinde Sanal müzelerin doğru tasarlandıklarında varlıklarının etkinlik olarak arttırılması gerektiğini müzelerin bu yöntemle okullara taşınması ve gidilmesi mümkün olmayan müzelerin bu yolla mümkün hale getirilerek Müze Eğitimi dersinin amacına ulaşmasında oluşan sorunlar giderilebilir.
- Kültür aktarımının ana merkezleri olan müzeleri daha etkili ve işlevlerini yerine getirmeleri bu yolla daha donanımlı ve zenginleşecektir. Bu ifade tarzını yansıtırken sadece bir disiplinden yararlanmamalı derslerin içerikleri ve işleyişleri amacına uygun bir şekilde harmanlanıp Tarih, Coğrafya, Sosyal bilgiler gibi derslerin verimliliğini ve etkililiğini arttırmada da uygulanmalıdır.
- Sanal ortamlar sanatın diğer alt dallarından olan grafik, heykel, seramik, desen gibi farklı sanat dallarına yönelik farkı ve öğrencilerin yaratıcılıklarını geliştirecek çalışmalar yaptırılmalıdır.

KAYNAKÇA

- Ada M., İnce E. & Olcay A. (2022). Sanal müze turlarının covid-19 pandemi sürecinde eğitsel amaçlı kullanılması üzerine nitel bir araştırma. *Gümüşhane Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 13 (3), 1103-1112.
- Akça, S. (2020) Teknoloji ve Bilgi Çağında Müzeler: Genel Bakış *Türk Kütüphaneciliği* 34, 263-274
- Aksoy, N. (2003). Eylem araştırması: Eğitimsel uygulamaları iyileştirme ve değiştirmede kullanılacak bir yöntem. *Kuram ve uygulamada eğitim yönetimi*, 36 (36), 474-489.
- Aladağ, E., Akkaya, D., & Şensöz, G. (2014). Sosyal bilgiler dersinde sanal müze kullanımının öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi. *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 16 (2), 199-217.
- Atagök, T. (1999). Çağdaş müzeciliğin anlamı; müze ve ilişkileri. Yeniden Müzeciliği Düşünmek. Atagök, T. (Ed.). İstanbul: Yıldız Teknik Üniversitesi Basın Yayın Merkezi.
- Atagok, T.,&Ozcan, O. (2001). Virtual museums in Turkey. *Museum International*, 53 (1), 42-45
- Bayraktar, E.,& Kaleli, F. (2007). Sanal gerçeklik ve uygulama alanları. *Akademik Bilişim*, 1(6).
- Bingöl, H. O. (2008). Fotoğrafta sanal gerçeklik ve müzeler yolu ile sanat eğitimine katkıları (Anıtkabir, Anadolu Medeniyetleri Müzesi uygulaması). *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Bolat, K. E. Müze Eğitimi ve Uygulamaları Dersini Geliştirmeye Yönelik Bir Eylem Araştırması: 'Bir Kenti Anlamak'. *Anadolu University Journal of Education Faculty*, 6 (4), 406-433.
- Boyraz, B. (2013). Müze Teknolojileri Ve Sergileme Farklılıkları. *İdil Sanat Ve Dil Dergisi*, 2 (08), 113-128.
- Bulut, P.,& Uzun, E. B. (2021). Sanal Müzeler ve Yaratıcı Drama için Bir Atölye Önerisi: Müze Sınıfı Geliyor!. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 16 (1), 131-156.
- Buyurgan, S.,&Buyurgan,U. (2012). *Sanat Eğitimi ve Öğretimi*.Pegem Akademi Yayıncılık.
- Buyurgan, S., Mercin, L., & Özsoy. V. (2010) *Görsel Sanatlar Eğitiminde Müze Eğitimi ve Uygulamaları* (2.bs). Görsel Sanatlar Eğitimi Derneği.
- Büyüköztürk, Ş. Çakmak, E.K., Akgün, Ö.E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2009). Bilimsel araştırma yöntemleri. Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Brommer, G. S ve G. S. Horn (1985). Art in Your World. Davis Publications. Inc. Worcester, Massachusetts U.S.A. Second Edition.
- Demirboğa, E. (2010). Sanal müze ziyaretlerinin öğrencilerin bilişsel ve duyuşsal kazanımları üzerindeki etkileri. *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Dinger, K. (2021). *Resim-iş öğretmen adaylarının sanal müze kullanımına yönelik tutumlarının incelenmesi* (Master'sthesis, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü).
- Doğan, M., Sölpük, R., &Şenyavaş, T. G. (2019). *Müze eğitimi*, 12 (1. bsk). MEB.

- Ekiz, M., Yerlikaya, M., & Kaya, S. E. (2018). Görsel kültür eğitimi bağlamında yeni müze algısı ve sergileme farklılıkları. In *International Learning Teaching and Educational Research Congress* (Vol. 6, No. 8).
- Erişti, D.S. (2019) *Görsel Araştırma Yöntemleri Teori, Uygulama ve Örnek*. Pegem Akademi.
- Ersoy, A., & Avcı, E., (2016). Eylem Araştırması. Görsel Araştırma Yöntemleri (pp.109-146), Ankara: Pegem.
- Farago, F. (2020). *Sanat* (Ö. Doğan, Çev.). Doğu Batı Yayınları.
- Galea, S. (2006). Iris Marion Young's Imaginations of Gift Giving: Some implications for the teacher and the student. *Educational Philosophy and Theory*, 38(1), 83-92. doi: 10.1111/j.1469-5812.2006.00176.x
- Güler, E., & Erişti, S. D. B. (2018). Güzel Sanatlar Lisesinde Görsel Kültür Çalışmalarının Entegrasyonuna İlişkin Öğretmen Görüşlerine Dayalı Gereksinim Belirleme Çalışması. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 20 (2), 536-557.
- Hooper-Greenhill, E. (F), Evren, M.Ö., & Kapçı, E.G. (1999). *Müze ve Galeri Eğitimi*. Ankara Üniversitesi.
- İralı, A. E. (2021). Covid-19 Pandemisi Döneminde Sanal Müze Farkındalığının İncelenmesi: Bir Veri Madenciliği Analizi. *İnönü Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi (İnif E-Dergi)*, 6 (2), 175-192
- Kahraman, Z. (2021). Sanal müzecilikte yeni yaklaşımlar. *Ankara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Dergisi*, 3 (2), 145-160.
- Karadeniz, C. (2015). Müze Eğitiminde Çağdaş Yaklaşımlar: Kapsayıcı Müze Ve Eğitim. *24. müze Kurtarma Kazıları Sempozyumu Ve Müzecilik K Çalıştayı*, 149.
- Karataş, S., Yılmaz, A., Kapanoğlu, G., & Meriçelli, M. U. R. A. T. (2016). Öğretmenlerin sanal müzelere dair görüşlerinin incelenmesi. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 5 (1), 112-125.
- Karasar, Ş. (2004). Eğitimde yeni iletişim teknolojileri-internet ve sanal yüksek eğitim-. *The Turkish Online Journal of Educational Technology*. 3 (4), s. 117-125.
- Kayabaşı, Y. (2005). Sanal gerçeklik ve eğitim amaçlı kullanılması. *The Turkish Online Journal of Educational Technology* (Tojet), 4 (3), 151-166
- Kaya, R., & Okumuş, O. (2018). Sanal Müzelerin Tarih Derslerinde Kullanımının Öğrenci Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi. *Turkish History Education Journal*, 7 (1), 113-153.
- Kırıçoğlu, O.T. (2005) *Sanatta Eğitim*. (3.Baskı) Pegem Akademi.
- Leech, N. L., Onwuegbuzie, A. J. (2007). An Array of Qualitative Data Analysis Tools: A Call For Data Analysis Triangulation. *School Psychology Quarterly*, 22, 557-584.
- Loveless, A. (2002). Literature review in creativity, new technologies and learning.
- Mamur, N. (2015). Resim-İş (Görsel Sanatlar) Öğretmen Eğitimi "Müze Eğitimi Ve Uygulamaları" Dersinde Görsel Kültür Kuramı. *Education Sciences*, 10 (1), 29-53.
- Madran, B. (1999). Müze Türleri. Yeniden Müzeciliği Düşünmek.
- Okan, B. (2018). Günümüz müzecilik anlayışındaki yaklaşımlar ve müze oluşumunu etkileyen unsurlar. *Tykhe Sanat ve Tasarım Dergisi*, 3 (4), 215-242.

- Özer, D. N. (2007). Sanal Ortamda Müzecilik (Sanal Mimarlık Müzesi) (Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Özkan, İ. F. & Akengin, G. (2023). Sanatlararası Etkileşimde Tasarımcıların Özgürlük ve Özgünlük Kaygıları. *Sanat Eğitimi Dergisi*, 9/1. s. 28–36. doi: 10.7816/sed-09-01-04
- Pekgözlü Karakuş, D. (2012). Müzelerde uygulanabilecek müze eğitim etkinlikleri. *Akdeniz İnsani Bilimler Dergisi*, 2 (1), 131-138.
- San, İnci (1998). “Müze Eğit Bilimi Nasıl Gelişti”, *Milliyet Sanat Dergisi*, 15 Kasım, Sayı: 444.
- Sönmez, V. (2001). Program Geliştirmede Öğretmen El Kitabı. Anı Yayıncılık. Ankara.
- Schweibenz, W. (1998). The" Virtual Museum": New Perspectives For Museumsto Present Objects and Information Using the Internet as a Knowledge Base and CommunicationSystem. *Isi*, 34, 185-200.
- Şapolyo, E.B. (1936). *Müzeler Tarihi*. Remzi Kitabevi.
- Taşkesen, S., & YILMAZ, M. (2018). 3D modelleme programları ve figür imajlarının desen dersi başarılarına etkisi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 26 (1), 49-55.
- Tezcan, K., & Ödekan, A. (2006). Müze eğitiminin tarihsel gelişimi.
- Topkan, F., & Erol, M. (2022). Sanal Müze Etkinliklerinin İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin Tarih Bilinci Gelişimine Etkisi. *Maarif Mektepleri Uluslararası Eğitim Bilimleri Dergisi*, 6 (2), 71-86.
- Torrance, E. P. (1974). Torrance Test of Creative Thinking. Verbal Tests forms A and B. Bensenville: Scholastic Service Inc.
- Tuğbay, Ş. (2012). Museums and visitors on the Web. A comparative study of visitor engagement on social media in Dutch and Turkish museums (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi), Erasmus Üniversitesi, Rotterdam.
- Türker, U. (1988). Yeni uygulama ve anlatım biçimleri açısından çağdaş teknolojinin resim sanatına etkileri. *Çağdaş Teknoloji ve Sanat, Ankara: Hacettepe Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi*.
- Uğurlu, H. (2008). Teknoloji Sanat İlişkisi: Günümüzde Teknolojik Sanatların Amacı. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 1 (2), 247-262.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2018) *Nitel Araştırma Yöntemleri*. Seçkin Yayınları.
- Yıldırım, P. (2017). Fen, teknoloji, mühendislik ve matematik (STEM) entegrasyonuna ilişkin nitel bir çalışma. *Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 35, 31-55.
- Yıldırım, T., & Tahiroğlu, M. (2012). Sanal ortamda gerçekleştirilen müze gezilerinin ilköğretim öğrencilerinin sosyal bilgiler dersine yönelik tutumlarına etkisi.

EKLER

Ek 1. 1. Yarı Yapılandırılmış Görüşme Soruları

Adı ve Soyadı:

Sınıf: No:

Sevgili Öğrenciler:

Bu çalışmada Müze Eğitimi dersi kapsamında müzeler hakkındaki bilgilerinizin ne ölçüde olduğu öğrenilmek istenmektedir. Bunun için aşağıdaki soruları cevaplamanızı rica ederim?

1. Müzeler hakkında ne biliyorsunuz?
2. Müze dersi size ne kazandırıyor?
3. Bildiğiniz müze ve müze türlerini yazınız?

Ek 2. 2. Yarı Yapılandırılmış Görüşme Soruları

Adı ve Soyadı:

Sınıf: No:

Sevgili Öğrenciler:

Bu çalışmada sanal müze etkinlikleri öncesinde sanal müzeler hakkında bilgi düzeyiniz ölçülmek istenmiştir bunun için aşağıdaki soruları cevaplamanızı rica ederim?

1. Sizce Sanal Müze nedir?

2. Daha önce sanal müze gezdiniz mi?

3. Sizce Sanal Müze turlarının gerçek müze turlarından farkı ne olabilir?

4. Sanal müzelerin müze eğitimi dersi açısından faydaları ne olabilir?

Ek 3. 3. Yarı Yapılandırılmış Görüşme Soruları

Adı ve Soyadı:

Sınıf: No:

Sevgili Öğrenciler:

Bu çalışmada sanal müze gezileri sırasında incelediğiniz eserleri nasıl incelediğiniz bilinmek istenmiştir. Bunun için aşağıdaki soruları cevaplamanızı rica ederim?

1. Sanal Müze turlarında en çok ilginizi çeken eserler hangileridir?

2. Bu eserleri niçin seçtiniz?

3. Bu eserlerde gördükleriniz size ne hissettirdi?

4. Bu eserleri incelediğinizde kendi dönemi hakkında size nasıl mesajlar veriyor?

Ek 4. 4. Yarı Yapılandırılmış Görüşme Soruları

Adı ve Soyadı:

Sınıf: No:

Sevgili Öğrenciler:

Bu çalışmada uygulanan sanal müze etkinliklerinin Müze Eğitimi dersine katkıları öğrenilmek istenmiştir. Bunun için aşağıdaki soruları cevaplamanızı rica ederim?

1.Sizce Sanal müzelerin Müze Eğitimi dersine katkıları neler olmuştur?

T.C.
BİNGÖL VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : E-48605746-44-45060709
Konu : Anket Uygulaması
(Ebru AKSAK)

04/03/2022

ERZİNCAN BİNALİ YILDIRIM ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
(Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı)

İlgi : a) Erzincan Üniversitesi Rektörlüğü, Öğrenci İşleri Daire Başkanlığının 14/02/2022 tarihli ve E-93368059-730.08.03-147285 sayılı yazısı.
b) Bingöl Valiliği, İl Millî Eğitim Müdürlüğü'nün 04/03/2022 tarihli ve E-48605746-44-44993242 sayılı Valilik Onayı.

Erzincan Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitim Anabilim Dalı tezli yüksek lisans programı öğrencisi Ebru AKSAK'ın, Doç. Dr. Selma TAŞKESEN danışmanlığına yörtüldü. **"Güzel Sanatlar Lisesi Müze Eğitimi Dersi Sanal Müze Uygulamaları Etkinlik Örneği (Bir Eylem Araştırması)"** konulu tez çalışmasının Müdürlüğümüzde bağlı Bingöl Güzel Sanatlar Lisesi öğrencilerine uygulanması ilgi (b) Valilik Onayı ile uygun görülmüş olup; sözkonusu Onay ile İl Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından mühürlenmiş uygulanacak anket formlarının birer örneği ilişikte gönderilmiştir.

Bilimsel veri toplamak amacıyla ekte gönderilen anket çalışmasının tamamlanmasından itibaren en geç 30 gün içerisinde, CD'ye kayıtlı olarak bir örneğinin ilişikte gönderilen (Ek-1) form ile birlikte Valiliğimize (İl Millî Eğitim Müdürlüğüne) gönderilmesi hususunda;

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Fatih KAYA
Vali a.
Vali Yardımcısı

EK:

- 1-Valilik Onayı (1 Sayfa)
- 2-Araştırma Değerlendirme Formu (1 Sayfa)
- 3-Anket Formu (8 Sayfa)
- 4-Taahhütname Tutanağı (1 Sayfa)

Bilgi için:

-Bingöl Güzel Sanatlar Lisesi Müdürlüğü

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Adres : Karşıyaka Mah.Hikmet Tekin Blv.No:2/1-BİNGÖL

Belge Doğrulama Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/meb-ebys>

Bilgi için: Mutalip BALUKEN

Telefon No : 0 (426) 219 13 32

E-Posta: bingolmem@meh.gov.tr

Kep Adresi : meb@hs01.kep.tr

İnternet Adresi: <http://bingol.meb.gov.tr>

Faks:4262191399

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <https://evrak.ticresim.mah.nist.tr/adeasinden> 0933 7633 3310 06-0 7633

Ek 6. Etik Kurul Kararı

T.C
ERZİNCAN BİNALİ YILDIRIM ÜNİVERSİTESİ
İNSAN ARAŞTIRMALARI EĞİTİM BİLİMLERİ
ETİK KURULU KARARI

Etik Kurul Toplantı Tarihi	31/01/2022
Protokol No	01/10
Araştırma Başlığı	Güzel Sanatlar Lisesi Müze Eğitimi Dersi Sanal Müze Uygulamaları Etkinlik Örneği (Bir Eylem Araştırması)
Araştırma Türü	Nitel-Eylem Araştırması
Araştırmacılar	Ebru AKSAK (Sorumlu Araştırmacı) Doç. Dr. Selma TAŞKESEN (Danışman)
Karar	Başvuru dosyanıza ait araştırmanız etik açıdan uygun bulunmuştur.
Açıklama:	1. Etik Kurul Onayı, uygulama ve/veya veri toplama için araştırmacının ilgili kurum veya kuruluşlardan izin alma sorumluluğunu ortadan kaldırmaz. 2. Kurul üyelerine ait araştırma önerileri görüşülürken, ilgili yönerge gereğince, öneri sahibi üye görüşmelere katılmamış ve oy kullanmamıştır.

e-imzalıdır

Prof. Dr. Hüseyin Hüsnü BAHAR
İnsan Araştırmaları Eğitim Bilimleri
Etik Kurul Başkanı

Ek-7 : Araştırma Uygulama İzni

T.C.
BİNGÖL VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : E-48605746-44-44993242
Konu : Anket İncelemesi

04.03.2022

VALİLİK MAKAMINA

- İlgi : a) Milli Eğitim Bakanlığı, Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğünün 20/01/2020 tarihli ve 81576613-10.06.02-E.1563890 sayılı (2020/2) Genelgesi.
b) Bingöl Valiliği İl Millî Eğitim Müdürlüğünün 23/09/2021 tarihli ve 48605746-44-E.32792794 sayılı Valilik Onayı.
c) Erzincan Üniversitesi Rektörlüğünün, Öğrenci İşleri Daire Başkanlığının 14/02/2022 tarihli ve E-93368059-730.08.03-147285 sayılı yazısı.

Erzincan Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitim Anabilim Dalı tezli yüksek lisans programı öğrencisi Ebru AKSAK'ın, Doç. Dr. Selma TAŞKESEN danışmanlığında yürüttüğü "Güzel Sanatlar Lisesi Müze Eğitimi Dersi Sanal Müze Uygulamaları Etkinlik Örneği (Bir Eylem Araştırması)" konulu tez çalışmasının Bingöl Valiliği, İl Millî Eğitim Müdürlüğü Merkez Güzel Sanatlar Lisesinde öğrenim gören öğrencilere yönelik olarak uygulanması ilgi (c) yazı ile talep edilmiş olup, söz konusu tez çalışmasının ilgi (b) Valilik Onayı ile görevlendirilen Müdürlüğümüz "Araştırma Değerlendirme Komisyonu"na incelenmiş ve yapılan inceleme sonucunda ilgi (a) Genelge esaslarına aykırı olmadığı ekte sunulan Araştırma Değerlendirme Formu ile tespit edilmiştir.

Buna göre; bir nüshası ekte sunulmuş olan anket çalışmasının ilimiz merkezindeki Güzel Sanatlar Lisesi öğrencilerine uygulanması Müdürlüğümüzce uygun görülmektedir.

Makamlarınızca da uygun görüldüğü takdirde; Olurlarınıza arz ederim.

Muhittin KAYA
Müdür a.
Şube Müdürü

EK:

- 1-Yazı ve Anket Formları (8 sayfa)
2- Araştırma Değerlendirme Formu (1 sayfa)

OLUR

Rahmi GÜNEY
Vali a.
İl Millî Eğitim Müdürü

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Adres : Karşıyaka Mah.Hikmet Tekin Blv.No:2/1-BİNGÖL

Belge Doğrulama Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/meb-ebys>

Telefon No : 0 (426) 219 13 32

E-Posta : bingolmem@meh.gov.tr

Kep Adresi : meb@hs01.kep.tr

Bilgi için: Mutalip BALUKEN

Unvan : Memur

Faks: 4262191399

İnternet Adresi: <http://bingol.meb.gov.tr>

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <https://evraksorgu.meb.gov.tr> adresinden 499d-848c-367e-9a77-47b4...

ÖZ GEÇMİŞ

Ad Soyad: Ebru AKSAK	
Eğitim Bilgileri	
Lisans	
Üniversite	Erzincan Binalı Yıldırım Üniversitesi
Fakülte	Eğitim Bilimleri Fakültesi
Bölümü	Resim İş Eğitimi Bölümü
Yüksek Lisans	
Üniversite	
Enstitü Adı	
Ana Bilim Dalı	
Programı	
Makale ve Bildiriler (Varsa)	
1.Çizgi Filmlerin İlkokul Öğrencilerinin Yaratıcılıklarında Oluşturduğu Etkiler Üzerine Göstergebilimsel Yaklaşım	